

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 27 (12.965)

Trst, sredo, 3. februarja 1988

Ali ima Gorieva vlada res štete dneve?

KD izkorišča finančni zakon za svoje predkongresne igre

Običajni prosti strelci vzbujajo veliko zaskrbljenost v večinskih vrstah

RIM — Krščanska demokracija spretno izkorišča parlamentarno razpravo o finančnem zakonu za svoje predkongresne igre. V ponedeljek sta sekretar De Mita in načelnik skupine Martinazzoli zahtevala od poslancev KD večjo notranjo disciplino, običajni prosti strelci pa so včeraj v odgovor prispevali k odobritvi enega izmed manj pomembnih popravkov KPI. Vlada je nato še petkrat tvegala poraz, tako da je bilo prostih strelcev ob vsakem tajnem glasovanju približno petdeset. To je bil torej polemičen odgovor poslancev KD na ponedeljkov apel De Mite in Martinazzolija ter jasen poziv Gorii, naj čimprej pripravi kovčke.

Vzdušje znotraj stranke relativne večine postaja torej iz dneva v dan vse bolj napeto. Nekateri že namigujejo, da so

prosti strelci pripravljeni celo glasovati proti finančnemu zakonu in državnemu proračunu, kar vzbuja seveda veliko zaskrbljenost med strankami petstrankarskega zavezništva. Vsak dan se v skupščini Palače Montecitorio pojavlja približno petdeset prostih strelcev v koalicijskih vrstah, je mnenja predsednik proračunske komisije, demokristjan in veliki Andreottijev prijatelj Cirino Pomicino, ki se polemično sprašuje, kdo so pravzaprav ti zagonetni oporečniki in kakšni so njihovi politični cilji. Vsi vsekakor soglašajo, da prihajajo predvsem iz vrst Krščanske demokracije, kjer so vse oči že nekaj tednov uprte na aprilski vsedržavni kongres. Po odobritvi finančnega zakona bo treba nujno razčistiti odnose med vladnimi zavezniki, glasno zahtevajo liberalci, ki so že itak zelo nezadovoljni z vsebino in s smernicami finančnega zakona in državnega proračuna.

Prosti strelci, ki razburjajo večinsko koalicijo, hočejo čimprejšnji padec Gorievega kabineta. Vladna kriza pa odpira razne hipoteze in rešitve. Nekateri so prepričani, da hočejo oporečniki, ki se skrivajo za tajnimi glasovanji, politično in osebno diskreditirati De Mito in ga ošibiti pred bližnjim strankinim kongresom. Hočejo dejansko preprečiti njegovo ponovno izvolitev za tajnika stranke. Te zakulisne manevre naj bi vodil celo zunanji minister Giulio Andreotti.

Spet drugi pa so mnenja, da sta De Mita in Andreotti pred kratkim podpisala neke vrste tajni sporazum. Politik iz Avellina naj bi ostal na krmilu KD, zunanji minister, ki je v dobrih odnosih s socialisti, pa bi postal predsednik vlade. Ni pa izključeno, da se za »vojsko«
prostih strelcev skrivajo Forlani, Gava, Piccoli in Scotti, pobudniki tako imenovane »velikega notranjega centra«, ki si iščejo mesto pot soncem v zapletenem labirintu struj Krščanske demokracije. Kot vidimo, smo priča zanimivemu, a istočasno zapletenemu rebusu, iz katerega lahko v vsakem primeru razberemo, da ima kabinet Giovannija Gorie res štete dneve. G. R.

GO SKGZ: Nastopati enotno v boju za pravice Slovencev

TRST — Prva in osnovna obveza SKGZ je v nadaljevanju boja za enakopravnost naše skupnosti z večinskimi narodom, kar ni omejeno samo na pravičen zakon, temveč na vsa področja, na katerih je mogoče že v današnjih pogojih zagovarjati ali braniti že uveljavljene pravice. Tako izhaja iz resolucije in sklepov, ki jih je v ponedeljek na svoji prvi seji odobril novoizvoljeni Glavni odbor SKGZ.

Dokument, ki nakazuje osnovne smernice dela organizacije in njenih organov, izhaja iz ugotovitve, da Slovenci v Italiji ocenjujemo kot zelo pomembna vsa tista dejanja, ki na različne načine in na različnih ravneh izražajo željo po sožitju in miru. V družbi, v kateri manjšina živi, ti cilji skoraj nimajo načelnih nasprotnikov, kljub temu pa prevladuje v njej negativen odnos do pravic in potreb narodnostne skupnosti.

Resolucija ugotavlja, da 40 let po sprejetju ustave Slovenci v Italiji še vedno ne uživajo narodnostnih pravic, razprava o zaščitnem zakonu je zastala, v zadnjem času pa nekateri organi skušajo celo okrniti že uveljavljene pravice ter oteževati delovanje in obstoj nekaterih slovenskih ustanov, ki so v posebno težkem gmotnem položaju.

Za uveljavitev bistvenih interesov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji - je rečeno v resoluci-

ji, ki stalno poudarja nujnost enotnega nastopanja - morajo sodelovati vse komponente narodnostne skupnosti, SKGZ pa mora zastaviti ves svoj potencial, da bodo prihajali do izraza skupni povezovalni interesi. V naporih za uveljavitev pravic Slovencev v Italiji se je treba poslužiti vseh elementov, ki dajejo pozitivne možnosti in ki lahko pomagajo pri premoščanju zastoja v postopku za odobritev globalnega zaščitnega zakona. V tem okviru SKGZ poziva vse stranke, ki tega še niso storile, naj vložijo svoje osnutke zaščitnih zakonov. Obenem pa poziva KD in deželnega predsednika Biasuttija, naj se izjasnita. Pri tem pa vsekakor poudarja, da ne more biti nobene zakonske zaščite brez soglasja neposredno prizadetih.

Dokument nadalje navaja temeljne značilnosti zakona, ki mora veljati na vsem narodnostno mešanem ozemlju in zaobjemati vsa področja življenja: rabo jezika, kulturo, šolstvo, založniško dejavnost, znanstveno raziskovanje, socialno skrbstvo, telesno kulturo, prostorsko ureditev in pravično sodelovanje pri gospodarskih in strukturnih načrtih in sploh v vseh organih, ki vplivajo na življenje narodnostne skupnosti.

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

Načrt baje predvideva čimprejšnje sklicanje mednarodne konference

Po vetu v varnostnem svetu bodo ZDA predstavile nov načrt za Bližnji vzhod

UROŠ LIPUŠČEK

NEW YORK — Reaganova administracija razmišlja o objavi nove bližnjevzhodne pobude, ki bo vsebovala pravico Palestincev na zasedenih ozemljih, da volijo svoje lokalne organe oblasti in ki naj bi v najkrajšem času pripeljala do mirovne konference o Bližnjem vzhodu, ki naj bi potekala pod okriljem OZN.

Podrobnosti omenjene pobude, o kateri se je posebni Reaganov odposlanec, veleposlanik Filip Habib zadnje dni pogovarjal s predstavniki izraelske in jordanske vlade, niso znane. Kot je izjavil eden izmed funkcionarjev Reaganove administracije, »je namen te pobude doseči začasno pomiritev sedanjih napetosti na zasedenih ozemljih, kar naj bi Palestincem vilo zaupanje v prihodnost.«

Do najnovejše ameriške pobude za pomiritev napetosti na zasedenih arabskih ozemljih prihaja v trenutku, ko so ZDA včeraj z vetom preprečile še eno resolucijo varnostnega sveta, ki je od Izraela zahteval, naj se vzdrži nasilja nad palestinskim prebivalstvom na zasedenih ozemljih in spoštuje njegove osnovne pravice. ZDA so že drugič v zadnjih dveh tednih z vetom preprečile sprejem resolucije, ki je kritična do izraelske politike na zasedenih ozemljih. Predstavniki Reaganove administracije trdijo, da je

v trenutku, ko je na vidiku nova diplomatska pobuda za pomiritev nasprotij na zasedenih arabskih ozemljih, odvečno ponavljanje resolucij o vprašanih, o katerih se je varnostni svet enkrat že izrekel. ZDA so pred približno mesecem dni glasovale za resolucijo, ki je zahtevala od Izraela, naj spoštuje pravice, ki jih ima civilno prebivalstvo na okupiranih področjih po ženevskih konvencijah.

Reaganova administracija izraža zadržanost tudi do najnovejše pobude generalnega sekretarja OZN Perez de Cuellarja, naj bi pet stalnih članic varnostnega sveta pospešilo priprave na sklicanje konference o miru na Bližnjem vzhodu.

Kot izjavljajo nekateri neimenovani predstavniki Reaganove administracije, najnovejši ameriški predlog za pomiritev na Bližnjem vzhodu, ki ga pripravljajo državni sekretar Shultz, predvideva skorajšnje volitve v lokalne organe oblasti na zasedenih arabskih ozemljih v okviru omejene palestinske avtonomije, čemur naj bi v roku enega leta sledila konference o miru na Bližnjem vzhodu.

Lokalno avtonomijo za palestinsko prebivalstvo na zasedenih ozemljih so predvideli že tako imenovani campdaviški sporazumi iz 1979. leta, vendar ta točka zaradi nasprotovanja desničarskih strank v Izraelu ni bila uresničena. Campdaviški sporazumi, ki jih je spodbudil takratni ameriški predsednik

Jimmy Carter, so sicer predvidevali, da bodo Palestinci v 5 letih po podpisu teh sporazumov dobili lokalno avtonomijo v okviru celovite rešitve bližnjevzhodnega vprašanja.

Notranja izraelska nasprotja utegnejo ogroziti tudi najnovejšo ameriško mirovno formulo. Nekateri voditelji Likuda, ki jih vodi predsednik vlade Jichak Šamir, so namreč v pogovorih za ameriške TV mreže že izrazili rezerve do te pobude, češ »da je samo prvi korak do nesprejemljive ideje o ustanovitvi neodvisne palestinske države«. Glede na to, da bodo v Izraelu v novembru parlamentarne volitve, utegne nova ameriška pobuda po mnenju tukajšnjih komentatorjev še bolj povečati nasprotja med obema glavnima izraelskima rivalskima političnima skupinama, to je med desničarskim Likudom predsednika vlade Jichaka Šamirja in Peresovimi laburisti.

Izraelski zunanji minister Šimon Peres je v prvi reakciji na najnovejši ameriški predlog poudaril, »da se je Izrael pripravljen pogovarjati o novi pobudi, ki naj bi v nekaj tednih pripeljala do pomiritev na zasedenih ozemljih, v dveh ali v treh mesecih do mirovne konference, v tretji najdaljši fazi pa do celovite rešitve izraelsko-arabskega spora.«
Kot trdijo ameriški poročevalci iz Izraela, je predsednik vlade Jichak Šamir pod močnim pritiskom voditeljev Likuda, posebej ministra za industrijo Ariela Šarona, naj zavrne najnovejši ameriški mirovni načrt.

CK ZKS zavrača očitke pisateljev

LJUBLJANA — V Delu in Dnevniku je bila pred dnevi objavljena izjava upravnega odbora Društva slovenskih pisateljev, v kateri so podpisniki zelo kritično spregovorili o dosedanjem poteku ustavne razprave. Zlasti je pisatelje razburil decembrski osnutek amandmajev, ki se po njihovem mnenju v bistvu ne razlikuje od delovnega osnutka, le-ta pa je že na javni tribuni v Cankarjevem domu 16. marca dobil negativno oceno. »V osnutek ni vključen niti eden od predlogov, ki so nujni za odločnejšo demokratizacijo in uresničevanje načel pravne države v Jugoslaviji (pravica do stavek, pravica do ugovora vesti, neposredne volitve, neodvisnost sodstva in stalnost sodnikov),«
menijo pisatelji. Zaradi tega tudi trdijo, da so precej sporne izjave posameznih slovenskih politikov, češ da so osnutki dober temelj za nadaljnjo razpravo. Iz teh izjav je čutiti preveliko pripravljenost na kompromise, kar lahko kaj hitro privede do popuščanja »razrednim«
razsežnostim ustave na račun nacionalnih.

In še najostrejši očitek pisateljskega foruma: zamerijo politiki, da poskuša nedemokratsko usmerjati javno razpravo (Zvezna konferenca SZDL, CK ZKJ) in s tem krni pravico do samostojnega mišljenja zlasti članom ZK, kar »je dokaz, da se CK ZKJ v imenu celotne ZKJ nikakor ni pripravljen odreči monopolu na resnico in oblast.«

Na nedavni seji predsedstva CK ZK Slovenije so takšne teze pisateljskega društva odločno zavrnil. V sporočilu, ki so ga poslali po seji, so našli dosedanja prizadevanja CK ZKS v zvezi z ustavnimi dopolnili ter ocenili, da so v izjavi društva pisateljev razpoznavna tudi stališča, za katera se zavzema Zveza komunistov Slovenije. Pri tem pa predsedstvo ugotavlja, »da so daleč od te resnice tisti očitki v pisateljski izjavi, ki aktivnosti Zveze komunistov očitajo nedemokratskost, odvzemanje pravice komunistov do samostojnega mišljenja ipd. Svojevstveno protislovje je, da so takšne trditve v izjavi, ki je sama veliko bolj izključujoča in zavezujoča za člane društva pisateljev, kot to velja za sklepe CK ZKJ. Težko se je znebiti vtisa, da gre za projiciranje starih, preživelih predstav o vlogi državne partije na sedanje razmere,«
so ogorčeni na CK. Dodali so še, da je sicer povsem normalno, če se v javni razpravi pojavljajo različna, tudi skrajnostna mnenja, ki jim velja prisluhniti. Odzvati pa se je vsekakor treba tudi na pristope, ki pomenijo »nizke udarce«...

Z. Š.

Inflacija se je zasidrala na 5 odstotkov

RIM — V mesecu januarju so cene na drobno porasle za 0,5 odstotka, to pa pomeni, da se je letna inflacija utrčila na številki pet. V mesecu decembru je ta preseгла mejo petih odstotkov, saj je znašala 5,1. Te spodbudne podatke je včeraj sporočil zavod ISTAT, ki meni, da je ta podatek sila važen. Mesec januar je namreč tisti, ki ga označujejo kot »nervni mesec«. Poleg povišanja stanovanjskih najemnin (equo canone), ki se postopoma viša vsake tri mesece, se v januarju običajno povišajo razne storitve.

Lani so se v istem mesecu cene na drobno zvišale za 0,6 odstotka, letna inflacija pa je takrat znašala 4,5 odstotka. Ta je v teku leta, kljub vsem naporom predsednika vlade in njegovih sodelavcev, da bi zajezili njeno rast, preseгла napovedano mejo 4,5 odstotka. Temu preskoku je najbolj botroval porast cen v mesecu oktobru, ko so te poskočile kar za 0,9

odstotka. November in december sta le nekoliko ublažila inflacijo in kot vse kaže, je tudi januar uspešno opravil svoje poslanstvo.

Kakšne dobrine pa so se podražile v januarju? Hrana se je podražila za 0,2 odstotka, kdor se je napotil v trgovino z oblačili, pa se je srečal z 0,1-odstotnim porastom. Električna goriva so se celo pocenili za 1,6 odstotka, medtem ko so se stroški za stanovanje povzpeli za nadaljnjih 1,5 odstotka (1% porasta se nanaša na zvišanje stanarine, 0,5% porasta pa je sprožila nekoliko dražja voda). Povišanje avtomobilskih takse, televizijske naročnine idr. je botrovalo 0,8-odstotnemu zvišanju cen raznih storitev.

Še nekaj zanimivih podatkov: v letni primerjavi je hrana poskočila za 3,7 odstotka, oblačila za 5,7%, električna goriva za 3,9%, hišni stroški za 5,5% ter razne storitve za 5,5%.

Strogo proti huliganom

GENOVA — Državni pravdnik Maria Rosaria d'Angelo, ki je včeraj vodila proces po najhitrejšem postopku proti 27 mladim navijačem iz Modene, je za vsakega izmed njih zahtevala tri leta in pol zaporne kazni. Navijače so aretirali 24. januarja, malo pred pričetkom tekme Genoa - Modena. Skupina huliganov se je peljala z avtobusom, v katerem je bil pravi arzenal, saj so nanj natovorili 4 bombe, dve molotovski, kamnite kroglice in nož.

Na tržaški Pokrajini odobrili resolucijo o zaščiti Slovencev

NA 4. STRANI

Danes v senatnih komisijah za ustavne zadeve in delo

Obravnava predloga socialistov v zvezi s samourejanjem stavk

RIM — Zakonskemu osnutku o samourejanju pravice do stavke, ki ga je že julija vložila socialistična senatna skupina, se obeta še dolga pot v senatu. Danes naj bi sicer socialistični senator Giugni osnutek zakona predstavil senatnim komisijama za ustavne zadeve in delo obenem s predlogi in pripombami, ki jih je podala sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL.

Osnutek zakona naj bi uredil pravico do stavke v najpomembnejših javnih storitvah, kot so zdravstvo in higiena, javni prevozi, promet, dobava električne energije, plina in vode ter civilna zaščita. Socialistični predlog predvideva tako ureditev stavk v teh sektorjih, da bi s skupnimi dogovori na različnih nivojih in tudi zakonsko zagotovili minimalne standarde za nudenje teh storitev tudi v času stavk. Na ta način bi tudi zaščitili pravico državljanov do najosnovnejših javnih storitev, obenem pa tudi obdržali ustavno pravico do stavke.

Senatna razprava o tem predlogu, ki bo dopolnjen z nekaterimi sindikalnimi predlogi, se bo začela predvidoma prihodnji teden, če seveda v senatu ne bodo preobremenjeni z obvezami v zvezi s sprejemom finančnega zakona.

V zvezi s samourejanjem pravice do stavke pa se CGIL zavzema za referendum med vsemi delavci v najpomembnejših sektorjih javnih storitev, preden bi sploh razpravljali o operativnosti predlogov sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL. V tem predlogu sindikati načelno nasprotujejo ureditvi tega vprašanja s posebnim zakonom, ker bi to okrnilo ustavno pravico do stavke. Zato je sindikalna zveza posebni senatni komisiji predlagala, da se določila glede urejanja stavk v javnih storitvah vključijo v delovne pogodbe. Po tem predlogu naj bi delavci v primeru stavke sami zagotovili minimalne storitve, sindikati pa naj bi pravočasno seznanili javnost o datumu stavke in razlogih zanjo. Sindikalni predlog pa govori tudi o odgovornosti delodajalcev v primeru kršitve delovne pogodbe. Referendumu o tem skupnem predlogu nasprotuje UIL, medtem ko je sindikat CISL do tega problema neopredeljen.

Predlog o referendumu je podal včeraj vsedržavni tajnik CGIL Lettieri na zasedanju izvršnega odbora CGIL v Rimu. Lettieri se je zavzel za splošno kampanjo za referendum pod vodstvom sindikalne zveze, predlagal pa je tudi celo vrsto srečanj med sindikati in političnimi strankami, da jih seznanijo s skupnim sindikalnim predlogom o urejanju stavk v javnih storitvah.

Po ekološki nesreči na Volgi

Tako je bilo videti prizorišče železniške nesreče pri Jaroslavlju, kjer se je iztril vlak, ki je peljal zelo nevarno kemično snov. TASS poroča, da so v bolnišnico zaradi zastrupitve sprejeli vsaj 10 oseb (Telefoto AP)

Policijska ura obveljala v Cisjordaniji Vandalska dejanja kolonov pri Anabti

V Gazi so nekateri šolarčki redno šli v šolo kljub vojakom na straži (AP)

JERUZALEM — Na zasedenih ozemljih je nasilje še vedno na dnevnem redu. Policijska ura je obveljala v večini palestinskih taborišč, tako v Cisjordaniji kot v Gazi, kjer je popolnoma nedosegljivo taborišče Burž el Baražne. V Gazi je vsekakor še vedno v teku stavka trgovcev. Izraelske vojaške oblasti so dale zapreti nekatera šolska poslopja, po vesteh, ki jih prinašajo tiskovne agencije, pa so ponoči aretirali številne Palestince. Za nedoločen čas sta bili zaprti tudi arabska katoliška univerza v Betlehemu ter islamska univerza v Hebronu. Pri Hebronu je prišlo tudi do protizraelskih demonstracij, v katerih je bil ranjen mlad palestinec, ki mu je gumijasta krogla ranila oko.

V Nablusu, glavnem mestu Samarije, je zavladalo pravo izjemno stanje, v vasi Anabta pri Tulkaremu pa je prišlo do obračunavanja med židovskimi koloni in arabskim prebivalstvom.

Židje so odgovorili na palestinske grožnje in napade tako, da so se podali na vandalske akcije in povzročili veliko gmotne škode Arabcem, ki živijo na zasedenih ozemljih.

Napeto ozračje na zasedenih ozemljih Gaze in Cisjordanije ima svoj odmev tudi v svetu. V Italiji, kjer se je včeraj zaključil tridenveni uradni obisk jordankega kralja Huseina, ki je že sinoči dopotoval v Pariz, se je hašemitski suveren srečal s predsednikom ministrskega sveta Gorio in s predsednikom senata Spadolinijem. Obema je izrazil prepričanje, da je treba čimprej najti politično rešitev palestinskega vprašanja. Kralja Huseina je sprejel tudi tajnik PSI Bettino Craxi, ki je jordanškemu gostu rekel, da bi morali poiskati kako jordanško-palestinsko rešitev. Ta naj bi zagotovila najosnovnejše pravice Palestinecev, ki bi lahko razpolagali s svojo državo.

Za nesrečo krive gume

BEOGRAD — Nestrokovna montaža in dotrajanost avtomobilskih gum sta vzroka prometne nesreče, v kateri se je 3. januarja pri Šimanovcu lažje poškodoval predsednik predsedstva CK ZK Srbije Slobodan Milošević. Srbski republiški sekretariat za notranje zadeve je izdal sporočilo, v katerem pravi, da so ukrenili vse potrebno, da bi odkrili vzroke nenavadne nesreče (ki je spodbudila veliko govorico in ugibanje).

Kot so ugotovili prometni strokovnjaki kot tudi izvedenci za gume, je do nezgode prišlo zaradi starosti in napačne (nestrokovne) montaže zadnjih gum. Pri povečani hitrosti je prišlo do ločevanja vozilnega sloja, kar je povzročilo drsenje s ceste, vozilo pa se je prevrnilo. Ugotovili so, da so bile gume izdelane leta 1982 in kupljene isto leto v trgovini »Sava Comer« v Beogradu.

Slovenski mladinci proti gospodarskemu načrtu vlade

LJUBLJANA — Na svoji zadnji seji je predsedstvo slovenske mladinske organizacije svojim predstavnikom v parlamentu naročilo, naj glasujejo proti gospodarskemu načrtu republiške vlade za tekoče leto.

Mladci nasprotujejo brezperspektivni gospodarski politiki zveze vlade, vendar tudi republika ni nedolžna, je rekel Roman Lavtar. Mauricio Olenik je bil konkreten. V gospodarskem načrtu republiške vlade je mogoče videti cilje gospodarske preobrazbe v Sloveniji, nikjer pa ni mehanizmov, kako jih doseči. Dejstva pa hodijo svojo, nasprotno pot. Le 24 odstotkov investicij v zadnjih treh letih je šlo v industrije, ki bi lahko vodile preobrazbo. V kaotično stanje padajo industrijske panoge, ki naj bi preobrazbo vodile: proizvodnja elektronskih sklopov, mikroelektronike in računalnikov. Od teh »novih industrij« so pričakovali, da bodo vlečni konji. V resnici pa so na psu in prosijo državo, naj jih reši in od vse preobrazbe gospodarstva ostaja le krnjenje sociale.

Željko Cigler je šel še naprej. Zanj je republiški gospodarstveni načrt lep literalni podvig, za katerim pa ni ničesar. Gospodarsko stanje se približuje črni točki, vendar ga vsi puščajo, naj gre. Večina investicijskega denarja gre v naložbe, ki spadajo še vedno v prvo industrijsko revolucijo (jesejska jeklarina in tovarna aluminija v Kidričevem).

Naprej je predsedstvo še sklenilo, da bo 24. februarja organiziralo problemsko konferenco o kmetijstvu. Glavni problem bi naj bili še vedno ideološki predsodki do kmetov.

Včeraj bi morala predsedstvo sprejeti tudi svoja stališča do delovanja jugoslovanske mladinske organizacije. Po besednem mnogoboju pa so to točko dnevnega reda prestavili na naslednjo sejo. »Glavni razlog za prelaganje razprave je to, da mi nimamo izdelane svoje strategije do Beograda. Naša strategija je čakanje s krpelcem za vogalom,« je rekel Jože Školjč. Željku Ciglerju pa le ni bilo tako jasno, kdo, kdaj in koga s krpelcem po glavi.

Predsedstvo se je vključilo tudi v predvolilne boje za predsednika predsedstva Slovenije in ostale visoke funkcije. Z glasovanjem se je odločilo, da Andreja Marinc ne predlaga za šefa slovenske države. Ob tem pa je bilo slišati tudi razmišljanje, naj bi predsedstvo izdalo razglas, v katerem bi povedalo, da bo Marinc tako ali tako postal predsednik. Roman Lavtar je rekel, da je Marinc eden tistih politikov, ki menjajo funkcije kot srjace, in da je bil na najvišjih položajih v Sloveniji takrat, ko se je odločalo o situaciji, kakršna je v Sloveniji danes. »Ljudje lahko spreminjajo stališča, ker se spreminjajo razmere. Verjeti pa takšnim ljudem vendarle ne moremo,« je še dodal. Predsedstvo pa je za predsednika slovenske države predlagalo Janeza Stanovnika in Iva Fabina, svojega predsednika, Toneta Anderliča pa za predsednika ene izmed zbornic slovenskega parlamenta.

DEJAN VERČIČ

De Benedetti in Leysen o vodenju SGB

BRUSELJ — Carlo De Benedetti se bo danes v Bruslju sestal z Andrijem Leysenom, predsednikom belgijske družbe Gevaert, da bi se z njim dogovoril o morebitnem sodelovanju njunih finančnih skupin pri nakupu večinskega paketa delnic največje belgijske holding družbe Société générale de Belgique.

Ta novica je prišla iz krogov, ki so blizu De Benedettijevi finančni skupini, potem ko se je De Benedetti včeraj sestal z belgijskim gospodarskim ministrom Philippom Maystadtom. Iz istih krogov se je tudi izvedelo, da je De Benedettijeva skupina nasprotna upravljanju družbe SGB po načelu »fifty-fifty« in predsednik Olivettija, ki ima trenutno 18,6% delnic v SGB, je že dal javno ponudbo za nakup nadaljnjih 15 odstotkov delnic SGB.

Po drugi strani pa si tudi Leysen prizadeva, da bi odkupil vse delnice, ki jih je SGB dala v prodajo, da bi tako zaustavil prodor De Benedettija.

Namestitev ameriških letal F-16 predmet Carluccijevih pogovorov

RIM — Včeraj je obrambni minister Valerio Zanone poročal na zasedanju parlamentarne obrambne komisije o problemu namestitve 79 ameriških lovskih bombnikov F-16, ki bodo morali čez tri leta zapustiti ameriško vojaško letalsko oporišče v Torrejonu (Španija). O tej zadevi se je v prejšnjih dneh že veliko pisalo in govorilo, saj je v italijanskih političnih krogih veliko nesoglasij glede možnosti, da bi se celotna 104. eskadrilja preselila na italijanska tla.

Minister Zanone je med drugim dejal, da se bo vlada v kratkem sestala z ameriškimi vojaškimi predstavniki pakta NATO. Na sestanku jih bo seznanila o vseh finančnih in političnih problemih, ki bi nastali s prihodom bombnikov v kako italijansko oporišče. Zanone je tudi dejal, da bo italijansko obrambno ministrstvo vzelo v pretres vse možne kraje, ki bi lahko prišli v poštev. Dodal je še, da namestitev bombnikov F-16 v Italijo ne bi ohromila postopnega razorožitvenega programa med najmočnejšima svetovnimi blokami.

Posegu Zanoneja so sledila še razna razmišljanja nekaterih politikov. Med temi se je ogla-

sil tudi predsednik obrambne komisije Lelio Lagorio, ki je med drugim dejal, da je sicer možno, da bi celotna eskadrilja poletela nazaj v ZDA. To pa bi se zgodilo le v primeru, če bi se velesili sporazumeli za enakovreden umik skupine ruskih bombnikov z evropskega ozemlja.

V ZDA pazljivo sledijo razpletom te afere. Washington post je včeraj poročal o možnosti, da bi se bombniki F-16 preselili v Italijo. Najverjetnejši novi dom naj bi postala vojaška baza v Comisu, kjer se trenutno nahajajo ameriške rakete Cruise. Ameriški dnevnik pa ne izključuje niti možnosti, da bi eskadrilja poletela v bližino jugoslovanske meje, in sicer v bližino Aviana (PN).

Jutri se bo v Italiji mudil ameriški obrambni minister Frank Carlucci. Očitno je, da je njegov obisk tesno povezan s problemom namestitve 79 bombnikov F-16. Kot je znano, sta Madrid in Washington podpisala sporazum, ki dopušča izkoriščanje torrejonskega oporišča še za tri leta, toda poznavalci ameriške stvarnosti menijo, da bi ZDA želele dobiti novo oporišče v najkrajšem času.

Končan protest Indijancev

Oborožena pripadnika nekega indijanskega plemena sta vzela za talce člane uredništva časopisa Robesonian v Severni Karolini, da bi opozorila javnost na težavno stanje svojega plemena. Po nekaj urah se je protest končal, oba Indijanca pa sta se predala (Telefoto AP)

ZRN naj zahteva konkretnjšo pomoč EGS za Jugoslavijo

BONN — ZR Nemčija se bo morala med svojim predsednikovanjem v EGS zavzeti za povečanje pomoči dvanajsterice Jugoslaviji. To je poudarila članica predsedstva socialdemokratske stranke (SPD) Heidemarie Wiecezrek-Zeul. Poudarila je zasluge Jugoslavije za zmanjšanje napetosti med Vzhodom in Zahodom in njeno konstruktivno vlogo v gibanju nevrščenih. Wiecezrek-Zeulova je ocenila, da se mora politika EGS do Jugoslavije spremeniti, da ne bi ta pristala na robu evropskega razvoja. »Konkretno to pomeni odobravanje posojil z ugodnimi obrestmi, večje odpiranje tržišča EGS za jugoslovanske proizvode kot tudi vključevanje Jugoslavije v novo politiko Skupnosti do držav Sredozemlja,« je poudarila v sporočilu.

Še zlasti je treba Jugoslavijo podpreti v pogajanjih z Mednarodnim denarnim skladom o odlogu plačil tujih dolgov. ZR Nemčija mora vplivati na pariški klub, da bo Jugoslaviji odobril nova finančna sredstva in odložil odplačila starih dolgov.

S ponedeljkove seje Glavnega odbora SKGZ v Trstu

Prizadevanje za uveljavitev Slovencev na vseh področjih družbenega življenja

TRST — Manjšinska problematika je v ozračju, ki se mu v odnosih med Italijo in Jugoslavijo ni mogoče izogniti. To je jasno prišlo do izraza ob nedavnem obisku predsednika jugoslovanske vlade Mikulića v Rimu. Pred obiskom je kazalo, da bodo manjšinska vprašanja v ozračju, izkazalo se je pa, da so bila sestavni del pogovorov. To dejstvo pa slovenska narodnostna skupnost v Italiji lahko izkoristi v boju za uveljavitev lastnih pravic.

To je v skrajni sintezi ugotovitev Glavnega odbora SKGZ, ki se je sestel v ponedeljek v Trstu, da bi razpravljali o resoluciji in nalogah organizacije po nedavnem običnem zboru in da bi izvolili odbore ter komisije, ki so jedro delovanja SKGZ. Ob teh problemih pa je GO namenil dober del svojega razpravljanja tudi Mikulićevemu obisku v Rimu, 25-letnici dežele in stalni krniti pravic slovenskega jezika.

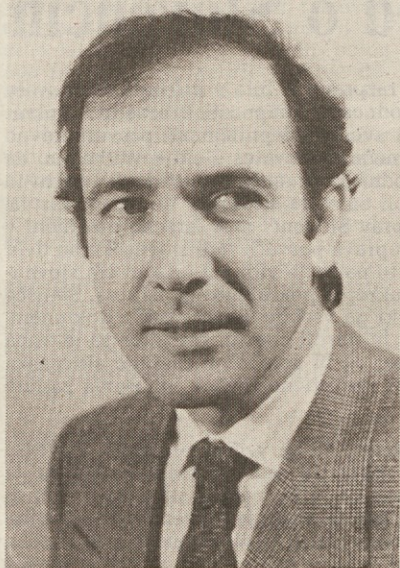
Obisk jugoslovanskega premiera je bil ocenjen kot pozitiven in kot korak naprej v odnosih med Jugoslavijo in Italijo zlasti ob konkretnih dogovorih za razvoj gospodarskega sodelovanja. V tem okviru ima tudi manjšina priložnost, da se v še večji meri uveljavi kot povezovalce obeh prostorov in z gospodarskim napredkom ter uveljavitvijo uveljavi svoje pravice.

Med razpravo je prišlo do izraza tudi dejstvo, da je italijanska stran s pismeno vlogo opozorila jugoslovansko na problematiko italijanske narodnosti v jugoslaviji, medtem ko se je jugoslovanska, kot je bilo sicer prej dogovorjeno, omejila le na verbalno zahtevo uresničitve pravic slovenske narodnostne skupnosti. V tem okviru velja opozoriti, da je marsikdo od diskutantov obžaloval, ker predsednik jugoslovanske vlade ni sprejel zastopnikov slovenske narodnostne skupnosti v Rimu, kot je bila doslej praksa. Glavni odbor je tudi ugotovil, da je italijanska stran dala poudarek na recipročnost. Recipročnost pa, je poudaril GO SKGZ, načelno ni sprejemljiva, tem manj sprejemljiva pa, ko se na ta način skuša omejevati pravice narodnostnih skupnosti.

V tem okviru je tekla beseda tudi o nedavnih pobudah italijanske narodnosti za uveljavitev lastnih pravic. Seveda ni mogoče primerjati položaja italijanske manjšine v SFRJ s položajem Slovencev v Italiji, kljub temu pa imata narodnosti veliko skupnih praktičnih problemov. Nujno bi bilo zato, da se zastopniki obeh skupnosti čimprej sestanejo in tako potrdijo skupno vlogo povezovalca. Pri tem je GO potrdil načelno stališče organizacije, ki meni, da je treba manjšinam priznati vse narodnostne pravice ne glede na število in teritorij, na katerem živijo. Predvsem pa SKGZ želi, da bi vse manjšine imele tisto, kar sama zahteva za Slovence v Italiji.

Glede dežele pa je Glavni odbor odločno obsodil vse poskuse omejevanja pravic slovenskega jezika. Predvsem pa je nesprijemljivo in protizakonito, da zavrača vloge in slovenščini.

Pri nakazovanju smernic nadaljnega dela pa je Glavni odbor izhajal iz ugotovitve, da je nedavni 16. občni zbor potrdil nezamenljivo vlogo Slovenske kulturno-gospodarske zveze in njenih članic pri organiziranju in krepitvi dejavnosti Slovencev na vseh področjih družbenega življenja. Zato je prisotnost zveze in njenih članic še bolj kot v preteklosti

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič

ti nujna povsod, kjer se lahko krepijo vpliv in interesi Slovencev. V tem smislu je SKGZ dolžna vsebinsko in metodološko ustvarjati pogoje, da čimvečje število Slovencev vseh treh pokrajin najde v njenem okrilju pogoje in interes za aktiven doprinos k rasti in razvoju vsakršnih dejavnosti.

Prva in osnovna obveza, piše v sklepih, obstaja v nadaljevanju boja za enakopravnost večinske skupnosti z večinskim zakonom. To seveda ni omejeno samo na pravičen zaščitni zakon, temveč na vsa področja, na katerih je mogoče že v današnjih pogojih ali braniti že uveljavljene pravice in izterjati nove. Občni zbor je poudarjeno v sklepih - je v tem smislu naglasil potrebo, da se izvede odločnejša akcija za javno priznanje številnih slovenskih ustanov, ki se zaradi neurejenega statusa nahajajo v eksistenčnih težavah, kar objektivno omejuje naši skupnosti možnost razvoja. V ta namen bo SKGZ v kratkem roku ustanovila posebno strukturo, ki bo načrtno sledila administrativnim problemom, s katerimi je povezano delovanje zveze in njenih članic.

Sklepi nakazujejo osnovne smerice delovanja SKGZ na vseh področjih od gospodarskega do kulturnega, od telesnokulturnega do družbenega, mladinskega in socialnega, nakazujejo nujnost za razpravo znotraj zveze in njenih članic. Gre v bistvu za obliko permanentnega izobraževanja vseh, ki so aktivno prisotni v članicah in strukturah zveze.

V nadaljevanju se je Glavni odbor izvolil član odbora in komisij ter odobril tiste popravke k Statutu, ki so bili načelno sprejeti na občnem zboru in katerih formulacijo je bilo treba nekoliko izpolniti.

Pobuda SSK in izjavi tajnika KPI Viezzija in senatorja Spetića

»Slovinci nasprotujemo recipročnosti«

TRST — Predvčerajšnjim je dežela Furlanija-Juljska krajina slovesno proslavila 25. obletnico svojega obstoja, o čemer smo že poročali.

Ob tem jubileju in ob obisku vladnega predsednika Gorie je svetovalska skupina SSK v deželnem svetu po celotnem ozemlju naše dežele dala nalepiti lepake, na katerih je med drugim napisano naslednje: »25 let prisotnosti Slovenske skupnosti v deželi zbornici za narodni, socialni in ekonomski napredek slovenske narodnostne skupnosti. Slovenska skupnost — edina slovenska stranka v Italiji — se obvezuje, da se bo tudi v nadaljnjih letih dosledno zavzemala za uveljavitev vseh pravic Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini.«

S svoje strani je deželni tajnik KPI Roberto Viezzi ob tej priložnosti izjavil, da je Dežela v teh 25 letih dosegla pomembne rezultate glede gospodarskega razvoja in družbenega napredka. Zaslugo je po Viezzijevem mnenju treba pripisati predvsem resnosti in naporom delavcev in prebivalstva FJK. Dežela je lahko izkoristila vse možnosti, ki jih ima na osnovi posebnega statuta in dosegla rezultate nacionalne solidarnosti v težkih trenutkih, kot v primeru obnove potresnega območja.

Viezzi je še dodal, da se ob proslavljanju 25. obletnice dežele ne sme pozabiti na nevarnosti, ki pretijo posebnosti Dežele. Nevarnosti je treba po Viezzijevem mnenju iskati v napadih na krajevne avtonomije, do katerih prihaja na vsedržavni ravni; iskati jih je treba tudi v napadih na deželno enotnost, ki lahko privede do negativnih rezultatov. V zvezi s tem vprašanjem deželni tajnik KPI dodaja, da je treba deželno enotnost braniti kot dragocen zaklad. To pa ne sme pre-

Med obiskom v Trstu je predsednik vlade Goria podelil predsedniku dežele Biasuttiju visoko odlikovanje

prečiti, ampak mora še podkrepiti prizadevanja za valorizacijo različnosti in krajevnih avtonomij. KPI je mnenja — dodaja Viezzi — da v tem pogledu še ni bilo opravljenega dovolj dela. Mnenja je tudi, da je treba revidirati deželni statut, ki ga je treba prilagoditi novemu razvoju družbe; to je naloga, za rešitev katere se morajo potrditi vse demokratične politične sile. V zaključku svoje izjave Viezzi ugotavlja, kako je nedopustno, da posebna svetovalska skupina, ki je bila nalašč ustanovljena v okviru deželnega sveta, ni zmožna, da bi prišla do kakršnegakoli zaključka.

Zabeležiti je tudi treba, da je slovenski senator Stojan Spetić po pone-

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Ladinska družina in njeni dolomitski člani

Pod imenom »Ladinci« navadno razumemo avtohtono prebivalstvo Dolomitov, a osnovni pomen tega izraza je širši. Ladinci so predvsem vsi tisti prebivalci Srednjih in Vzhodnih Alp, ki govorijo eno od številnih variant tega neolatinskega jezika, ki živi v treh glavnih »otokih« ali skupinah. Zahodna skupina je osredotočena v dolini Engadina, v švicarskem kantonu Graubünden (po it. »Grigioni«), kjer uživa status četrtega uradnega jezika švicarske federacije in ga govorijo približno 50.000 oseb. Osrednja ali dolomitska skupina, tista kateri najpogosteje dajemo ime »Ladinci«, živi na ozemlju, ki ima kot svoje naravno središče goro Sella (3151 m, nekoliko svrno od Marmolade). Od tu se v štiri smeri odpirajo štiri glavne doline, ki so ožja domovina te skupnosti: Badia in Marebbe proti severu, Gardena na zahod, Fassa z Moeno proti jugu; ter gornji del doline ob reki Cordevole z odcepom do Cortine d'Ampezzo. Na tem območju živi od 25.000 do 35.000 domačinov, ki jim je ladinsčina materin jezik. Tretja, najzahodnejša in tudi najštevilnejša skupina živi v naši deželi, kjer nad pol milijona oseb govori furlansko varianto. Še pred dvesto leti je posebna varianta živela tudi v Trstu. Furlanščina ima nedvomno najbogatejšo kulturno in literarno podlago, od do-

lomitskih Ladincev pa jo loči le menški jazikovni otok v Sappadi.

Za celotno jezikovno družino se rabi tudi ime »retoromansčina« s čimer se želi poudariti njen izvor. Ta jezik je namreč nastal kot zmes latinščine in prejšnje jezikovne podlage (retijskega jezika), po rimski osvojitvi teh krajev. Ker je znan točen datum rimske osvojitve, in sicer leto 15 pred Kristusom, so Ladinci pred nekaj leti (1985) praznovali svoj 2.000 letni jubilej. Latinska kultura se je v alpskem svetu ohranila še pozno v srednji vek, današnje ladinsko ozemlje, je le še skromen ostanek. Goratost področja razloži tudi zakaj je ta jezikovna skupina razdrboljena v toliko narečnih skupin in zakaj dolomitski Ladinci še danes niso oblikovali ali izbrali neko skupno ali uradno obliko. Neka »osrednja ladinsčina« je danes vse bolj potrebna, ker goratost območja ne varuje več jezika pred zunanjimi vplivi, ampak obratno; turizem še večja pritisk tujih vdorov, zlasti italijanske in nemščine.

Pritisk ni za Ladince nič novega, navajeni so ga že od IV. st., ko se je začelo nemško naseljevanje, ki jih je potiskalo v vse bolj odročne doline. Iz umikanja je nastalo ladinsko-nemško sožitje, ki je prišlo najmočnejše do izraza ob koncu prve svetovne vojne. Takrat so Ladinci navezali svojo usodo na usodo Južnih Tirolcev in skupaj nasprotovali priključitvi Italiji. Do priključitve je vseeno prišlo in nato, leta 1923, še hujši udarec: italijanska upravna reforma je razcepila Ladince na tri pokrajine. Badia in Gardena sta prišli v današnjo pokrajino Bocen, Fassa z Moeno v Tridentinsko; Gornji Cordevole, Prelaz sv. Lucija in dolina Ampezzo pod Bellunom.

Ta razcepljenost je pomenila, da je po drugi svetovni vojni vsaka od teh treh sestavin doživela zelo različno pravno priznanje, približno po istem ključu, kot Slovinci v Italiji, razdeljeni med Trst, Gorico in Videm. Najvišjo stopnjo zaščite imajo bocenski Ladinci, zlasti na šolskem in jezikovnem področju. Ladinski jezik je tam prisoten v vrtcih od leta 1948; v osnovnih je učni predmet od prvega razreda, na srednji pa je obvezen predmet za vse. A vendar: Ladinec lahko postane predsednik republike, ne more pa postati predsednik bocenske pokrajine, niti član deželnega odbora ali upravnega sodišča, ker je oblast že razdeljena, po proporcionalnem ključu, med dve glavni narodnosti, nemško in italijansko.

V tridentinski pokrajini so z veliko nuko, po 20 letih dosegli uvedbo ladinskega jezika v vrtce (leta 1975), v osnovne šole pa od drugega razreda dalje po eno uro na teden. Na srednjih šolah je pouk jezika neobvezen. V končno, za Ladince v pokrajini Belluno, obstaja le en zakon, po katerem lahko dobijo podpore za svojo kulturno dejavnost in njih glavno upanje je »kvirni zakon za manjšine, ki je v »delu« v Poslanski zbornici.

Ladinski kulturni in politični delavci so se dolgo borili, da bi dosegli združitev v eno samo upravno enoto. Po 40 letih imajo le še malo upanja, da jim bo to lahko uspelo, kljub nekaterim zelo odločnim potezom v začetku 70. let. Danes se tolažijo z ugotovitvijo, da je tudi kulturna enotnost med prebivalci dolin zelo pomembna za obstoj; zanjo, pa ni treba vprašati nikogar za dovoljenje. Njena uresničitev je odvisna predvsem od njih samih, od njihove odločnosti in opremljenosti, da dosežejo cilj. Kaže, da imajo oboje.

DANIELLE STEEL

137.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

»Bilo je tako grozno... strahovito je kričala...« Ni mogla obvladati ihtenja. Pogled nanjo je bil skoraj neznosen, a na srečo je vse minilo. Za vse njih. Razen za par z Anninim otrokom. Zanju se je šele začelo.

25. POGLAVJE

Anne so teden dni obdržali v bolnišnici, da bi se ji zacelile tako telesne kot duševne rane. Zdravnik je povedal Faye, da jih bo ozdravil čas. Pitali so jo z valjem in demerolom proti bolečinam. Od velike otrokove glavice so ostale grde raztrgnine. Toda bolj kot tega so se vsi bali, da ji bodo ostale čustvene brazgotine. Vsak dan jo je obiskal psihiater, vendar ni hotela z njim spregovoriti niti besedice, samo ležala je in strmela v strop ali steno; in vsak dan znova je po uri sedenja spet odšel. Ni spregovorila ne s Faye ne z Wardom, tudi z dvojčicama in celo z Lionelom in Johnom ne, ki sta prihajala ob drugem času kot oče in mati. Lionel ji je prinesel velikanskega plišastega medveda

v upanju, da je ne bo preveč spominjal na izgubljenega otroka. Dojenček je zapustil bolnišnico tri dni po rojstvu. Starša sta ga odnesla v elegantni modro-beli Diorjevi obleki in dveh odevkah, ki ju je lastnoročno naredila njegova nova babica. Anne sta poslala ogromen šopek cvetja, toda Anne ga je dala odnesti. Ničesar ni hotela, kar bi jo spominjalo nanjo. Sovražila je samo sebe zaradi tega, kar je storila, toda v prvih urah po porodu, ko se je zbudila, se je počutila tako grozno, da ga ni hotela nikoli več videti. Šele zdaj, ko ga ni bilo več, si je želela, da bi ga vsaj pogledala v obraz, samo enkrat ... da bi se ga spomnjala ... ob misli nanj so se ji zasolzele oči. Vsi so govorili, da je prav ravnanje, ona pa jih je vse zasovražila, sebe pa najbolj. To je povedala Lionel, John pa je medtem zadrževal solze. Če bi bila namesto Anne njegova sestra, bi bil pripravljen umreti zanjo; trdil se je, da bi jo razvedril. In čeprav so bile njegove šale neokusne, so prišle iz srca. Nadvse je sočustvoval z njo.

»Tvojo sobo lahko preuredimo in oblečemo v črno. V trgovini imam čudovit črn črtast žamet ... na okna bi obesili črn til in tu in tam posejali nekaj črnih pajkov.« Umetniško je zaprl eno oko in Anne se je morala po več kot tednu dni zasmejati. Toda ko je napočil čas za odhod iz bolnišnice, sta prišla ponjo Ward in Faye. Tega predpoldneva se je Faye pogovorila z Lionelom in mu razložila, da bo odpeljala Anne domov, z Johnom pa lahko oddata njeno sobo kakemu prijatelju ali storita z njo, kar želita. Namen je bil dosežen in Anne naj bi se vrnila domov in ponovno zaživela z njimi.

Še bolj žalostna je bila Anne, ko je to izvedela, vendar ni imela dovolj moči, da bi se uprla. Naslednjih nekaj tednov je presedela v svoji sobi, odklanjala skoraj vso hrano, odganjala dvojčici, češ naj se pobereta iz njene sobe, kadar sta jo prišli potruditi, kar je bilo resda redko, pa čeprav se je Vanessa potrudila več kot enkrat.

Hotela se je zblížiti z Anne, nosila ji je plošče in knjige in enkrat ali dvakrat celo cvetje. Toda Anne je trmasto odklanjala ta podkupovanja. Njeno srce je ostalo zaprto za vse. Šele na Zahvalilni dan se jim je prvič spet pridružila pri večerji. Lionelov prostor je bil zgovorno prazen in tudi Grega ni bilo doma, ker je igral neko pomembno tekmo. Kakor hitro se dalo, se je vrnila v svojo sobo. Ničesar ni imela reči nobenemu izmed njih, ne Vanessi, ki si je toliko prizadevala okrog nje, ne Faye, ki so ji v očeh ostali sledovi globoke žalosti. Vse jih je sovražila. Mislila je lahko samo na otroka, ki se mu je bila odpovedala. Zdaj je bil star natanko pet tednov. Spraševala se je, ali se bo vse življenje spominjala, koliko je star.

Zdaj je lahko že skoraj sedela, kar je že bilo nekaj, kot se je psal Lionel, ki jo je prišel obiskat, ko se je peprical, da očeta ni doma. Ward je vedel, da prihaja obiskat Anne, vendar ni rekel ničesar, le njega in Johna ni hotel videti.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Po vneti razpravi ob nasprotovanju samo listarjev in misovcev

Pokrajinski svet odobril resolucijo o nujni uzakonitvi zaščite Slovencev

Pravo merjenje sil se je na predsi-
nočni seji pokrajinskega sveta, ki je
trajala do poznih nočnih ur, začelo
pravzaprav šele po izglasovanju prora-
čuna, ko se je skupščina lotila razpra-
ve o vrsti resolucij, ki sta jih zvečine
predložili opozicijski svetovalski sku-
pini KPI in Neodvisne levice. Kot je
bilo pričakovati, je največ razprave
terjala prav resolucija, ki je zadevala
vprašanje zaščite slovenske narodnos-
ne skupnosti in je bila po dolgem po-
gajanju in daljši prekinitvi seje na
koncu tudi odobrena, pri čemer je za-
beležiti nov razdor med strankami, ki
vodijo pokrajinsko upravo, samo nekaj
dni po obnovitvi zavezništva, ki so ga
sklenili tajniki koalicijskih strank pre-
tekli teden.

Sprva je sicer kazalo, da bi spreje-
mu resolucije KPI in Neodvisne levi-
ce, ki je obvezovala predsednika Pok-
rajine, da posreduje pri predsednikih
obeh vej parlamenta za pospešitev
uzakonitve globalne zaščite za Slo-
vence, ne mogle biti na poti posebne
ovire. Njeno besedilo se namreč ni v
ničemer razlikovalo od enakih resolu-
cij, ki jih je skoraj vedno na predlog
komunistov skupščina že odobrila v
preteklih letih. Le listarji so ugovarja-
li, da bi bilo treba opustiti pridevnik
»globalna« in predlagatelj so bili pri-
pravljeni ga zamenjati s »celovito«,
kot je kompromisno predlagal pred-
sednik Locchi.

Povsem nepričakovano, ker na pred-
hodnem sestanku med načelniki sve-
tovalskih skupin večine ni prinesel
posebnih ugovorov, je vso stvar po-
vsem sprevrgel republikanski pod-
predsednik Cervesi, ki je predložil po-
pravek, dejansko pa pravo alternativno
resolucijo, ki je naročala predsed-
niku, naj nastopi le pri vladi z zahte-
vo, da samo poenoti vso že veljavno
zakonodajo o slovenski manjšini. S

tem je povzročil resno razbitje v vr-
stah večine, saj so predstavniki Liste
za Trst takoj osvojili, skupaj z misovci,
njegov predlog, medtem ko so ostali
člani koalicije vztrajali pri podpori
popravljenemu predlogu levice.

Vnela se je razgreta razprava, v ka-
teri so demokristjani poudarili, da
ostajajo dosledni svojemu tradicional-
nemu stališču, da je pač za ureditev
zaščite Slovencev potreben nov zakon,
socialistični odbornik Čok in pred-
stavniki Slovenske skupnosti v izvrš-
nem organu Pokrajine Harej pa sta
odločno zagovarjala nujnost zakonit-
ve globalne zaščite, resolucijo KPI in
NL je podprl tudi socialdemokrat
Martini. Komunist Martone pa je pou-
daril, da predlaga Cervesi povsem
drugo resolucijo, in je torej zahteval,
naj skupščina glasuje o obeh. Niti pre-
kinitev seje in posvet med voditelji
večine nista privedla do soglasja v ko-
aliciji, ki je šla na glasovanje razbita.

Cervesi, ki je bil zalučal kamen, je
na koncu skril roko, saj je svoj »popra-
vek« umaknil, njegovo besedilo pa sta
osvojili MSI in LpT, ki sta predložili
svoji resoluciji. Pokrajinski svet pa je
odobril (s 17 glasovi KPI, NL, KD, PSI,
SSk in PSDI, ob nasprotnem glasu
LpT in MSI ter vzdržanju PRI) nekoli-
ko popravljeno resolucijo levice, ki
nalaga predsedniku Pokrajine, naj po-
sreduje »pri vladi in obeh predsedni-
kih parlamentarnih zbornic« za hitro
uzakonitev »celovite« zaščite za Slo-
vence. Z isto večino sta bili nato zavrn-
jeni resoluciji MSI in LpT, ki sta
predlagali zgolj »poenoten tekst ob-
stoječih zakonov«. Pokrajinski svet je
sprejel tudi resolucijo levice, o nujnosti
razprave v pristojni komisiji o pospe-
ševanju sožitja med Italijani in Slo-
venci ter o večji pomoči italijanski
manjšini v Jugoslaviji.

Locchi naposled o Slovincih

Tudi v zaključnem delu proračunske razprave je bilo v pokrajinskem svetu
mnogo govora o vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti. Predsednik Pokra-
jine Dario Locchi je namreč dobesedno del svojih sklepov misli posvetil ravno
poskusu, da bi zavrnil očitke komunističnega svetovaleca Dolfija Wilhelma, da
niti v proračunskih dokumentih niti v uvodni programski predstavitvi Locchi in
odbor nista imela za potrebno, da bi sploh omenila slovenski del prebivalstva.
Predsednik se je trudil dokazovati, da čeprav Slovenci niso izrecno omenjeni v
poročilu in v računovodskih dokumentih, uprava posveča tudi slovenskemu delu
prebivalstva vso potrebno skrb, češ da se to najbolje vidi pri prispevkih sloven-
skim kulturnim ustanovam in pri mnogih ukrepih pokrajinskega odbora. Stališče
Pokrajine do vprašanj Slovencev je tisto, ki ga vsebuje programskih dokument,
na katerem temelji delo sedanjega odbora, je zatrdil Locchi, vsekakor pa je treba
nehati z bitkami okrog besed in z poskusi, da bi spravili v zadrego slovenska
odbornika, ampak je treba začeti delati za realistično rešitev vprašanja zaščite
Slovencev.

Locchi je zavračal tudi Wilhelmov očitek, da se večina obnaša s Slovenci
kot gospoda s podrejenimi, pri čemer je vključil v zagovor osebno noto, ko je
dejal, da sicer sam ne zna slovensko, ampak da je bil njegov stari oče Lokar iz
Ajdovščine, v splošnem pa je napadel KPI, češ da zlorablja Slovence. V polemiko
z Wilhelmom se je spravil nato v glasovalni izjavi tudi načelnik svetovalske
skupine KD Russo, sklicujoč se na zasluge svoje stranke, med katere je uvrstil
tudi prireditve Mednarodne konference o manjšinah iz leta 1974. Toda obema je
odgovoril, prav tako v glasovalni izjavi, načelnik skupine KPI Martone, ki je
dejal, da je Locchi sicer posvetil temu dober del svoje replike, a dejansko ni
odgovoril na Wilhelmove očitke glede nezanimanja za ureditev openskega spo-
menika Tomažiču in tovarišem, glede nezakonitega posega Pokrajine v pristoj-
nosti zgoniške in repentarske Občine (s postavitvijo samo italijanskih napisov
ob Cesti terana) in glede neupoštevanja zahtev in potreb slovenskega prebival-
stva pri gradnji velikih cestnih povezav in sinhrotrona.

V svojih replikah sta tudi odbornika za kmetijstvo Čok (PSI) in za kulturo
Harej (SSK) posebej naglasila pobude Pokrajine v korist slovenskega dela prebi-
valstva, hkrati pa izrazila željo, da bi se uprava še bolj odprto soočala s to
problematiko. V zaključnem delu razprave se je več svetovalec (kot tudi sam
Locchi) navezalo na zadnje dogovore med tajništvu koalicije, ki predvidevajo
ustanovitve »direktorija« tudi za vodenje Pokrajine, kar je po mnenju opozicije
znamenje nezaupanja med temi strankami in do pokrajinskih upraviteljev samih.
Po zaključku razprave je nato pokrajinski svet odobril letošnji proračun z 18
glasovi strank večine (KD, Lista za Trst, PSI, PRI, Slovenska skupnost in PSDI),
medtem ko je proti glasovalo 10 svetovalec (KPI, Neodvisna levica in MSI). S
tem je tržaška Pokrajina med prvimi, če že ne prva uprava v Italiji, ki je odobrila
svoj proračun, o čemer se je posebej pohvalno izrazil v včerajšnjem tiskovnem
sporočilu sam predsednik Locchi.

Sestavljen osnutek načrta za pristanišča v naši deželi

Te dni se je prvič sestal deželni od-
bor za pristanišča, posvetovalni organ
deželne uprave, ki so ga ustanovili z
okvirnim deželnim zakonom o prista-
niški dejavnosti št. 22 iz 14. avgusta
1987. Pod vodstvom deželnega odbornika
za prevoze, promet, pristanišča in
emporijske dejavnosti Di Benedetta,
so na sestanku predstavili osnutek de-
želnega pristaniškega načrta (1988-
1998), ki bo postal temeljni program-
ski instrument za pristaniško dejav-
nost v naši deželi in ki je tesno pove-
zan z vsedravnim transportnim načr-
tom, z integriranim deželnim
transportnim načrtom, z načrtom pro-
metnih povezav ter z načrtom o kra-
jevem javnem prevozu. Vsi ti načrti,
ki so deloma že sprejeti, tvorijo skupaj
organsko celoto posegov na različna
področja prometa, katere glavna odli-
ka je prožnost oziroma prilagodljivost
različnim dejanskim razmeram, ki se
sproti ustvarjajo.

Glavne značilnosti načrta o prista-
niščih pa seveda slonijo na širokem
upoštevanju prometnih bazenov, ki
zanimajo deželna pristanišča in na
perspektivah možnega vračanja tistih
prometnih tokov, ki so bili iz naše de-
žele preusmerjeni drugam. V načrtu
najdemo tako celoto investicijskih po-
segov (deželnih in državnih), ki so pri-
staniščem v naši deželi potrebni za iz-
gradnjo infrastrukture in za opremo, s
katerimi bodo lahko uspešno kljubova-
la tuji konkurenci. Skupno bodo te
investicije znašale 1.457 milijard lir,
od katerih jih bo odpadlo na Trst
1.035, na Tržič 384 in na Porto Nogaro
38. Naslednje poglavje načrta zadeva
porazdelitev prevladujočih funkcij po
posameznih pristaniščih, s čimer naj bi
odpravili nepotrebno konkuren-
čnost med njimi in podvajanje investi-
cij za isto vrsto dejavnosti v bližnjih
pristaniščih. V tem okviru načrt pri-
znava Trstu njegov značaj tranzitnega
pristanišča, s tradicionalnim speciali-
ziranim prometom.

Vrsta srečanj predstavnikov SSG za iskanje izhoda iz sedanje krize

Solidarnost slovenskih gledaliških umetnikov

V iskanju zadovoljive rešitve pere-
čega gmotnega stanja, v katerem je
Slovensko stalno gledališče, je pred-
sednik Pirjevec imel v zadnjih dneh
vrsto pogovorov s predstavniki poli-
tičnega življenja v Trstu. V soboto se
je sestal z delegacijo Slovenske kul-
turno-gospodarske zveze, ki ji je na-
čeloval Klavdij Palčič, in s senatorjem
Arduinom Agnellijem, novim pokra-
jinskim tajnikom socialistične stranke.
Tega pogovora sta se udeležila tudi
arhitekt Dario Jagodic in Igor Tuta. V
ponedeljek, 1. februarja, sta prof. Pir-
jevca po podpisu pogodbe s tehničnim
osebjem gledališča, sprejela tudi od-
bornik za kulturo pri Tržaški občini
dr. Arnaldo Rossi in jugoslovanski ge-
neralni konzul Dušan Jakomin. V na-
slednjih dneh se bo diskusija o vpra-
šanjih gledališča nadaljevala tudi na
Socialistični zvezi v Ljubljani ter na
Tržaški pokrajini, kjer bo predsednika
SSG sprejel predsednik Dario Locchi.

Tudi delegacija igralskega ansam-
bla Slovenskega stalnega gledališča je
imela v teh dneh vrsto srečanj in po-
govorov. Najprej je bila na sedežu ju-
goslovanskega konzulata v Trstu in
obrazložila generalnemu konzulu Ja-
kominu svoje zahteve. Generalni konzul
je izrekel pripravljenost za posre-
dovanje pri raznih organih za takoj-
šnjo rešitev kriznega stanja.

Delegacija gledališčnikov pa je
sprejel tudi deželni tajnik Slovenske

skupnosti Jevnikar skupno s koordi-
natorjem strankine kulturne komisije
Valenčičem in podpredsednikom SSG
Rudolfom. Slovenska skupnost se za-
vzema za korenito rešitev vseh težav,
ki tarejo naše gledališče. Glede sred-
njeročnega programa, je bila nakazana
možnost ustanovitve slovenskega skla-
da pri vladnem komisariju v Trstu s
kritjem iz državnega finančnega zaka-
na. Obenem pa v novem predlogu za-
ščitnega zakona, ki bo v kratkem
predložen v parlamentu, SSK posebej
omenja specifično vlogo Slovenskega
stalnega gledališča v Trstu.

Izvršni odbor Zveze dramskih umet-
nikov Slovenije pa je medtem objavil
izjavo, ki jo je podpisal njen predse-
dnik Aleš Jan in v kateri poudarja, da
je potrebno problem SSG v Trstu reši-
ti čimprej in trajno, da ne bi igralci in
tehnično osebje živeli v negotovosti in
odvisnosti. Ansambel SSG v Trstu na-
mreč stalno dokazuje svoje umetniško
in kulturno poslanstvo. S svojimi upri-
zoritvami - je tudi rečeno v izjavi
ZDUS - daje kulturnemu utripu naše-
ga zamejstva izreden pomen in pouda-
rek. Kot naše najzahodnejše poklicno
gledališče pa obenem pomeni tudi
predstavnik slovenske kulture v so-
žitju s kulturo italijanskega naroda.
Zato je potrebno, da rešitev nesoglasij
v kar najkrajšem času postane skupna
naloga vse slovenske skupnosti in

vseh političnih strank na Tržaškem.
Prav tako pozivamo vse dejavnike v
Sloveniji, ki lahko kakorkoli pripomo-
rejo k rešitvi stanja v SSG v Trstu, da
to store takoj in najbolj učinkovito.

ZDUS ocenjuje, da je stavka odraz
nerešenih razmer ne samo sedaj, am-
pak v daljši zgodovini obstoja SSG v
Trstu. Prepričani smo, piše v izjavi, da
je nujno SSG v Trstu zagotoviti tako
mesto, kot ga manjšinsko gledališče s
svojimi značilnostmi in specifično za-
hteve in potrebuje za nemoteno delo-
vanje. Zato se zavedamo, da s stavko
ne trpi samo kontinuiteta dela SSG v
Trstu, temveč tudi celotno kulturno
življenje na Tržaškem in na vsem pod-
ročju, ki ga pokriva SSG v Italiji. Pre-
dolgovo zavlačevanje rešitve problema
SSG bi lahko povzročilo nepredvidljive
kulturno-politične posledice.

ZDUS solidarizira s stavko svojih
članov v Trstu in predlaga svojim čla-
nom in vodstvu Slovenskega mladins-
kega gledališča v Ljubljani, da pred-
loži svoje napovedano gostovanje v
SSG v Trstu in s tem podpre prizade-
vanja za trajno rešitev težav SSG v
Trstu. Obenem pa ZDUS predlaga
svojim članom v SSG v Trstu, da svo-
jega kulturnega delovanja tudi v času
stavke ne prekinajo. Delujejo naj za-
naj SSG in tako še bolj opozarjajo na
svojo kulturno poslanstvo in potrebo
po slovenski kulturi v Italiji.

Na ponedeljkovem večeru v DSI

Zgodovinar Prunk o pozitivnih plateh delovanja škofa Jegliča

Ponedeljkov gost Društva sloven-
skih izobražencev, zgodovinar Janko
Prunk iz Ljubljane, je številnim obi-
skovalcem osvetlil pozitivne plati de-
lovanja ljubljanskega škofa Jegliča, ki
je bil doslej deležen predvsem ostrih
kritik. Svoje zanimanje za to osebnost
je dokazala tudi Nova Revija, saj je
pred kratkim začela objavljati strani iz
njegovega obširnega in doslej širši
javnosti nepoznanega dnevnika.

Predavatelj se s svojim živahnim in
tekočim pripovedovanjem pritegnil
vse poslušalce in jim nanizal najpo-
membnejše dogodke Jegličevega ži-
vljenja, delovanja, posebej pa je želel
poudariti njegovo skrb za ohranitev
Slovencev. Prunk je Jegliča opredelil
kot »vladiko« slovenskega naroda, ki
so ga povojni zgodovinarji večkrat in
po krivici zapostavljali. Usoda ga je
postavila v najbolj črno obdobje, ko je
bila v nevarnosti ohranitev naroda.
Vodil je slovensko delegacijo na mi-
rovno konferenco v Versailles, ki se je
zaključila z Majsko deklaracijo. V le-
tih svojega delovanja pa ni nikoli po-
zabil na svoje rojake v zamejstvu in je
bil vedno pripravljen podpirati njho-
va prizadevanja.

Prunk je izredno dober poznavalec
življenja ljubljanskega škofa Jegliča,
saj je to osebnost obravnaval v svoji
diplomski nalogi. Natančno je preučil
njegov 2.500 strani obsegajoči dnev-
nik, ki ga je pokojni škof pisal 32 let.
Gre za izrazito iskreno in objektivno
izpoved o verskih, socialnih, narod-
nostnih in gospodarskih problemih

postavljenih v čas, ko je slovenski na-
rod prestopal iz enega civilizacijskega
kroga v drugi. Jegličev dnevnik pred-
stavlja torej prvovrstni vir za prouče-
vanje naše preteklosti, ki ga zgodovi-
narji na bi smeli prezreti. Kaže, da
bodo osebne izpovedi tega ljubljans-
kega škofa kmalu vendarle dobile
knjižno obliko.

O Jegličevem duhovniškem delu je
doslej izšla le ena knjiga. O njegovem
prizadevanju na družbeni ravni pa je
javnost kaj malo poučena. Morda je
kdo le bežno slišal za škofijske zavode
v Šentvidu, privatno klasično gimnazi-
jo, dostopno javnosti. Ta »Jegličeva«
šola je vzgojila celo vrsto pomembnih
izobražencev, ki so že po prvi svetovni
vojni napisali slovenske učbenike za
vse predmete. Obenem je treba opozo-
riti, da pokojni škof ni nikoli zanemar-
jal političnega in družbenega aspekta
in je v slovenski katoliški konservati-
vni stranki vselej podpiral »novotari-
je« Janeza Ev. Kreka. Zavzemal se je
za slovensko združništvo in je več-
krat s svojimi sredstvi kril primanklja-
je teh zavodov. V najbolj črnem letu
slovenske zgodovine, leta 1915, ko je
bil v nevarnosti sam narodnostni ob-
stoj, pa se je odločno postavil na stran
Kreka in podprl njegov načrt za pove-
zavo s hrvaškim državnim pravom. Ra-
zumel je namreč, da se hoče slovenski
narod osvoboditi avstroogrske monar-
hije; za ta korak mu je tudi sodobna
zgodovina izrekla posebno priznanje.

Prunk je na ponedeljkovem večeru
nanizal res visoko število pomembnih
podatkov in utrinkov iz Jegličevega
življenja, ki so večinoma nepoznani,
saj škof zaradi svojega zadržanega
značaja ni nikoli »slišal« v javnost. Ob
koncu predavanja se je med gostom in
občinstvom razvila diskusija.

Tajnik CGIL Pizzinato jutri v Trstu

Sindikat CGIL si je za leto 1988 za-
dal pomemben cilj povečati število
včlanjenih preko sedanjih 100 tisoč. V
prihodnjih dneh bo v tem smislu stekla
propagandna kampanja, njen potek
pa bo sindikat podrobneje orisal jutri
na seji glavnega sveta. Seje, ki bo v
dvorani tržaške trgovske zbornice,
Ul. San Nicolò, s pričetkom ob 9. uri,
se bo udeležil tudi vsedravnaj tajnik
CGIL Antonio Pizzinato. Govoril bo o
notranji ureditvi sindikalne konfede-
racije, obravnavali pa bodo tudi dav-
čno politiko, finančni zakon in pravila
o samourejanju stavk.

Poziv za ureditev spominskega parka Pinko Tomažič ugodno odjeknil v rajonskem svetu za Vzhodni Kras

Rajonski svet za Vzhodni Kras je na seji, ki je
bila prejšnjo sredo, obravnaval med drugim tudi
vprašanje, ki ga prebivalci Opčin že vrsto let brez-
uspešno rešujejo. Gre za ureditev strelišča pri Pikel-
cu, kjer naj bi nastal spomeniški park Pinka Tomažiča
in tovarišev ter 71 talcev.

Vse organizacije in ustanove, ki so poimenovane
po Tomažiču, so namreč na rajonski svet naslovile
pismo, v katerem ga naprošajo za vse možno sodelo-
vanje in podporo za uresničitev tega predloga. Zna-
no je, da že več časa potekajo pogajanja med jusar-
skimi odbori in vojsko, ki si delita zemljišče. Jusar-
ski odbor je lastnik približno dveh tretjin zemljišča,
kjer je strelišče, preostali del pa je last vojaške upra-
ve, ki pa namerava odkupiti vso površino. Rajonski
svet za Vzhodni Kras se seveda zavzema za najugod-

nejšo rešitev, saj je že čas, da se spominsko obeležje,
ki je bilo postavljeno pred tolikimi leti, dostojno
ovrednoti.

Rajonski svet je na svoji zadnji seji vzel na zna-
nje tudi dve resoluciji predstavnikov Liste za Trst.
Prva se nanaša na razširitev metanske mreže tudi v
druge občine, s čimer se LpT ne strinja. Meni na-
mreč, da bi bilo treba prej rešiti probleme Opčin in
neposredne okolice. Rajonski svet je resolucijo sog-
lasno zavrnil, saj razširitev plinskega omrežja tudi v
bolj oddaljene vasi in občine vsestransko podpira.
Soglasno pa je svet odobril drugo resolucijo Liste, ki
se nanaša na pereče vprašanje smeti. Lista je to pot
predlagala, da bi tudi rajonski svet organiziral kam-
panjo ozaveščanja prebivalstva o tem problemu ter
spodbujal sortiranje odpadnega materiala.

Smeti in odpadni material, napeljava metana in
dokončna ureditev openskega pokopališča pa bodo
spet na dnevnem redu drevišnje seje rajonskega sveta
za Vzhodni Kras. Udeležila se je bosta tudi občins-
ki odbornik za javna industrijska dela Roberto De
Gioia in tehnik službe Acega. Odbornika De Gioio
bodo svetovalci seznanili s številnimi še odprtimi
problemi, kot je na primer neustrezna razsvetljava
po nekaterih kraških vaseh.

Predstavniki rajonskega sveta za Vzhodni Kras z
veseljem ugotavljajo, da ta javna ustanova končno
dobiva vlogo, ki ji je po zakonu pripisana. Prebival-
stvo se namreč vse bolj pogostoma in dosledno obra-
ča nanj za najrazličnejše probleme in sodeluje pri
njihovem reševanju.

Luči in sence tržaške proizvodne stvarnosti

Obetajo se nove industrijske dejavnosti delavci Baxtra pa v dopolnilni blagajni

Tržaška proizvodna struktura le s težavo sprejema nove velike industrijske obrate, česar je prav gotovo krivo tudi pomanjkanje ustreznih površin. Dobršen del tržaške industrijske cone pa je že bolj podoben pušavi, ki bi jo bilo treba primerno urediti in omogočiti, da se v njej namestijo nove strukture, ki bi vsaj za silo skrajšale vrste brezposelnih.

Eno takih področij je prav gotovo zemljišče, kjer je stala tovarna stekla Vetrobel in ki meri 16,5 hektara. Od teh bo Občina Trst razlitala 52 tisoč kvadratnih metrov za gradnjo prečiščevalnih naprav. V kar dobrem stanju pa je tudi 26 tisoč kv. m pokritega prostora. V kratkem se bo področje bivše Vetrobel spremenilo v delovišče, saj se je ustanovi EZIT prijavilo že več "kandidatov", ki bi tam radi odprli večjo ali manjšo proizvodno dejavnost. Resnici na ljubo pa se zaposlitvena raven v Trstu zato ne bo kaj dosti izboljšala. Podjetniki od vseh vetrov so že predstavili pristojnim oblastem načrte s kar eksotičnimi imeni: Graphint, Digigraph, Ibc Computer equipment, Nubiam, Tecnomeccanica in Co.gef.Agrind. Podjetje Graphint se ukvarja z grafično proizvodnjo, zaposlilo pa naj bi 11 oseb. Digigraph dela na istem področju, njeni načrti so označeni z imenom "avtomatizirana kartografija", poleg treh solastnikov pa bi lahko zaposlilo največ 9 delavcev. Ibc Computer equipment izdeluje elektronske varnostne naprave, zaenkrat pa potrebuje več prodajalcev kot delavcev. Slednjih bi namreč zaposlilo le pet, medtem ko potrebuje 11 tržnih zastopnikov. Podjetje Nubiam izdeluje lake in barve za plovila, zaposlilo pa bi 8 delavcev. Tecnomeccanica je delavnica, kjer vzdržujejo in popravljajo industrijska vozila, tu bi našlo delo 8 oseb. In končno, Co.gef.Agrind, furlanski kmetijski konzorcij, ima 20 delavcev, ukvarja pa se s plemenitenjem žitaric. Upravitelji tega podjetja se za-

nimajo za večjo površino, vsega bi potrebovali 13.500 kv. m zemljišča in del pomola, kjer bi natovarjali in raztovarjali blago. Predvidevajo namreč, da bi letno lahko natovarili 15 ladij, poleg tega pa imajo že razširjeno tržno dejavnost, ki bi zagotovila do 7 tisoč tovarnjakov blaga letno.

Lahko torej predvidevamo, da bo v prihodnjih mesecih na področju bivše steklarne Vetrobel vse živo. Sindikat sicer zelo previdno gleda na te nove dejavnosti, saj, kot rečeno, ne bodo bistveno vplivale na sedanjo zaposlitveno raven. Podjetniki morajo namreč predstaviti resne proizvodne načrte, ne pa take, ki bi se nemara v teku nekaj let izjalovili. Poleg tega pa mora imeti večina delovne sile, ki jo nova proizvodnja namerava zaposliti, strokovno kvalifikacijo. Vsekakor pa prošnje za namestitve nove proizvodne stvarnosti še vedno preverja ustanova EZIT. Brez dvoma pa je ta del tržaške industrijske cone za marsikoga zanimiv, saj bodo podjetniki deležni posebnega financiranja iz Sklada za Trst ter raznih posojil s posebnimi ugodnostmi.

Toliko o možnostih novih zaposlitev. Druga plat medalje, dopolnilna blagajna, krčenje delovnih mest, pomanjkanje ustreznih sanacijskih načrtov itd., pa so itak na dnevnem redu dogajanja hirajočega tržaškega gospodarstva. V skrajno neugodnem položaju se je zdaj znašla kemična industrija Baxter, z njo vred pa tudi podružnica Eurospital. S 1. februarjem je namreč v dopolnilni blagajni kar sto delavskih enot. Baxter jih je do takrat zaposloval 418, Eurospital pa 117. V veliki večini so to ženske. Pretekli ponedeljek jih je redno prišlo na delovna mesta 333 oziroma 102. Stvar pa je toliko bolj kočljiva, saj italijanski farmacevtski sektor sploh ni v krizi. Sindikat, ki je v dopolnilni blagajni videl edini in najmanj drastičen izhod iz krize — delavcem je vodstvo podjetij grozilo z odpustom — meni, da se tako Baxter kot Eurospital nista zavzela za ustrezne proizvodne izbire, prav tako pa nista poskrbela za uvedbo nove tehnologije, ki jo sedanji čas in potrebe trga narekujejo.

Marca v Kongresnem centru vsedrjavno zasedanje o mladinski problematiki

V tržaškem Kongresnem centru bo od 17. do 19. marca vsedrjavno zasedanje na temo »Politika za mlade«. Namen manifestacije je poglobiti mladinsko problematiko ter proučiti razne oblike vključevanja mladine v družbeno dogajanje. Zasedanje pa se hkrati uokvirja v prireditvene in informativne pobude pred razglasom mednarodnega leta mladine 1990.

Zasedanje, katerega sopredsedatelji so tudi pokrajinska uprava, se bodo udeležili ugledni politični in družbeni delavci, kulturniki ter odgovorni za mladinsko problematiko. Skupaj bodo izdelali tudi osnutek Listine pravic mladih. Doselej so zagotovili svojo prisotnost predstavniki ministrstva za posebne zadeve, parlamentarca Rosa Russo Jervolino in Ripa Di Meana, Konferenca predsednikov Dežel, komisar za kulturo in informacijo pri EGS in predstavniki krajevnih in državnih ustanov.

V petek zadnji sestanek udeležencev

Psst! Razkrili smo prve skrivnosti Kraškega pusta

Naš fotograf Davorin Križmančič je včeraj obiskal pustne delavce v Repniču

Čez deset okroglih dni, v soboto, 13. februarja, ob 14. uri se bo po Opčinah spet sprehodil razposajeni Kraški pust. Za letošnje 22. prireditev s tem imenom se po Krasi in v Bregu tačas še mrzlično pripravljajo in pri tem skrbno varujejo svoje skrivnosti, ki pa smo jih uspeli vseeno vsaj malček "razkrinkati". Preden vam razkrijemo, kaj smo izvedeli, pa tole izredno pomembno sporočilo za vse udeležence Kraškega pusta: **pojutrišnjem, v petek, 5. februarja, bo ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah še zadnji sestanek za vse prijavljene vasil!** V konkurenci bo letos 13 vozov iz naslednjih vasi: Trebče, Padriče in Gropada, Šempolaj, Dolina, Repnič, Repentabor, Krmenka, Podlonjer, Praprot, Prebeneg, Mačkolje, Opčine in še Sežana. Poleg njih bodo tekmovali še tri skupine, in sicer: mladinska skupina P. Tomažič iz Bazovice, osn. šola Gregorčič od Sv. Ane in skupina iz Boljunca. Zunaj

konkurence bodo kot gostje sodelovali tudi škornjari iz Podgrada pri Ilirski Bistrici.

Tudi letos se je Kraški pust, tako kot že lani, ozrl tudi navzdol po planoti in privabil vozove iz Brega, od katerih prvič sodeluje dolinski pustni voz. Kaj kdo pripravlja je seveda še skrivnost, od naših "terenskih zvez" pa smo vendarle izvedeli za nekaj naslovov voz: "Fantastikaccia", "Bodočnost Trsta", "Cesta terana", "Loterija 1988" in "Usoda sveta". Vsekakor bomo poizvedovali naprej in za prihodnji teden vam zagotavljamo, da vam bomo izdali vse skrivnosti.

Glede samega pustnega spreveda in tekmovalstva pa še tole: letošnji sprevod bo spet podaljšan; odpravil se bo od Pikla (openskega streljšča), obšel tramvajsko postajo in se po Proseški ulici spustil do Brdine, kjer bodo okronali pustni kraljevski par in nagradili zmagovite vozove in skupine. Pa še tole smo izvedeli: kaže, da je konj še brez čevljev, ostali del "dvora" pa pridno pomaga pri delu in se vneta pripravlja na 22. slavlje vseh norih kraških šem.

† Zapustila nas je naša draga
Tončka Čuk

Pogreb bo jutri, 4. t. m., ob 11. uri iz mrtvaške vežice na pokopališču v Nabrežini v cerkev na Proseku.

Žalostno vest sporočajo: mož Andrej, hčeri Lidija in Darinka z možema, vnuki Igor, Sergij, Diego in Maja ter drugi sorodniki.

Prosek, Kontovel, Križ, 3. februarja 1988

† Zapustila nas je naša draga
Leopolda Frančeškin

Pogreb drage pokojnice bo danes, 3. t. m., ob 13. uri iz nabrežinske kapele v cerkev.

Žalostno vest sporočajo sorodniki iz Argentine, družine Godnič in Perot ter drugo sorodstvo.

Nabrežina, Buenos Aires, 3. februarja 1988

Žalovanju se pridružuje Marija z družino.

Ob prerani izgubi drage mame izreka iskreno sožalje gospe Vidi Ban

Zveza žena od Banov

Ob izgubi dragega očeta izreka Luču in družini iskreno sožalje

sekcija Slovenske skupnosti občine Zgonik

Tovarniški svet in direkcija Aquile podpisala dogovor

Delavci že izpraznjujejo zaloge naftnih derivatov

Čeprav obstajajo še velike vrzeli glede bodočnosti delavcev bivše žalvske rafinerije Aquila, je te dni prišlo do nekaterih pomembnih premikov. Predstavniki tovarniškega sveta in direkcija Aquile S.p.A. so namreč podpisali dogovor, ki se v glavnem nanaša na izplačevanje predujmov iz dopolnilne blgajne, vsebuje pa tudi nekaj važnih novosti v korist delav-

cev. Pogodba vsebuje tudi nekatere obveze, ki so jih svojčas sprejeli ministristvo za industrijo, sindikalne organizacije, javne uprave in direkcija Aquile, ki pa jih doslej niso spoštovali.

Osmo točka dogovora (vsega jih vsebuje 12) se nanaša na sodne postopke, ki zadevajo nekatere delavce. Kot znano, so lanskega marca uprizorili vrsto protestnih manifestacij pred rafinerijo, v teku ene od teh pa so predstavnikom družbe Selm preprečili vstop v obrat. Vodstvo Aquile jih je tedaj prijavilo sodstvu, primer pa je obravnaval pretor Morway. Disciplinski postopek proti delavcem je tako postal neveljaven. V deveti točki pogodbe je nadalje navedeno, da bo vodstvo Aquile dalo prednost svojim delavcem tudi za preureditvena dela, ki jih zahteva namestitve alternativnih dejavnosti. Pri tem bo upoštevalo zlasti njihovo kvalifikacijo. Če bo vodstvo odslej spoštovalo svoje obveze, se bodo delavci odrekli vsakršni protestni akciji, ki bi lahko kakorkoli motila reden potek vseh sanacijskih del na področju rafinerije.

Že te dni pa je direkcija vpoklicala na delo osem delavcev, ki morajo izprazniti zaloge strojnega olja, nafte in goriva. Zaloga je še vedno last bivše lastnice rafinerije družbe Total. Dnevno napolnjujejo 3 cisterne s priklopnikom, s tem pa tudi znatno lajšajo delo osebu v naftnem skladišču v Viscu. To delo bo trajalo približno 3 mesece. Doselej pa se podjetnik Pezzoli, ki namerava v Žavljah odpreti tekstilno industrijo, še ni prikazal, zato tudi še ni znano kje, kdaj in kako bodo stekla dela za gradnjo njegove tovarne.

V Boljuncu o predelavi grozdja

Srenja Boljunec se poleg svojega običajnega, institucionalnega dela bavi tudi z ohranjanjem starih navad ter s seznanjanjem kmetov s sodobnimi oblikami pridelovanja. V tem sklopu je že septembra lani priredila predavanje agronoma Vilija Mikaca o predelavi grozdja. Drugo predavanje, ki ga bo imel isti strokovnjak, bo danes ob 20. uri v mali dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu in bo posvečeno kletarstvu in gnojenju trte. V marcu pa bo agronom Drago Sedmak iz Kopra govoril o gojitvi oljk. S takimi predavanji želi srenja Boljunec dati svoj prispevek k izobraževanju naših kmetov. Zato so vsi vaščani, ki se zanimajo za kmetijstvo, vljudno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo te pobude.

Pravo in ekonomija osvajata študente

V akademskem letu 1987/88 se je na Tržaško univerzo vpisalo skupno 15.188 študentov. Najbolj obiskovana je pravna fakulteta z 2.506 študenti, sledi pa ji ekonomska fakulteta z 2.198 vpisi. Nekaj manj vpisov so letos zabeležili na filozofski fakulteti in sicer 2.045, letošnje akademsko leto pa bo izobrazilo znatno manj zdravnikov; medicino namreč obiskuje 1.257 študentov. Za matematične in naravoslovne vede se je letos odločilo 1.722 študentov, medtem ko je inženirstvo "prevzelo" kar 1.174 bivših maturanov. Tudi politične vede so si zagotovile svoj delež in sicer 1.580 študentov, zadnji na lestvici pa sta pedagoška fakulteta (777) in farmacija (630).

Vedno več študentov se odloča za Višjo šolo modernih jezikov, letos se jih je sem vpisalo 785, višje strokovne šole obiskuje 473 študentov, medtem ko se jih je za posebno izobrazbo odločilo le 41. Razveseljivo je tudi dejstvo, da je v lanskem akademskem letu diplomiralo 858 študentov, od teh pa jih je bilo kar 239 deležnih posebnih pohval.

Na manjše število vpisov na Tržaško univerzo znatno vplivata neugodno demografsko nihanje in razširitev Videmske univerze, drugod po državi pa so v glavnem zabeležili ravno nasproten pojav. Kot je dejal rektor Fusaroli, pa je obiskovanje Tržaške univerze še vedno neke vrste privilegij, saj kaže, da bo Trst bodočim diplomirancem nudil primerno zaposlitev.

■ **V ponedeljek so reševalci in zdravnik Rdečega križa zabeležili dve samotni smrti.** Ob 18. uri so prispeli v Ul. Bramante 7, kjer so v stanovanju v prvem nadstropju našli mrtvo 92-letno Romeo Moscatelli, ki je stanovala sama. Rdeči križ je poklical njen 68-letni sin Ubaldo Pravisani, ki je bil v skrbeh, ker mu popoldne mati ni odgovorila na telefonski klic.

Nekaj pozneje, okrog 19.30, pa so reševalci pohiteli na Scala santo 40, kjer jih je čakala 70-letna Irma Pagnacco, ki je ob vrnitvi na dom našla mrtvega 47-letnega sina Maria Zorattija. Mati in sin sta živela skupaj in ko je Pagnaccova odšla popoldne v službo, ni slutila, kakšno tragično presenečenje jo bo čakalo ob vrnitvi. V obeh primerih je treba vzroke smrti še ugotoviti.

Avtomobil in kava v ognju

Gasilci so se včeraj dvakrat spoprijeli z rdečim petelinom: pogasili so zublje, ki so zajeli avto, in požar, ki je nastal v skladišču za praženje kave. Okrog 15. ure so se plameni razvneli na fordu escort Guida Stasija iz Ul. Gambini 5, ki se je peljal po Drevoredu Ippodromo. V motorju je namreč prišlo do kratkega stika, zaradi česar se je vnel bencin, ki je začel iztekati iz rezervoarja. Plameni so uničili motor in delno tudi notranjost avtomobila. V skladišču za praženje kave v Ul. Molino a vento 45/a pa je ogenj nastal v dimniku. Lastnik skladišča je pražil kavo, ko so se v dimniku zaradi prevlelike toplote naenkrat vnele saje. Plameni so dodobra popražili kavo na mešalniku, drugače pa je bila škoda majhna.

Presajanje organov vedno bolj aktualno tudi v Trstu

Ko se iz neizbežne smrti rojeva življenje

Ledvice 37-letnega Lorenza Terzona, ki se je v nedeljo po nesreči ustrelil v glavo, so včeraj v Veroni rešile človeško življenje. V ponedeljek ponoči mu je namreč skupina zdravnikov urološkega oddelka katarinske bolnišnice pod vodstvom prof. Toninija in v sodelovanju z ekipo iz Verone odvzela ledvice. Milanska organizacija North Transplantation je v Veroni našla tudi bolnika, čigar imunitarni sistem je bil kompatibilen s Terzonovim.

Lorenzo Terzon je bil v ponedeljek okrog 13. ure že klinično mrtev, zdravniki pa vse do zadnjega niso vedeli, ali bo mogoče njegove organe presaditi. Srce, ledvice in trebušna slinavka morajo namreč biti vse do zadnjega dobro prekrvljeni, tako da so organi, ko jih vsadijo v drugega bolnika, še »živi«. Zaradi tega je hitrost v takih primerih prva predpostavka za dober uspeh presaditve. Terzonov krvni pritisk pa je beležil stalne padce. Kljub temu je komisija 5 zdravnikov takoj po nastopu klinične smrti začela opazovati stanje organizma (opazovanje mora trajati dvanajst ur). Okrog 1. ure ponoči je bila situacija optimalna, tako da

so Terzonu lahko odvzeli ledvice. Operacija se je zaključila po 4. uri, nakar so ledvice takoj odpeljali v Verono.

Sprva so tržaški zdravniki mislili, da bo Terzonu mogoče odvzeti tudi očesni roženici, vendar pozneje se je izkazalo, da mu je bila krogla hudo poškodovala oči. Srca niso mogli presaditi, ker je bil možki eno leto prestar.

V katarinski bolnišnici je bila včerajšnja operacija že druga letošnja: 20. januarja so namreč mlademu Goričanu, ki je v prometni nesreči utrpel hude poškodbe, tako da mu ni bilo mogoče rešiti življenja, odvzeli srce in ledvice. V kratkem pa bodo opravili novo operacijo. Na oddelku za oživljanje leži namreč 24-letna pacientka C. B., ki je klinično mrtva že več dni. Dekle si je pred kratkim vbrizgala preveliko količino heroína, kar ji je smrtno poškodovalo možgane. Dekletu bodo odvzeli le roženici, kajti dolgoletno uživanje mamil je popolnoma ošibilo njen organizem. Njeni roženici bosta ostali v Trstu. Na okulističnem oddelku imajo že dolg seznam pacientov, ki čakajo na presaditev. (bg)

Ivanu Andolšku v slovo

Pred kratkim smo na openskem pokopališču položili k večnemu počitku Ivana Andolška od Ferlugov. Veliko število prijateljev in znancev se je pridružilo žalnemu sprevodu, saj je bil Ivan Andolšek vsem priljubljen, od vseh ljubzen, bil je zgleden oče in zaveden rojak.

Rodil se je 24. maja 1910 kot drugorojenec in je še kot deček okusil grenkobe in pomanjkanja zaradi vojne, ko je bil oče odpoklican v vojsko na rusko fronto. Osnovno šolo je obiskoval na Opčinah, srednjo pa je nadaljeval na Ciril-Metodovi šoli pri Sv. Jakobu. Kasneje se je izučil za inštalaterja, a svojega poklica ni nikoli opravljal, pač zaradi hudih gospodarskih razmer v tistih časih, ko so Slovencem in tistim, ki so odklanjali fašistično izkaznico, komaj bila na voljo samo najnižja, težavna in nestalna dela. Za krajšo dobo, po mesec ali 2 največ je bil zaposlen pri različnih tržaških gradbenih podjetjih. Vestno je opravljal vsako zidarsko delo.

Leta 1934 se je oženil z domačinko Ivanko Maver, ki mu je še konec istega leta povila sina Alberta. S prizadevnostjo, z medsebojnim spoštovanjem in ljubeznijo sta premostila marsikatero težavo, kajti brezposelnost je prežala nad vsako družino.

Ob izbruhu vojne Ivan ni bil vpoklican zaradi srčne napake. Toda fašistična preganjanja so takrat dosegla višek krutosti in nestrpnosti do naših ljudi, tako da je bila vsaka pretveza primerena za kazenski ukrep. »Iz previdnosti« so fašistične oblasti 25. aprila '42 priprle v Koronejske zapore Ivana, njegovega očeta Franca in mater Ernesto; ženi Ivanki so prizanesli, ker je morala negovati bolnega otroka. Kasneje so očeta premestili v Parmo, kjer je pod strogim nadzorstvom ostal zaprt do razpada Italije; mater so odposlali v bližino Frosinoneja, Ivan pa je moral kot »internato libero« v Orto pri Novari, od koder mu je uspelo zbežati ob kapitulaciji.

V rodni vasi se je takoj vključil v terensko delovanje; skupaj z domačimi in drugimi vaščani so zbirali vse potrebno za partizane. Boj proti sovražniku je bil za vsakogar poglavitna stvar. Organizirane partizanske enote so že prodirale z vso svojo silo. Tudi Ivan Andolšek se je odzval klicu domovine in se oktobra '44 pridružil partizanskim enotam s komando v Sežani. Novembra pa je bil v bitki z Nemci hudo ranjen pri Pedrovem na Vipavskem. Zajeli so ga in aretirali. Več mesecev se je strogo zastražen zdravil v gerišk bolnišnici. Žena Ivanka, ki je medtem rodila še drugega sina Rada, ni smela k njemu in še potem, ko so ga končec februarja premestili, ji niso sporočili ne kdaj ne kam so ga poslali. Zadnji transport je nesrečnega Ivana in še druge odpeljal v zloglasno uničevalno taborišče Dachau. Kaj vsega so Ivan in njegovi sotrpini v tistem lagerju prestali, je vsem znano. Sestrane, podhranjene, bolne in blazne od trpljenja so jih zavezniki na dan 1. maja osvobodili. Toda pot domov ni bila lahka. Doma niso o njem že mesece vedeli ničesar; bali so se seveda najhujšega, le upanje ni ugasnilo. Partizani so že zapustili Trst in končno se je Ivan ves izmučen od dolge poti, dne 12. junija, prikazal na domačem pragu. Spet je lahko objel svoje najdražje.

Po vojni vihrji je bilo treba začeti vse znova. Vsi so poprijeli za delo in treba je bilo veliko truda, da so se obnovila naša društva in druge ustanove, tudi gospodarske. Pri Ferlugih so obnovili prosvetno društvo Višava in Ivan je bil vseskozi njegov predsednik. Vsestransko si je prizadeval in žrtvoval svoj prosti čas za kulturno rast svoje vasi. Pri Andolškihovih so bila in so še sedaj vrata vedno odprta vsakomur, ki je dobronameran in vsaka dobra pubuda je pri njih dobrodošla. Po direktivah partije je pok. zaslužni politični delavec Riko Malalan imenoval Ivana Andolška za predsednika Gradbene zadruge na Opčinah. Težke ekonomske in politične razmere so privlele, da je bila zadruga razpuščena leta '54. Za preživljanje svoje družine si je Ivan omislil gradbeno delo na svojo roko. S skromnimi sredstvi in z močno trdnjo voljo mu je uspelo s pomočjo starejšega sina postaviti na noge krepko gradbeno podjetje.

Seveda je tista huda preizkušnja v taborišču zapustila marsikatero neljubo sled na njegovem zdravju. Pred leti je prestopil težko operacijo, a je kljub temu ohranil veder značaj in spet smo ga srečevali v družbi prijateljev ob tej ali oni priliki. Še vedno je načrtoval s svojim sinom Radom, kateremu je prepustil podjetje, vse dotlej, ko mu je njegovo šibko srce odpovedalo.

Vsem svojcem iskreno sožalje. Ivanu Andolšku pa naj bo lahka domača zemlja. (V. M.)

Radio Trst A
jutri, 4. februarja
na sporedu oddaja
Glasbeni telefon
od 15.45 do 16.45

Oddajo vodi Boris Devetak.
Vanjo lahko posežejo s telefonskim klicem vsi poslušalci.
Oddaja ima vsakič tudi goste ter še vrsto drugih presenečenj.

Tel. 362909

SKD I. GRUDEN
in **ŠD SOKOL - NABREŽINA**

sklicujeta

Redni občni zbor

ki bo v petek, 5. februarja, ob 19. uri v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v društvenih prostorih.

Dnevni red: poročila, diskusija, volitve novih društvenih organov in razno.

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red upokojevcem) in ob 20.30 (red prost) bo na sporedu ponovitev De Filippove FILUMENE MARTURANO. Režija Egisto Marcucci. Igrata Valeria Moriconi in Massimo De Francovich. V abonmaju: odrezek št. 7. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Operna sezona 1987/88.
V petek ob 20. uri za red H/F četrti predstava Gounodove opere FAUST. Dirigent S. Argiris, režija F. Cavarra.

V petek ob 18.45 bo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) muzikolog Franco Serpa spregovoril o Straussovi operi ARIANNA NA NAXOSU.

V soboto, 6. februarja, bo na sporedu v gledališču Verdi šesta opera na repertoarju in sicer Straussova opera ARIANNA NA NAXOSU. Dirigiral bo Spiros Argiris, režiral pa Giulio Chazalletes. Ponovitve bodo 9., 11., 14., 20., 23., 26. in 28. februarja ter 2. marca.

LA CONTRADA TEATRO CRISTALLO

Danes ob 10. uri bo na sporedu delo Jeana Tardieuja METRO. Predstava, ki jo izvaja gledališki ansambel TEATRO iz TURINA, je namenjena izključno otrokom.

Jutri ob 20.30 bo premiera dela R. Pazzaglije RITORNATI DAL PASSATO. V glavni vlogi nastopata Riccardo Pazzaglia in Geppi Gleijeses.

kino

ARISTON - 16.30, 22.00 *Personal services*, VB, dram., r. T. Jones, i. J. Walters, A. McCowen.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 *Round Midnight*, dram., ZDA 1986, 130', r. Bertrand Tavernier, i. Dexter Gordon, Francois Cluzet.

EXCELSIOR II - CAPPELLA UNDERGROUND — 15.30, 17.35, 19.40, 21.45 — *Lo Zoo di venere*, VB 1985, r. Peter Greenaway, i. Andrea Ferreol.

EXCELSIOR I - 17.45, 22.00 *Hamburger Hill*, vojni, ZDA 1987, r. John Irvin; i. Steven Weber in Tim Quill.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 *Balli proibiti*, kom., ZDA 1987, r. E. Ardelino; i. C. Connelly, Lisa Lee Lyon.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 *Hellraiser*, r. Clive Barker, □.

FENICE - 17.00, 22.15 *Balle spaziali (Space Balls)*, kom., ZDA 1987, r. Mel Brooks; i. Mel Brooks, John Candy.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Attrazione fatale*, r. Adrian Lyne; i. Michael Douglas, Glenn Close, □.

MIGNON - 16.30, 22.15 *Bella in rosa*, kom., It. 1987; i. Renato Pozzetto, Giulia Boschi, Alessandro Haber.

EDEN - 15.30, 22.00 *Una moglie molto infedele*, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 *Nove settimane erotiche*, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 *Fievel sbarca in America*, ris., ZDA 1987; r. D. Bluth.

CAPITOL - 16.30, 22.00 *Montecarlo Gran Casino*, kom., It. 1987; r. C. Vanzina; i. M. Boldi, Ch. De Sica, E. Greggio.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 *Gente di Dublino (The Dead)*, dram., ZDA 1987, 100'; r. John Huston; i. Donald McCann, Anjelica Huston.

RADIO - 15.30, 21.30 *La golosona*, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

GLASBENA MATICA TRST

v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu

Srečanja s solistom

jutri, 4. februarja, ob 18.15 v Avditoriju A tržaškega Radia — Ul. F. Severo 7

Corrado Rojac - harmonika
Vabljeni!

razne prireditve

Srenja Boljunec priredi danes, 3. t. m., ob 20. uri v mali dvorani gledališča Prešeren v Boljuncu predavanje Vilija Mikaca o KLETARSTVU IN GNOJENJU TRTE.

KD Lipa vabi ob dnevu slovenske kulture na koncert Mladinske skupine P. Tomažič "SPOMIN NA BODOČNOST". Sodeluje MePZ Lipa. Koncert bo v petek, 5. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo v petek, 5. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

KD J. Rapotec vabi v petek, 5. t. m., ob 20. uri na PROSLAVO ob Dnevu slovenske kulture. Sodelujejo Irena Žerjal, Nadja Švara, Aleksij Pregarc, Marij Čuk, ženska pevka skupina Stu ledi; priložnostni govor Boris Pangerc. Istočasno bo otvoritev slikarske razstave umetnika Borisa Zuljana.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 prireja v soboto, 6. februarja, ob Dnevu slovenske kulture LITERARNO-LIKOVNI NAGRADNI NATEČAJ namenjen vsem višješolcem. Tema, oblika in tehnika so proste. Izdelke izročite poverjenikom na šolah, sprejemamo jih tudi na sedežu v soboto ob 17. uri. Otvoritev likovne razstave in začetek recitala literarnih del bo ob 18.30.

Glasbena zadruga Ars Nova prireja ob 10. do 16. februarja v šotoru v Briških CARNAVAL '88. V sredo, 10., in v četrtek, 11. 2., ples z ansamblom Happy day; v petek, 12. 2., ples in zabava z narodnozabavnim ansamblom Marelja in humoristom S. Roblekom; v soboto, 13. 2., ples z ansamblom Faraoni, po polnoči prijetno presenečenje; v nedeljo, 14. 2., country praznik s skupino Plava trava zaborava; v ponedeljek, 15. 2., ples z ansamblom Kvintet mladih z Bleda; v torek, 16. 2., pustna noč z ansamblom Happy day in nagrajevanje najlepših in najoriginalnejših mask. Informacije in prodaja abonmajev pri Ars Nova - Nabrežina 144 - tel. 200892 od 15. do 18. ure.

razna obvestila

Društvo mladih raziskovalcev vabi vse svoje člane in mentorje na sestanek, ki bo danes, 3. februarja, ob 18. uri na Odseku za zgodovino pri NSK - Ul. Petronio 4.

Foto Trst 80 obvešča, da bodo v bodoče običajne petkove seje ob četrtnih ob 20. uri pri ZSKD - Ul. sv. Franciška 20/II.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. februarja

BLAŽ

Sonce vzide ob 7.25 in zatone ob 17.13 - Dolžina dneva 9.48 - Luna vzide ob 17.48 in zatone ob 7.59.

Jutri, ČETRTEK, 4. februarja

ANDREJ

PLIMOVANJE DANES: ob 3.50 najnižja -13 cm, ob 9.19 najvišja 40 cm, ob 16.00 najnižja - 61 cm, ob 22.41 najvišja 41 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8 stopinj, zračni tlak 1009,4 mb pada, veter vzhodnik 12 km na uro, vlaga 90-odstotna, nebo oblačno, padlo je 8 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Giurgevich, Alessandra Crepaldi, Luisa Zupin, Andrea Bigazzi, Claudio Udovicich, Barbara Pace, Daniele Spalluto, Ivana Cante.

UMRLI SO: 44-letna Marina Benedetti por. Sonni, 66-letna Bruna Donaggio vd. Miriani, 98-letna Amalia Gerold vd. Schillani, 52-letna Giustina Mauri por. Boneta, 70-letna Gioconda Bilucaglia por. Toscani.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. februarja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia, 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavija 89 (ŽAVLJE).
BOLJUNEC (tel. 228124), **SELJAN** (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavija 89 (ŽAVLJE).
BOLJUNEC (tel. 228124), **SELJAN** (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

Tajništvo Trst

Izvršni odbor sindikata vabi na

30. OBČNI ZBOR

danes, 3. februarja 1988,

ob 8. uri v prvem, ob 8.30 v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Dnevni red:

- 1) otvoritev občnega zbora in izvolitev predsedstva;
- 2) poročila odborikov;
- 3) poročili nadzornega odbora in razsodišča;
- 4) diskusija o poročilih;
- 5) razrešnica odborom;
- 6) volitve novega odbora;
- 7) priporočila in sklepi.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 8. februarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert skupine AMERICAN QUARTET.

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - Prosvetni dom na Opčinah. V ponedeljek, 8. februarja, ob 20. uri ob Dnevu slovenske kulture KONCERT DUA ŠIŠKOVIČ: Črtomir Šiškovič - violina in Mojca Šiškovič - klavir. Na sporedu Tartini, Schubert, Merku, Svendsen in De Sarasate.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Franciška 20, je odprta razstava akademskega kiparja Moma Vukovića.

V studiu Tommaseo, Ul. del Monte 2/1, razstavljajo slikarji: Marinella Biscaro, Maurizio Donzelli in Silvestro Lodi. Razstava bo odprta po običajnem urniku do 14. februarja.

KD J. Rapotec - Prebeneg. V petek, 5. t. m., ob 20. uri bo v okviru proslave ob Dnevu slovenske kulture otvoritev slikarske razstave Borisa Zuljana

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 6. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarke OSSII CZINNER. Razstava bo odprta do 18. t. m. po običajnem urniku.

prispevki

V drag spomin na starše, nečakinjo in brata daruje Anica Gombač 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 12. obletnici smrti nepozabne mame Milke Žerjal darujeta sinova Danilo in Darko z družino 50.000 lir za KD F. Venturini.

Namesto cvetja na grob strica Stanota darujeta Vojo in Edvin z družinama 100.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Anico Terčon darujeta Marija in Dorina 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na pokojne vaščane Angela Vremca, Marija Hrovatina in Ivana Andolška daruje Gigi Purič 100.000 lir za spomenik padlim v NOB na Opčinah.

Ob nabiralni akciji daruje mesnica Čufar (Bazovica) 30.000 lir za SZ Sloga.

Namesto cvetja na grob Alojzije Vodopivec daruje Ljuba Štranj 20.000 lir za MPZ V. Vodnik, 10.000 lir za KD V. Vodnik in 20.000 lir za Pihalni orkester Breg.

Ob svoji 80-letnici daruje Slavko Kjunder 50.000 lir za KK Adria.

Ob 20. obletnici smrti mame Marije Čeburan daruje hči Ema 20.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Kralja daruje Emil Carli (Trebče 72) 20.000 lir za godbo V. Parma.

Namesto cvetja na grob Ivana Andolška daruje Angel Kralj (Trebče 170) 20.000 lir za godbo V. Parma in 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

POPRAVKA: Namesto cvetja na grob Ignija Bogatca darujejo Nini Tretjak, Zoro in Dolfi (in ne le Nini Tretjak) 30.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu, 30.000 lir za ŠD Vesna in 30.000 lir za ŠD Mladina.

Objava 30. 1.: N. N. daruje 50.000 lir v isti namen ni za KD I. Grbec, ampak za zborna Vesela pomlad.

V spomin na Franca Santina darujeta Adriana in Boris Slama 50.000 lir za Dom J. Ukmar.

Namesto cvetja na grobova Nade Ferfolje in Ignija Bogatca darujeta Gabrielja Sedmak in Zora Vidoni 25.000 lir za moški pevski zbor Vesna in 25.000 lir za dečkiški pevski zbor Vesna.

V spomin na Ginia Bogatca darujejo Oskar, Boris in Ljubo Košuta z družinami 60.000 lir, Livija in Vladimir Wilhelm 30.000 lir, Marina in Žarko Prašelj 30.000 lir za ŠD Mladina ter Slava Cotič 25.000 lir za sindikat upokojencev CGIL - sekcija Križ.

V spomin na Karla Kalca (Gropada) daruje Eugen Kalc 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

menjalnica

Ameriški dolar	1235.—
Nemška marka	734.—
Francoski frank	216.—
Holandski florint	652.—
Belgijski frank	34.—
Funt sterling	2170.—
Irski sterling	1930.—
Danska krona	189.—
Grška dragma	8.—
Kanadski dolar	930.—

šolske vesti

Ravnateljstvo srednje šole F. Levstik s Proseka z oddeljenimi razredi v Križu vabi ob 100-letnici smrti Frana Levstika na PROSLAVO, ki bo v soboto, 6. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Priložnostni govornik bo Miroslav Košuta, sodelovala bosta zborna domačega kulturnega društva.

Sindikat slovenske šole obvešča šolske osebe, da poteče rok za predložitev prošnje za premostitev in prehod staleža za višjo srednjo šolo 5. februarja ter za osebe ATA 15. februarja. Obrazci za prošnje so na razpolago na sedežu SSS, Ul. Carducci 8/II, z naslednjim urnikom: torek, četrtek in petek od 16. do 17. ure ter sredo od 11. do 12. ure.

mali oglasi

OSMICO je odprl v Ricmanjih na št. 118 Berto Pregarc. Toči belo in črno vino.

DRVA ZA KURJAVO prodajamo po 15.000 lir stot. Tel. 040/421508 po 20. uri.

AKACIJEVE KOLE prodajamo. Tel. 040/421508 po 20. uri.

PRODAM fiat 131, supermirafiori 1.300, letnik 1979, v zelo dobrem stanju, cena zanimiva. Tel. 232223 v popoldanskih urah.

PRODAM avto primula, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Telefonirati v večernih urah na št. 280675 ali 221441.

PRODAM četrto belih vrat - 0,80 m X 2,10 m. Tel. 229250.

PRODAM otroške smuči rossignol, dolžina 140 cm. Tel. 231864.

PRODAM mladiče nemškega ovčarja, rodomniške, odličnih staršev, cepljene. Informacije na tel. 0481/882317.

PRODAM traktor landini DT, 53 konjskih sil, skoraj nov, in traktor goseničar landini, 67 konjskih sil, letnik 1977. Tel. 0481/84741.

METRO MG TURBO (letnik april 1985) z radijskim sprejemnikom in bogato opremo, vzorno vzdrževan in garažiran, prodam za 6.900.000. Informacije po tel. 228906 (od 19. do 20. ure).

3-SOBNO POČITNIŠKO HIŠO-BRUNARICO pod Starim vrhom nad Škofjo Loko dajem v najem. Tušek - Cankarjeva 30 - Radovljica ali tel. 003864/74921.

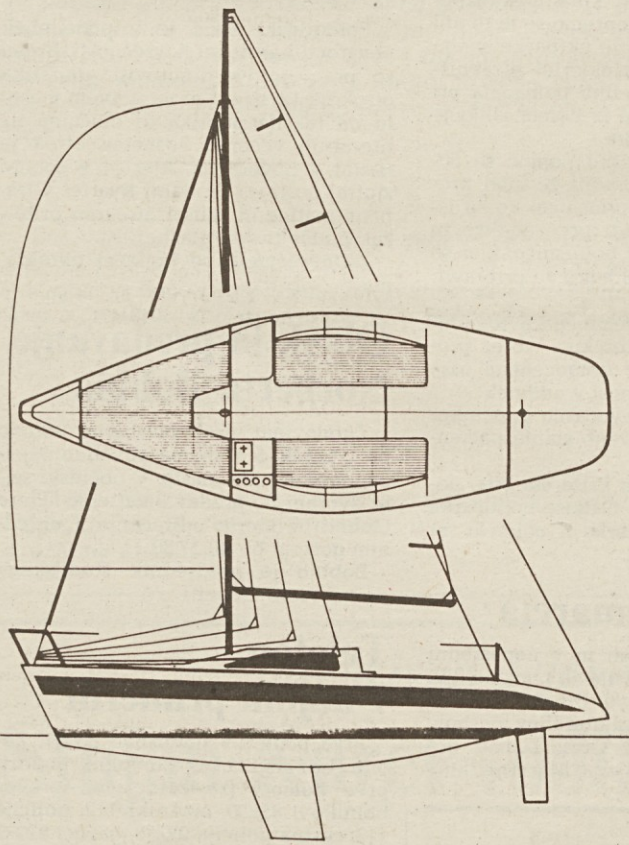
V spomin na Ginia Bogatca in Nado Ferfoljo darujejo Lidia in Gigi Bogatec 20.000 lir za ŠD Mladina ter Enio Bogatec z družino 30.000 lir za ŠD Mladina in 20.000 lir za Dom A. Sirk.

V spomin na sestrnico Nado darujeta Sandor in Marta 50.000 lir za ŠD Mladina in 50.000 lir za KD Vesna.

Namesto cvetja na grob Ignija Bogatca daruje Lina Declick 10.000 lir za Ljudski dom v Križu.

ti in morje

Jadrnico rivetto izdelujejo v Sloveniji pod imenom B-750

njem delu salona je 55 cm širok prostor za vgradnjo manjše kuhinje in polic na levi in navigacijskega prostora na desni. Miza v salonu je zložljiva in se lahko med vožnjo pospravi. V sprednji kabini je pod ležiščem prostor za akumulator, pod ležišči v glavni kabini pa lahko spravimo ostale potrebščine. Višina v glavni kabini se giblje okoli 130 cm. Ampak, kot že rečeno, rivetto je barka za športno jadrnanje in njene odlike niso v prostorni kabini ampak dobrih jadrnalnih lastnostih.

Kratka in globoka kobilica je narejena iz jeklene pločevine napolnjene s svincom in nato prevlečena še z armiranim poliestrom. Ogradje krmila je narejeno iz nerjavečega jekla, sama kriminalna ploskev pa je iz plastike. Trup je narejen iz masivnega laminata, paluba pa v sedvič izvedbi. Pri minitoncih, med katere spada ta jadrnica, palubna oprema še ni preveč zahtevna in draga. B-750 je opremljen s štirimi vitli, dvema drsnikoma za prednja jadra in enim za glavno jadro. Pri vitlih za vzdvižne vrvi so vgrajeni še blokatorji in manjše bitve. 7/8-ski jambor je potegnen skozi palubo in sedi na dnu barke. Opremljen je z enim (profiliranim) križem in dvema pomičnima zadnjima pripnoma. Praktično vse vrvi za upravljanje z jadri so speljane v kokpit, tudi tiste za krajanje glavnega jadra.

Za motorni pogon te jadrnice pride v poštev samo izvenkrmni motor, zadostuje pa že, recimo T-4. Pritrdimo ga na poseben nosilec, vgrajen na krmnem zrcalu.

B-750 lahko kupimo v več izvedbah. Najcenejša, slednja zajema le vse spojene plastične dele, stane ca. 4.500 DM, popolnoma opremljena jadrnica z jamborom in jadri ter urejeno notranjostjo pa stane ca. 13.000 DM.

Tehnični podatki:	
dolžina	7,5 m
širina	2,5 m
vodna linija	5,6 m
teža	1000 kg
balast	320 kg
glavno jadro	15,3 m²
genova	13,7 m²

Poleg modela B-750 izdeluje delavnica Benedik še eno jadrnico, ki sodi v razred minitoncev, zanjo pa, žal, še nima propagandnega materiala. Imenuje se uragan in je za pol metra krajša od modela 750. Uragan je poleg tega za 250 kg lažji in ima za en kvadratni meter večjo skupno površino jader. Notranja razporeditev prostora je podobna tisti pri večji barki, prav tako cena.

Tehnični podatki:	
dolžina	7 m
širina	2,5 m
grez	1,4 m
teža približno	750 kg
balast	260 kg
površina jader (glavno in genova)	30 m²

ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Nova ženska konzulta z meglenimi funkcijami

Tudi v Trstu bo začela v kratkem delovati Ženska konzulta. V bistvu gre za nekakšno formalno povezovanje med različnimi in zelo različnimi ženskimi organizacijami za občasno skupno nastopanje.

Ženske konzulte obstajajo že v nekaterih italijanskih mestih, v naši deželi v sosednjem Vidmu, kjer pa konzulta ni prišla preveč do izraza. Prvenstvena funkcija teh organizmov, ki delujejo v okviru posameznih občin, je namreč posvetovalnega značaja. Posegati bi morala pri posameznih krajevnih upravah in javnih ustanovah na občinski ter pokrajinski ravni ter jih »opozarjati« na celo vrsto nerešenih vprašanj.

Ce v grobem povzamemo prvi člen statuta Ženske konzulte za tržaško občino, so nameni novonastalega organizma takole nakazani. Konzulta naj bi si prizadevala, da preuči družbeno-gospodarski položaj žensk na krajevni ravni, da predlaga pristojnim ustanovam in krajevnim upravam možne rešitve glede konkretnih vprašanj in da zainteresira javno mnenje o ženski problematiki.

Da gre za stalnejšo obliko sodelovanja med različnimi predstavnicami tržaške ženske stvarnosti, potrjuje poseben odstavek. V njem je posameznim podpisnicam statuta zagotovljena avtonomija nastopanja. Istočasno pa se članice Konzulte obvezujejo, da bodo ob določenih vprašanjih ali priložnostih našle skupni jezik, kar naj bi bilo v korist vseh. Podpisnice pa morajo nadalje zagotoviti neodvisnost od političnih strank in sindikalnih gibanj.

Prav ta postavka je že na začetnih razpravah o ustanovitvi Konzulte povzročila precej polemik. Možno jo je namreč brati na več načinov: zahteva, da bi prišlo do sodelovanja žensk, ki jih strankarski interesi ne pogojujejo, je nedvomno pozitivna. Manj spodbudno pa je bilo spoznanje, da so nekatere posameznice zagovarjale zgolj formalno avtonomijo oziroma obstoj posebnega statuta za žensko komponento političnega gibanja. To je bil primer žensk Liste za Trst, ki so se sklicevale na poseben dokument, v katerem so zaobjete funkcije in nalo-

ge žensk Liste, kar naj bi bilo zadosten dokaz o avtonomiji ženske komponente. Istočasno pa ženske veliko množičnejšega gibanja katoliške usmeritve ACLI nimajo posebnih statutarnih dokumentov in zato naj ne bi obstajale kot samostojno žensko krilo.

Sicer pa je bila razprava o članicah organizma v povojih precej vroča. Po budo so namreč v Trstu sprožile organizacije, ki se prej odlikujejo po prestižnosti kot po odprtosti stališč. Glavne pobudnice so bile predstavnice ANDE (Associazione nazionale donne elettrici) in pa AIDDA (Associazione imprenditrici donne dirigenti d'azienda), se pravi organizacij, v katere se prvenstveno vključujejo ženske višjih družbenih slojev in pa ženske, ki zavzemajo odgovorna mesta predvsem v privatnem industrijskem sektorju.

Kljub temu in precejšnjim pripombam na prvi osnutek statuta in programa so se nekatere ženske organizacije, v prvi vrsti Zveza žensk Italije in pa ženska komponenta vsedržavnega rekreacijsko-kulturnega združenja ARCI, le odločile, da podprejo pobudo. Tudi zato, ker se je o ustanovitvi Ženske konzulte v Trstu začelo govoriti že v tako imenovanem ženskem desetletju, ki je vsepovsod po svetu potekalo pod okriljem Organizacije združenih narodov. Takrat so projekt predvsem zagovarjale predstavnice političnih strank in organizacij demokratičnega loka, ki so v Trstu organizirale celo vrsto pomembnih pobud, namenjenih tako italijanskim kot slovenskim ženskam.

Po približno enoletnih pripravah se je vrsta ženskih organizacij le sporazumela za okviren statut, podpisnice pa so tudi izvolile vodstvo. Prva predsednica Tržaške ženske konzulte je Carla Mocavero, ki pripada nekakšnemu neodvisnemu krilu KD, podpredsednici pa sta Laura Ruaro, socialistično usmerjena predstavnica ANDE in pa Ester Pacor, tokrat v vlogi zastopnice pokrajinske ZZI-UDI. V prvi polovici meseca bi se morala komaj nastala konzulta predstaviti javnosti in nekoliko natančneje opredeliti program delovanja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: La duchessa di Duke Street
10.30 Dnevnik
10.40 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nan.: La tata e il professore
11.55 Vreme in Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 Izobraževalna oddaja: Odprta šola
16.00 Otroška oddaja: Big!, vmes igre in risanke
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani
19.40 Almanah in vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Nanizanka: Sei delitti per Padre Brown - Il destino dei Ghisalbetti
21.30 Variete: Biberon
22.20 Dnevnik
22.30 Filmske novosti
22.35 Šport: atletika (iz Genove)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2
8.00 Prva izdaja in telovadba
9.00 Matineja: Italija se prebujala
10.00 Rubrika: V prijetnem počutju
11.05 Izobr. oddaja: Monografije
11.30 Kviz: Paroliamo
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Mezzogiorno è... (2. del)
13.40 Nanizanka: Quando si ama
14.30 Dnevnik, nato športna rubrika
15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.
16.00 Nan.: Lassie, nato kviz Farfadè
17.05 Rubrika: Il piacere di abitare
17.45 Rubrika: Spaziolibero
18.05 Nan.: Il brivido dell'imprevisto
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Un giustiziere a New York
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport
20.30 Film: Alba rossa (vojni, ZDA 1984, r. John Milius, i. Ben Johnson, Patrick Swayze)
22.20 Dnevnik - kratke vesti
22.30 Variete: Indietro tutta!
23.30 Dnevnik
24.00 Film: Goto, l'isola dell'amore (dram., Fr. 1968, r. Valerian Borowczyk, i. Pierre Brasseur)

RAI 3
12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma, vmes film Anime ferite (ZDA, r. Edward Dmytryk)
14.00 Deželne vesti
14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2 (vodita Simonetta Zauli in Fabio Fazio)
15.25 Športna rubrika: Fuoricampo, vmes nogometni turnir (iz Viareggio)
17.30 Športni dnevnik: Derby
17.45 Dokumentarna oddaja: Geo
18.30 Nanizanka: Vita da strega
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: 20 anni prima
20.00 Dokumentarec: Mednarodna panorama
20.30 Film: Dracula (srh., VB 1979, r. John Badham, i. Laurence Olivier, Frank Langella, 1. del)
21.25 Dnevnik - večerne vesti
21.30 Film: Dracula (2. del)
22.20 Inf. oddaja: Samarkanda
23.20 100 najljepših Carosellov
0.20 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana
9.10 Zimski počitniški spored: Biskvitki, 9.35 Kam, kje, kako med počitnicami
9.45 Inf. odd.: Nemogoči ptič
10.05 Risanka
10.10 Mladinska oddaja: Ex libris - Koncert v Portorožu
11.25 Rubrika: Enajsta šola
12.15 Rubrika: Otroci rocka
12.40 Film: Dečka in vrabčki (Jap.)
17.05 Otr. odd.: Rišem sonce
17.20 Gledališka predstava: Figole-Fagole (predstava SLG Celje)
18.15 Zanimivosti: Nadarjeni otroci - Glasba je res lepa
18.45 Risanka, Vreme in Obzornik
19.24 Zrno, vreme in dnevnik
20.05 Film: Nebeška vrata (dram., ZDA 1980, r. Michael Cimino, i. Kriss Kristofferson, Isabelle Huppert)
22.25 Dnevnik
22.45 Ženski smuk (posnetki)
23.00 Plesni nokturmo: Samota (kor. Ivo Kosi na glasbo Lesterja Bowieja, nastopa Andreja Hribernik in Matej Selan)
23.10 TV-igra: Pismo iz...

TV Koper
14.00 TVD Novice
14.05 Film: Faustina (pon.)
16.05 Dokumentarec: Divja narava
16.35 Nanizanka: A New Day in Eden
17.35 Nadaljevanje: Mamma Vittoria
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

TRST — Pokrajinski svet je odobril proračun
TRST — Razgovor s predsednikom SSG Jožetom Pirjevcem
DOBERDOB — Predstavitve kasete pevskega zbora Jezero
TRST — Deževje namesto burje

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Doctors
20.30 Film: Noi due senza domani (dram., Fr., r. P. G. Deferre, i. Jean Luis Trintignant, Romy Schneider)
22.20 TVD Vsedanes
22.30 Film: Nella stretta morsa del ragno (groz., r. Anthony Deason, i. Anthony Franciosa)

CANALE 5
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.20 Risanke
9.00 Nanizanki: Arcibaldo, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nad.: Dynasty
14.30 Kviz: Fantasia
15.00 Film: Susanna, agenzia squillo (glas., ZDA 1960, r. Vincente Minnelli, i. Dean Martin, Jean Stapleton)
17.15 Nanizanka: Alice
17.45 Kviz: Doppio Slalom
18.15 Nanizanke: Il mio amico Webster, 18.45 I cinque del quinto piano, 19.15 I Robinson
19.45 Kviz: Tra moglie e marito
20.30 Film: Agente 007 al servizio segreto di sua maestà (krim., VB 1969, r. Peter Hunt, i. George Lazenby, Diana Rigg)
23.10 Variete: Maurizio Costanzo show - Night
1.00 Rubrika: Première
1.10 Nanizanki: Gli intoccabili, 2.10 Bonanza

9.00 Film: Una parigina a Roma (kom., It.-ZRN 1954, r. Erich Kobler, i. Annamaria Ferrero)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Lady Oscar, Isidoro
14.30 Nadaljevanje: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Kviz: O.K. il prezzo è giusto
22.35 Film: Gli altri giorni del condor (krim., ZDA 1982, r. George Kaczender, i. Robert Mitchum, Lee Majors)
0.25 Filmska rubrika: Cinema & Co.
0.55 Nanizanki: Switch, 1.45 Il Santo

ITALIA 1

8.30 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman,
--

10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold
13.50 Variete: Smile
14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.05 Nanizanka: Chips
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Belle e Sebastian, Ghostbusters, Kiss me Licia
18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Starsky e Hutch
20.00 Risanka: Hilary
20.30 Nanizanki: Supercar, 21.30 A-Team
22.30 Filmski tednik: Ciak... si gira
23.30 Film: La casa dalle finestre che ridono (srh., It. 1976, r. Pupi Avati, i. Lino Capolicchio, Gianni Cavina)
1.40 Nanizanka: M.A.S.H.

TELEPADOVA

11.30 Nadaljevanje: Dancing Days, 12.30 Una vita da vivere
13.30 Risanke
14.15 Nadaljevanje: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days
16.30 Nanizanka: Orazio
17.00 Risanke: Flash Gordon, 17.30 Ken il guerriero, 18.00 Mazinga,

18.30 Giatrus, 19.00 Masters
19.30 Nanizanka: New York New York
20.30 Film: Luna di miele in tre (kom., It. 1976, r. Carlo Vanzina, i. Renato Pozzetto, Stefania Casini)
22.20 Kviz: Colpo grosso
23.30 Šport: tenis
1.15 Nan.: Mod Squad

TELEFRIULI

13.00 Dok.: Lepa Italija
13.30 Nad.: Amor gitano
14.30 Družba
15.30 Risanke
16.00 Glas. odd.: Music box
18.15 Nadaljevanje: Papà Goriot
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika: Zdravstvo danes
20.30 Variete: Al Paradiso
22.00 Nadaljevanje: Il perduto amore
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Dan za dnem
24.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Iz Kanalske doline (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Š koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej! 12.40 O medu; 13.20 Zbor Svoboda iz Soštanja; 13.40 Živžav; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Drugačen glas; 15.00 Roman: Doberdob (2. del); 15.20 Zbornik (2. del); 16.00 Zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Moda skozi čas; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Slovenska postna premissljevanja; 18.25 Povejmo glasbo: Ko pogledam v nebo.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela Glasbene mladine; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiju; 18.00 Ansambel Fantje z vseh vetrov; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Opere; 22.30 Zname melodije; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz za vse.
--

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in razne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
--

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ne več mladi; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bublbling; 17.33 Applavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; nato Nočna glasba.

Rajonski svet v Podgori dal soglasje planu za lotizacijo bivše predilnice

Podgorski rajonski svet je predložil, kljub nekaterim pomislekom, izdal povoljno mnenje glede načrta zasebne lotizacije industrijskega območja bivše predilnice. Gre za površino 264 tisoč kv. metrov, ki jo je nekdanja zasedala predilnica in ki se je v zadnjih letih razcepila na več manjših parcel, na katerih so ali naj bi nastali novi proizvodni obrati. Načrt je rajonskemu svetu predstavil inž. Comolli, zasedanja pa se je udeležil tudi občinski odbornik za urbanistiko inž. Nicolò Fornasir.

Kot rečeno gre za zasebno lotizacijo, torej pogodbo med lastniki posameznih parcel. Načrt predvideva 12 zadržanih enot. Enote upoštevajo sedanji obstoj štirih tekstilnih obratov in možnost namestitve novih. V ta namen je družba Friulia Lis odkupila od bivše predilnice 13 tisoč kv. metrov, z obvezjo, da bo — če bo to potrebno — še druge in tako omogočil nameščanje novih obratov. Na tem območju naj bi zgradili 8 ali devet obratov. Obstojecim naj bi se pridružil še en tekstilni obrat (predvidena Filatura di Gorizia), ter nekaj drugih dejavnosti (skladišče kurilnega olja, maslarna idr.).

Kritike je bilo slišati na račun nekaterih novih dejavnosti, ki niso industrijskega značaja in torej ne bodo bistveno vplivale na reševanje vprašanja zaposlovanja. Po navedbah načrtovalca, naj bi v primeru uresničitve vseh projektov in napovedanih povečanj že obstoječih obratov, dosegli kvečjemu 170 do 200 novih delovnih mest.

Načrt za lotizacijo je vsekakor potreben, da se z že dodeljeno milijardo prispevka iz Goriškega sklada uredijo na območju nekdanje tovarne potrebna urbanizacijska dela: kanalizacija, ceste, razsvetljava in druge napeljave. Kot je poudaril odbornik Fornasir je bila izbrana pot - sporazum med vsemi zainteresiranimi lastniki zemljišč - najhitrejša. Pri tem se je postavil problem treh obrobni parcel, ki niso bile del nekdanje predilnice, so pa v regulacijskem načrtu (po pomoti ali bogve

zakaj) označene kot del industrijskega območja. S sporazumom so lastnikom, ki imajo na njih vrtove in dvorišča, zagotovili, da ne bodo zajete v zadržana območja, naknadno pa naj bi njihovo dejansko namembnost priznali tudi formalno, z varianto k regulacijskemu načrtu. S petimi glasovi proti štirim in enim vzdržanim je rajonski svet, upoštevajoč dana zagotovila, odobril načrt.

Do izvedbe urbanizacijskih del naj bi prišlo že v poletnih mesecih.

Primerna oprema in hitra pomoč pomagata reševati življenja

Sredi lanskega leta so pri Zelenem križu dobili na razpolago posebej opremljeno vozilo, ki ga uporabljajo za prevoz bolnikov — kardiopatikov, oziroma v primerih, ko je treba bolniku, že med prevozom v bolnišnico, nuditi potrebno pomoč. Koristnost razpolaganja s primerno opremo se je te dni znova pokazala, saj je ekipa Zelenega križa s hitrim in primernim zdravniškim posegom odločilno pomagala pri reševanju pacientke iz Romansa, ki je doživela srčni infarkt.

Primerno zdravniško pomoč so 50-letni Elisi Franco nudili že med prevozom v goriško bolnišnico, ko so istočasno opravili tudi prve analize in podatke sporočili v bolnišnico, kjer so na kardiološkem oddelku že pripravili vse potrebno.

Pacientko so iz rešilnega avtomobila na posebnem vozičku — brez prekladanja in izgube dragocenega časa — prepeljali naravnost v oddelk.

Pomoč je bila pravočasna in učinkovita, saj se zdravstveno stanje pacientke izboljšuje.

V ekipi Zelenega križa sta bila, poleg zdravnika Ezia Gallasa bolničarka Nevina Petarin Fabris in bolničar-šofer Fulvio Brumatti.

Pohod Bismarcia

Po mestnih ulicah in v neposredni okolici se bo v nedeljo, 7. t. m., odvijal netekmovalni pohod Bismarcia 1988. Prireja ga društvo ljubiteljev pešhoje Gruppo marciatori Gorizia, pod pokroviteljstvom podjetja Marvin Caffè.

Okrog 200 delavcev na sobotni shod v Milanu

Okrog 200 delavcev in upokojenec z Goriškega se bo udeležilo vsedržavnega zborovanja v Milanu, ki bo v soboto, 6. t. m., za pravičnejšo davčno ureditev in proti davčnim utajam. Udeleženci z Goriškega se bodo v Milan odpeljali z avtobusi. Razpored je naslednji: ob 4.30 iz Tržiča — Trg republike, ob 4.30 iz Gorice — Travniki, ob 4.40 iz Ronk — izpred podjetja Mobili Primavera, ob 4.45 iz Gradišča — Trg Unità, ob 4.50 iz Redipuglie — vstopna postaja na avtocesto.

Solidarnost z romunskim narodom

Gibanje za človečanske pravice Carta 77 je ponedeljek, 1. februarja, proglasilo za dan solidarnosti z romunskim narodom. Raznim pobudam so se pridružili tudi člani gibanja zelenih v Gorici. Pred mejnim prehodom v Šempetru so delili letake in izpostavili napise s pozivi na solidarnost z romunskim narodom. Pred dnevi so zeleni javno nastopili in opozorili na problem beguncev iz Romunije.

Berite

»Novi Matajur«

S seje občinskega sveta v Doberdobi

Iz razprave različno vrednotenje uvedbe doklade za dvojezičnost

Kakor smo poročali v včerajšnji številki, je doberdobski občinski svet v ponedeljek sprejel sklep o uvedbi in izplačevanju doklade za dvojezično poslovanje in je postavko za kritje tega stroška vključil v proračun za leto 1988. Po uvodnem poročilu župana, v katerem je orisal dosedanja potek dogodkov in razne zaplete, je razvila dveurna razprava. Govorili so skoraj vsi udeleženci seje, v nadaljevanju objavljamo povzetek nekaterih posegov.

Načelnik svetovalske skupine liste Občinske enotnosti Karel Ferfolja je uvodoma izrazil podporo županu in odboru, ker so se dosledno in pazljivo ravnali pri reševanju tako zahtevnega vprašanja. Ferfolja je izrazil svoje presenečenje nad neupravičenim protestom občinskih uslužbencev, potem ko je namreč uprava že sprejela njihove zahteve, obliko protesta pa je označil za žalitev čustev občanov. Načelnik svetovalske skupine liste Občinske enotnosti je tudi skrbelo, da bi morda uveljavljanje doklade za dvojezičnost privedlo do trenj z italijanskim prebivalstvom in je obenem menil, da bi bila doklada privilegij in diskriminacija proti tistim Slovincem, ki živijo v Laškem in ki te pravice ne morejo uveljavljati.

Za njim je spregovoril načelnik svetovalske skupine Slovenske Skupnosti dr. Maks Gergolet. Ostro je obsodil občinsko upravo, ker ni poiskala dialoga z občinskimi uslužbenci in ker občinske svetovalce ni o tem obveščala. V ta okvir je dr. Maks Gergolet uvrstil sklep odbora, ko so obravnavanje vprašanja o dokladi, po njegovem neupravičeno, prenesli z dnevnega reda predzadnje seje v prejšnjem letu. Gergolet je obenem obtožil občinske upravitelje, da so strukturalizirali občane proti občinskim uslužbencem.

Svetovalci Slovenske skupnosti Mario Soban je uvodoma priznal, da o dokladi za dvojezičnost prvič sliši in da člen 60. delovne pogodbe za uslužbenca krajevnih uprav sploh še ni prebral. Kljub vsemu temu pa je Soban razlagal svoje stališče do doklade celih 25 minut. Soban je dejal, da

je stališče svetovalca Ferletiča pretogo — nanašal se je na Ferletičeve besede, da bi doklada predstavljala privilegij — in da se s tem prezre bistvo celega problema. Po njegovem je bojazen, da bi se odnos z italijansko skupnostjo skalili neupravičena, saj nihče občinski upravi ne more oporekati uveljavljanja delovne pogodbe.

Odbornik Černic je globalno negativno označil dotedanje posege, ker so bili vsebinsko izredno pomanjkljivi in revni. Černic je branil odločitev razprave glede dvojezične doklade, ker je vprašanje kompleksno in zahtevno in je bilo zato potrebno podrobne preučitve. Bil je mnenja, da je treba sprejeti postavko, ker je to lahko koristen instrument za uveljavljanje naših pravic. To pa velja le ob pogoju, če bo temu sledilo sprejetje drugih zakonskih norm, ki bodo ustvarile pogoje, v katerih bo dvojezična doklada samo logična posledica. Ob koncu se je odbornik za šolstvo in ekologijo posredno obrnil na občinske uslužbenke, ko je dejal, da je pravica do svobode misli neodtujiva in jo je treba dosledno spoštovati.

V odgovoru na posege članov občinskega sveta je doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič odločno zavrnil obtožbe Maksa Gergoleta, da je uprava kakorkoli strukturalizirala spor z uslužbenci. Po njegovem mnenju je to izredno huda izjava, ki jo uprava nikakor ne more sprejeti. Kar se tiče obtožbe zavlačevanja razprave je dr. Mario Lavrenčič dejal, da je dejstvo, da je občinski odbor točko že lani postavil na dnevni red, dovolj zgovorno. Osebnost je potrdil negativno politično oceno dvojezične doklade, »ker pa je določena po delovni pogodbi jo je treba spoštovati«, je dejal doberdobski župan. Po njegovem mnenju, da pa si nihče ne more arogantno lastiti pravice, da bi nekdo zaradi tega spremenil svoje prepričanje. »Tudi s plačevanjem davkov se vsi ne strinjamo, pa vendar jih plačujemo,« je slikovito dejal Lavrenčič.

Pogovor z režiserjem Janezom Povšetom

Oblikovanje letošnje Prešernove proslave

V soboto zvečer bo v goriškem Kulturnem domu osrednja proslava ob Dnevu slovenske kulture na Goriškem. Letos se obeta nekaj novega. Novo je predvsem dejstvo, da se program oblikuje predvsem z lastnimi sili. To so člani moškega pevskega zbora Jezero iz Doberdoba in člani Gledališke skupine Gorica. Scenarij in režija je delo Janeza Povšeta. Pri postavljanju predstave »Srce mi drugo ustvari« sodeluje še lepo število drugih sodelavcev.

O pripravi, oblikovanju in pomenu osrednje kulturne prireditve na Goriškem se je z Janezom Povšetom pogovarjal Vlado Klemš.

Nam lahko poveste, katero je bilo vaše glavno vodilo pri oblikovanju letošnje Prešernove proslave?

V prvi vrsti seveda želja izpostaviti Prešernovo besedo, njegovo misel, pogostoma vklebano v navajen spomin, spomin, ki pravzaprav sliši in tudi ne sliši. Ali drugače: kako bi se ta veliki človek obračal na nas danes, v tem času, v tem prostoru. Kako bi nam povedal tista svoja čustva in tiste misli, ki jih sami v bistvu ne zmoremo povedati. Nimamo tolikanj hrabrosti. »Hrabrost srca« je verjetno poglavitna

značilnost velikih ustvarjalcev. Da ne bo pomote: naš pristop, pristop Gledališke skupine Gorica in moškega pevskega zbora Jezero iz Doberdoba se ne istoveti s Prešernom, pač pa želi le močno in izrazito posredovati, da bi si pač gledalci večer vsaj nekje v svoji notranjosti zapomnili.

Gledališko poemo »Srce mi drugo ustvari« torej izvajata Gledališka skupina Gorica in moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Kakšen je njun delež v večeru?

Gre pač za splet govornice in pete besede, glasba oplemeniti misel in misel oplemeniti in osmisli glasbo. Zbor

daje občutek širine in brezmejnosti življenja, recitatorji so pravzaprav osamljeni v prostoru: osnovno situacijo sem si zamislil kot spoj temnega in svetlega, težkega in razbremenjujočega, zavrnjenega in sijočega. Čista misel in čisto čustvo nastaneta na robu upanja in groze, Prešeren je čudovit dokaz za to resnico. Seveda smo to dejstvo realizirali tudi prostorsko: v zamaknjenem, skorajda krutem prizorišču se poraja svetloba, se poraja izpoved, sporočilo. Sporočilo, ki nas lahko hrani še danes, če mu seveda skušamo prisluniti, če pustimo do sebe, kot temu pravimo.

Razstava slik Milka Bambiča

V okviru prireditev ob dnevu slovenske kulture bodo v petek ob 18. uri v predverju Kulturnega doma v Gorici odprli razstavo slikarja Milka Bambiča. Slikarja, rojenega leta 1905 v Trstu, ki se je izpopolnjeval v šoli Avgusta Bucika in Lojzeta Spacapana in se nato v ustvarjanju po izkušnjah realizma pridružil avantgardnim evropskim gibanjem kot so bili futurizem, konstruktivizem, ekspresionizem, bo predstavil umetnostni kritik Jožko Vetrh.

Bambič se je s svojim dolgoletnim umetniškim delom uveljavil kot ustvarjalna osebnost. Ob slikah, risbah, grafikah in drugih likovnega ustvarjanja je znan tudi po publicističnem in iznajditeljskem delu.

Celoten večer je praktično v rokah tukajšnjih, goriških sil? Kakšna je vaša izkušnja v tej točki?

Mislím, da je to nekaj čudovitega, zbrati ustvarjalce iz tega prostora. Gledališka skupina je po enem letu načrtnega dela nedvomno dozorela. To so vsi mladi ljudje, ki vnašajo v to naše mesto odzivna sporočila ter na ta način krepijo našo moč, ki se mora slej ko prej izražati v javnosti. Najbrž vse preveč pozabljamo, da še tako kvalitetna zasebnost še ni dovolj za manjšinsko življenje. Tako je treba seveda precej poguma za vstop v javnost in tukaj lahko mladim samo čestitamo in jih vzpodbujamo za naprej. Moški zbor Jezero iz Doberdoba je znan in uveljavljen umetniški kolektiv. Pri pripravi našega Prešernovega večera je pokazal zares veliko mero smisla in občutka tudi za odrsko oblikovanje. Ne smemo pozabiti, da so od tukaj tudi scenografija, svetlobno in zvono oblikovanje predstave. Priprčan sem, da bo skupen in povezan nastop tukajšnjih ustvarjalcev dosežek, ki bo gotovo obstal kot perspektiven rezultat. V bodoče bo nujno tej združevalni smeri posvetiti še več načrtnosti in tudi kulturno-političnih razmišljanj.

Start bo ob 10. uri izpred telovadnice v dolini Korna, cilj pa na sedežu društva GMG. Prireditve bo ob vsakem vremenu.

Popravek k sliki

Fotografski škrtat je v ponedeljek povzročil kar nekaj nevednosti. Bralci so prav gotovo ugotovili, da slika otrok na 12. strani ni na pravem mestu in da takšna publika ni običajna na literarnih večerih. Posnetek otrok je nastal v Sovodnjah, kjer je v soboto zjutraj gostoval Godalni kvartet Glasbene matice in skušal otrokom približati čudoviti svet glasbe.

Za nevednost se bralcem oprostamo.

Obisk in predavanje Norberta Bobbia

Zgodovinar prof. Norberto Bobbio bo v petek, 5. t. m., na povabilo župana, obiskal naše mesto. V občinski sejni dvorani bo predaval na temo »Piero Gobetti v Gorici«. Srečanje z uglednim gostom bo ob 17.30.

Bobbio je predsednik študijskega centra Piero Gobetti.

Telefon v nujnih primerih

Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 85550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Tržiču 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

razstave

V galeriji Meblo v Novi Gorici bodo v petek, 5. februarja, ob 18. uri odprli razstavo fotografij Nece Falk. Avtorico bo predstavil Aleš Debelak. Razstava bo odprta do 20. februarja.

razne prireditve

V Katoliškem domu v Gorici, v mali dvorani, bo jutri, 4. t. m., ob 20.30 predavanje o Janezu Evangelistu Kreku. Govoril bo prof. Peter Stres.

izleti

SPD GORICA priredi 7. 2. 1988 avtobusni smučarski izlet na Dobrač (Dobratsch) v Avstriji. Prijave v trgovini Bavcon, tel. 31662, samo še danes, 3. februarja. Udeleženci morajo imeti veljavno osebno izkaznico ali potni list.

KD Briški grič vabi v nedeljo, 7. februarja, na smučarski izlet na Kravavec. Prijave in informacije pri Robertu Juretiču, tel. 884018, in Silvanu Komicu, tel. 884078.

razna obvestila

Mladinski odbor KD Sovodnje prireja tečaj aerobike. Prijave do 6. 2. 1988 pri Nadi Fajt (tel. 882345) in Veri Lukman (tel. 882242).

SMReKK priredi 13. februarja v Kulturnem domu pustno zabavo. Vstop samo z vabili.

Pustovanje v novi telovadnici ob Katoliškem domu bo v soboto, 13. februarja. Vstop samo z vabili. Istega dne ob 15. uri pustno ranjanje za otroke.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Attrazione fatale«. Prepovedan mladini pod 14. letom. VERDI 17.15-22.00 »Le vie del Signore sono finite«. VITTORIA 17.30-22.00 »Cindy - bionda e viziosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. COMUNALE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti, Travniki 34, tel. 84972. DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU San Nicolò, Ulica Primo Maggio 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Elda Debenjak iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče, ob 11. uri Olga Cus iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 12.30 Luigi Vidov, iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Pevci iz Dola, Poljan, Vrha in Doberdoba izrekajo globoko sožalje Pavlini Komel ob smrti sestre Hele.

Ob 130-letnici rojstva Valentina Vodnika KRATKOČASNE PERGODBE

Enimu kmetu je krava doli stopila; njega žena čez tu taku žaluje, de od žalosti zboli inu vmerje. Kmet je za ženo žaluval. Sosedje ga odžaluje inu pravjo: »Res je, ženo si zgubil; ti si pak terden inu mlad; ti lahko drugo dobiš«. Ta mu ponuja hčer, vuni sestro, en drugi teto. — »O jest revež, začne on govoriti, »v tej vasi je bolši ob ženo, kakor ob kravo priti; kumaj je žena sklenila, mi jeh vže deset ponujajo; kadar sim ob kravo prišal, ni obeden drugo ponudil.«

Ena baba ni drugiga delala, kakor kašlala inu ludi opravljala. Ker so njo zobje vedna boleli, je večkrat arcatu nepokoj delala. Arcat se je hoče znebiti inu njej svetuje, rekoč: »Žena! Vi se prevečkrat z jezikam zob dotaknete; aku hočete, de vas ne bodo boleli, jezik per miru za zobmi deržite.«

Opomba: arcat pomeni zdravnik

Danes mineva 130 let od rojstva slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Jubileja se spominjamo z dvema duhovitima Vodnikovima proznima utrinkoma.

Intenzivna dejavnost slovenskega tržaškega dirigenta Stojan Kuret vodil koncerta na Češkoslovaškem

Naš tržaški dirigent Stojan Kuret je v tem času med generacijo mladih slovenskih dirigentov verjetno eden najbolj zasadenih. Ni še dobro odločil taktirke za tradicionalni novoletni koncert v tržaškem in goriškem Kulturnem domu s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana, ko je že moral pripraviti kovček za odhod na Češkoslovaško v Olomouc in Gottwaldovo, kjer je vodil dva koncerta v okviru ciklusa kantat v priredbi pevskega zbora Campanella iz Olomouca in Državnega simfoničnega orkestra iz Gottwaldova.

Da je glasbeno življenje na Češkoslovaškem na visoki ravni, je splošno znano in to potrjujejo tudi mnoge mednarodne afirmacije češkoslovaških vokalnih in instrumentalnih ansamblov na raznih mednarodnih festivalih in tekmovanjih. Z odlikami njihove zborovske šole smo se lahko seznanili tudi pri nas v Trstu prvič pred devetimi leti, ko se nam je kot gost Mladinskega zbora GM predstavil mladinski pevski zbor Campanella iz Olomouca

pod vodstvom dirigenta Jirija Klimeža. Takrat so bili tudi vzpostavljeni prvi stiki med našo GM oz. njenim Mladinskim zborom na eni ter glasbenimi dejavniki iz Olomouca na drugi strani, kar je v naslednjih letih privedlo že do dvakratnega izmeničnega gostovanja mladinskih zborov in tudi do novih oblik sodelovanja, katerih rezultat je tudi tokratno Stojanovo dirigentsko gostovanje na Češkoslovaškem.

Olomouc na Moravskem, kjer je — med drugim — deloval in tudi umrl naš veliki renesančni skladatelj Jacobus Gallus-Petelin, je pomembno glasbeno središče, saj ima lastni simfonični orkester, lastno Opero, visoko glasbeno šolo in več pevskih zborov od otroških do odraslih s skupno okrog 600 pevci. Že pred leti so v mestu uvedli državni festival mladinskih pevskih zborov, z lanskim septembrom pa so se odločili za prirejanje mednarodnih tekmovanj mladinskih zborov in v žirijo povabili tudi Stojana Kureta. Obenem prirejajo tudi koncertne cikluse kantat in vodstvo enega od petih koncertov so letos prav tako zaupali Stojanu.

Koncerta na sporedu 14. januarja v Gottwaldovu in naslednjega dne v Olomoucu, naj bi na željo prirediteljev vključevala po možnosti taka dela italijanskih avtorjev, ki so na Češkoslovaškem manj poznana. Tokrat so se na Kuretov predlog odločili za Puccinijevo kantato »Messa di Gloria« za tenor, bas, mešani zbor in orkester, ker traja le 50 minut pa so ji dodali še Hindemithove »Simfonične metamorfoze« na teme C. M. Webera. Pod Kuretovo taktirko so Puccinijevo kantato, tokrat prvič na Češkoslovaškem, izvajali Državni simfonični orkester iz Gottwaldova, solista tenorist Leo Marian Vodička in basist Jaroslav Horaček, oba prvaka praške Opere, in štirje mešani zbori, eden iz Dresdona v Vzhodni Nemčiji, eden iz Gottwaldova in dva iz Olomouca, skupno 180 pevcev v starosti od 18 pa tja do 50 in več let.

Čeprav je imel Stojan Kuret z orkestrom, zbori in solistoma le minimalno število vaje, je bila izvedba tako Puccinijeve kantate kot Hindemithovih Simfoničnih metamorfoz na zgledni ravni in oba koncerta sta tudi močno odmevala v češkoslovaškem tisku, koncert v mestnem gledališču v Gottwaldovu pa sta posnela tudi televizija in radio. Zanimivo je, da je koncert v Olomoucu sponzorizirala ena največjih in najuspešnejših češkoslovaških industrij - Sigma. Kolikšen uspeh je s koncertom doživel dirigent Kuret dokazuje tudi dejstvo, da je takoj po koncertu prejel vabilo za ponovno dirigiranje v okviru tega ciklusa čez dve leti, ko naj bi bila na sporedu Rossinijeva kantata »Stabat Mater«, čez naslednji dve leti pa Verdijev »Requiem«, ter še vabilo za turnejo prihodnje leto po Češkoslovaški s simfoničnim orkestrom iz Gottwaldova. Pa ne le to: že za naslednjo jesen ima Kuret vabilo mešanega zbora iz Dresdona za reprizo Puccinijeve kantate z dresdenskim orkestrom, zbori in solisti.

Sicer pa je imel Stojan Kuret pred novoletnima koncertoma v Trstu in Gorici ter gostovanjem na Češkoslovaškem, zelo intenzivno dirigentsko dejavnost tudi v minulem decembru. V Novi Gorici in v Kopru je 7. oziroma

Povprečen Gounodov »Faust« na odru gledališča Verdi

Sedemnajst let je preteklo od zadnje tržaške uprizoritve Gounodove opere »Faust« in še dobrih deset let več od predzadnje, ko so se pod vodstvom dirigenta Oliviera de Fabritisa zvrstili na odru gledališča Verdi takrat vodilni italijanski operni pevci Renata Scotto, Franco Ghitti, Raffaele Ariè in Piero Cappuccilli v glavnih vlogah.

Tokratna uprizoritev, enajsta v zgodovini gledališča Verdi, je bila postavljena za občinsko gledališče v Trevisu v režiji Franca Cavarra, glasbeno vodstvo pa je v rokah grškega dirigenta Spirosa Argiris, zadnje leto stalnega dirigenta Verdijevega orkestra. Vse glavne vloge pojejo ameriški pevci: tenorist Richard Burke (dr. Faust), basist William Powers (Mefisto), sopranistka Maria Spacagna, sicer Italijanka po rodu, a v Ameriki živeča in delujoča (Margerita) in pevsko v Italiji formirana sopranistka Antonia Elisabetha Brown (Siebel). Vlogo Valentina poje tenorist Roberto Frontali, vlogo Wagnerja Ivan Sancin, vlogo Marije pa Laura Zannini.

Slovita Goethejeva pesnitev je doživela vrsto glasbenih obdelav, prvo opero na temo legende o dr. Faustu

pa je napisal Louis Spohr in je doživela krstno uprizoritev l. 1816 v Pragi. Zane so glasbene transkripcije na Faustovo temo Richarda Wagnerja, Berliozova opera »Faustovo preklestvo«, Schumannove »Scene za Fausta«, Lisztova Faustova simfonija, Simfonična pesnitev Antona Rubinstejna, opera v treh dejanjih Ferruccia Busonija, Boitova opera na Faustovo temo in še druge. V tej bogati muzikalni obdelavi Goethejeve pesnitve zavzema Gounodov »Faust« na libreto Julesa Barbiera in Michela Carrèja posebno mesto, ne toliko po svoji glasbeni pomembnosti kot glede na dejstvo, da je od vseh najpogostejše na repertoarjih svetovnih opernih gledališč, čeprav je prav gotovo najmanj zvesta duhu kompleksne tematike Goethejeve pesnitve. Gre namreč za tipično francosko melodramo, prilagojeno okusu tedanje pariške meščanske družbe, pri čemer se je Gounod poslužil nekakšne sinteze takrat popularne »opere comique« in začetkov stila »grand opera«, osredotočene na ljubezensko zgodbo Fausta in Margerite, ki je osrednji motiv libreta in tudi Gounodove muzikalne partiture. Gouno-

dova glasba je zato vseskozi melodramsko melodična brez izrazitih dramatičnih poudarkov, tematsko odmaknjena od scenskega dogajanja in bolj osredotočena na posamezne osebe in njihovo vlogo, zaradi česar osebe v marsičem tudi izgubljajo svojo goethejevsko podobo in pomenljivost, kar prihaja še posebno od izraza pri Mefistu, ki se v Gounodovi operi bolj kot zli duh pojavlja kot nekakšen pokvarjeni provokatorsko galantni vitez.

Scenska postavitev Gounodovega »Fausta« je spričo takih značilnosti opere vse prej kot lahka, saj mora voditi računa tako z elementi »grand opera« in »opere comique«, kar velja še toliko bolj za postavitev, ki se opira na izvirno francosko verzijo. Režija Franca Cavarre s scensko postavitvijo Uberta Bertacche te nujnosti ni upoštevala v ustrezni meri in celotna uprizoritev je tako kljub dobrim solistom ostala pod obeti in pričakovanji. Na sceni, ki ni odražala posebnega smisla za okus in še manj za stilno skladnost s kostumi, je uprizoritev učinkovala na trenutke razvlečeno in statično, zlasti kar zadeva postavljanje zbora kot povsem ločenega telesa. Tudi baletni vloži z znanim valčkom so ostali neizraziti. Uspešneje je svojo nalogo opravil vsekakor dirigent Spiros Argiris, ki je vodil orkester z dokaj poudarjenim smislom tako za komorno muziciranje kot za širokopotezno melodično zvočnost, ki je prihajala do izraza zlasti v religioznih delih partiture na eni in v ironičnih poudarkih na drugi strani. Žal pa je tudi pri orkestru prihajalo do nihanj v enotnosti delovanja.

Med solisti je po nežni lirični spevnosti svojega glasu izstopala sopranistka Maria Spacagna kot Margerita, pevka ne obsežnega glasu, toda izdelanega in kultiviranega petja. Tenorist Richard Burke je vlogo dr. Fausta odpel sicer solidno, vendar pa je po briljantnem začetku njegov glas izgubil na moči in čistosti. Basist William Power je bil kar prepričljiv, pojavno ustrezen in glasovno učinkovit, čeprav bi njegov Mefisto potreboval večjo dozo ironičnega iz »porednega« prizvoka. Prikupen igralski in pevski lik je ustvarila sopranistka Antonia Elisabeth Brown z vlogo Siebela. Glasovno odličen je bil tenorist z baritonsko barvo Roberto Frontali kot Valentin (zlasti v prvem dejanju). S prijetnostjo svojega basa se je v vlogi Wagnerja uveljavil Ivan Sancin (le kdaj bo dobil kakšno pomembnejšo vlogo v Verdiju?), prav tako tudi Laura Zannini kot Marta.

Zbor je pripravila Ine Meisters, ki pa žal zaradi neprimerne scenske postavitve, ni mogel pokazati vseh svojih vrlin. Koreografijo je zasnoval Tuccio Rigano. (f. k.)

JOŽE KOREN

Razstava del Rika Debenjaka in violinski koncert V Špetru v soboto osrednja proslava dneva slovenske kulture v Benečiji

Z odprtjem razstave preminulega slovenskega grafika Rika Debenjaka v Beneški galeriji se bo v soboto, 6. februarja, v Špetru začela proslava dneva slovenske kulture, ki ga pod pokroviteljstvom Občine Špetar prireja Studijski center Nediža in Društvo beneških umetnikov.

Prizorišče letošnje proslave slovenskega kulturnega praznika v Benečiji bosta Beneška galerija in špeterska občinska dvorana, v kateri bo stekla osrednja prireditev. Na odprtju razstave grafik Rika Debenjaka, učitelja in najvidnejšega predstavnika ljubljanske grafične šole, bosta o njem in njegovem delu spregovorila umetnostna kritika Nelida Silič Nemec in Licio Damiani, sodelovali pa bodo predsednik videmske pokrajinske uprave Tiziano Venier, predsednik gorske skupnosti Nadiških skupin Giuseppe Chibudini in župan Občine Špetar Firmino Marinig. Pevski zbor Pod lipo, ki ga vodi Nino Specogna, bo ob tej priložnosti zapel nekaj pesmi. Odprtje razstave, pri kateri je sodeloval Goriški muzej iz Nove Gorice, bo ob 19. uri.

Uro kasneje se bo v špeterski občinski dvorani začela osrednja prireditev ob obletnici Prešernove smrti. Središčna točka programa bo koncert za violino in klavir. Domačemu občinstvu se bo predstavil znani tržaški violinist Črtomir Šiško, na klavir pa ga bo spremljala Mojca Šiško. Glasbenika bosta zaigrala Tartinijevo Sonato v g-molu za violino in klavir, Schubertovo Sonato v g-molu za violino in klavir, Svendsenovo Romanco v G-duru za violino in klavir in Carmen fantazijo De Sarasate, Črtomir Šiško pa bo izvedel še Merkušev Calmo espressivo za solo violino.

V pesniškem intermezzu bo igralka Slovenskega stalnega gledališča iz Tr-

San Pietro al Natisone
Špetar

sta Miranda Caharija recitirala pesmi Edvarda Kocbeka (Molitev), Cirila Zlobca (Beseda) in Marka Kravosa (Troje makovih semen).

Na osrednji prireditvi ob dnevu slovenske kulture v Benečiji bodo po-

zdravili predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Klavdij Palčič, predsednica Zveze slovenskih društev za videmsko pokrajino Jole Namor in odbornica za kulturo Občine Špetar Bruna Dorbolo.

Film video monitor Filmska kritika v knjigi Lepota prevare

Organizatorji 3. Film video monitorja, celotnega pregleda lanske filmske, televizijske in video produkcije v Sloveniji so sklenili, da v okvir manifestacije vključijo predstavitev tega, kar se v Sloveniji tudi pismeno proizvaja na tem področju. V ta namen so v Gorico povabili Silvana Furlana, odgovornega urednika revije Ekran in Zdenka Vrdlovca, odličnega poznavalca filmske teorije in enega izmed najbolj plodnih slovenskih avtorjev s področja filmske kritike. Zdenko Vrdlovec je obenem avtor knjige Lepota prevare. Knjigo pa so ob tej priložnosti predstavili filmskim kritikom, ki so sledili manifestaciji.

Lepoto prevare je lani izdala Partizanska knjiga v zbirki Analecta, izdajatelj pa je Društvo za teoretsko psihoanalizo. Gre za zbirko petih spisov, ki nekako predstavljajo platformo slovenske filmske kinematografije. Avtor je s psihoanalitičnim ključem skušal odpreti in poiskati rešitev mnogih vprašanj. Vrdlovec je v knjigi obračunal s splošno sprejetimi resnicami, s svojo prodornostjo je vnašal dvom tja, kjer so bile stvari še do včeraj same po sebi umevne.

Srečanje je bilo obenem odlična priložnost za preverjanje orientacij s slovenskimi filmskimi kritiki danes in za ugotovitev okvirov, v katerih se v Sloveniji gibajo filmski kritiki. S posebno ostrino sta gosta iz Slovenije podčrtala paradoks, v katerem se nahajajo v Sloveniji. Film je namreč bolj ali manj popularna filmska umetnost, filmska literatura, pa se še vedno ubada s hudimi gmotnimi težavami, kar nedvomno precej omejuje filmsko publicistiko. (fg)

V Rimu predstavitev olimpijskih iger v Calgaryju Italijani si mnogo obetajo

RIM — Italijanski olimpijski odbor CONI je včeraj predstavil svojo odpravo za zimske OI, ki se bodo začele 13. t. m. v Calgaryju. Na predstavitvi je sodelovalo tudi kanadsko poslaništvo v Rimu, ki je predvajalo kratkometražni film o poteku priprav na ta izredni dogodek.

Italijansko delegacijo bo v Kanadi zastopalo 173 članov. Med tekmovalci bo 56 moških in 23 žensk, ostali pa bodo trenerji, pomožno osebje in funkcionarji zveze za zimske športe. Vodja odprave bo glavni tajnik CONI Mario Pescante, kot član MOK pa bo seveda prisoten tudi predsednik CONI Gattai.

Sama sestava olimpijske ekipe je bila objavljena že pred dnevi. Od nje si CONI obeta dobre uspehe. Upi se usmerjajo v alpske smučarje, v tekače, biatlonce in sankarje. Najbolj odmevne bi bile seveda kolajne v alpskih panogah, vendar se je prav v tem sektorju forma nekoliko skrhalo. Morda niso preveč tvegane trditve, da Italija-

ne zanima predvsem bliskovit začetek sezone, ko se ob uspehih »azzurrov« skokovito poveča zanimanje za smučanje in se zaradi tega napolnijo smučarska središča.

Del vodstva ekipe bo v Kanado potoval preko Kube. Pojasnila, da gre za običajne stike s Kubanci, držijo verjetno le delno. Morda ima italijanska delegacija diplomatsko nalogo Samarancha, da bi Kubance le prepričala za nastop v Seulu.

Olimpijske igre bodo veljale okoli 500 milijonov dolarjev (620 milijard lir). Dohodke so predvideli v vsoti 510 milijonov. Samo televizijska mreža ABC iz ZDA jih je za prenose odštela 309 milijonov. Razliko so poravnale kanadske oblasti in skupina mogočih sponzorjev. Le majhen del odpade na prodajo vstopnic. Predračun predvideva aktiven saldo 10 milijonov dolarjev.

Zimske OI bodo trajale od 28. t. m. Na njih naj bi nastopilo 1200 športnikov iz 59 držav.

Olimpijski stadion buri duhove

RIM — CONI je pri vrhovnem sodišču vložil priliz proti odločitvi deželnega upravnega sodišča (TAR), da se ne dovoli prekritje tribun olimpijskega stadiona. Birokratske vojne že grozijo Rimljanom, da bodo leta 1990 ostali brez finalne tekme nogometnega SP.

Atletika: Ben Johnson odličen

MADRID — Kanadski atlet Ben Johnson je tudi na mitingu v Madridu dokazal, da je že sedaj v odlični formi. 60 m je namreč pretekel v 6"49, kar je tretji najboljši čas na svetu. Johnson je bil na dosedanjih dvoranskih mitingih glavni protagonist.

Judo: kakovostni turnir pri SGT

TRST — V nedeljo bo pri Ginnastici Triestini mednarodni judo turnir z udeležbo športnikov iz Jugoslavije, Avstrije, Francije, Danske, Švice, Madžarske in seveda Italije.

Jubilejni občni zbor na Opčinah ŠD Polet: dvajset let uspešnega delovanja

Predsednik ZSSDI Odo Kalan izroča predsedniku ŠD Polet Andreju Križniču plaketo ob 20-letnici društvenega delovanja

Na jubilejnim, 20. občnem zboru ŠD Polet je vse prisotne in goste najprej pozdravil predsednik slednjega in dolgoletni predsednik društva Egon Kraus, ki je nato predal besedo sedanjemu predsedniku Andreju Križniču, ki je med drugim dejal sledeče: »Minilo je 20 let, odkar se je skupina prosvetnih delavcev in ljubiteljev športa zbrala ter ustanovila to naše društvo. V poročilih beremo, da je bila to pobuda Egona Krausa, Feliceja Ostrouske, Marčela Malalana, Marčela Švaglja, Edija Sosiča, Vladija Wilhelma, Marina Košute, Učija Dolence, Emila Boleta ter nekaterih drugih mladincev. Do tistega dne se je z aktivnim športom ukvarjalo že veliko Opencev. Vključeni pa so bili v okoliških športnih društvih. Z ustanovitvijo Poleta se je po dolgem zatišju vendarle odprla možnost organiziranega športnega udejstvovanja tudi na Opčinah...«

Andrej Križnič je najprej v širokih obrisih prikazal dvajsetletno delovanje tega športnega društva z Opčin, nato pa nanizal vrsto problemov, pa tudi uspehov, težav, zmag, navdušujočih in manj navdušujočih obdobij, ki so seveda značilni za naše športno delovanje. Spregovoril je o objektivni teži družstva, ki so ponos (in predvsem last) slednjega, saj so jih v glavnem sami zgradili, vendar pa so potrebni temeljitih popravil, pa tudi o največjih uspehih v zadnjem obdobju. Jasno je, da govorimo o Poletovih kotalkarski soli Petra Brleca in o Samu Kokorovcu, saj je Poletovo ime ponesel daleč po svetu.

Tajniško poročilo je imel Marino Kokorovec, sistematično pa je nanizal lanskoletno delovanje Poleta, to pa po športnih panogah in odsekih, ki so se medtem tudi upravno osamosvojili. Košarkarji so nastopili v kategorijah minibasketa, propagande in članov, mladinci pa pod skupnim imenom Jadran Farco. Organizirali so med drugim poletni kamp za najmlajše košarkarje in turnir, na katerem je med drugimi nastopila tudi zagrebška Cibona. Balinarji so vadili skozi vse leto, se izkazali na zamejski in pokrajinski ravni ter priredili vrsto turnirjev. Šahisti so se zbirali skoraj vsako soboto ter se udeleževali tradicionalnih turnirjev v naši deželi, v Sloveniji in še drugje. Poglavlje zase je seveda kotalkarska sekcija, ki zasluži izrecno pohvalo. Poleg uspehov Kokorovca, ki je seveda razred zase, bi omenili še uspehe na državnih (13. absolutno mesto med društvi), deželnih (štirje naslovi) in pokrajinski (10 naslovov) ravni. Polet je med drugim priredil kotalkarski kamp, ki ga po splošnih ocenah ni takega v Italiji. Priredili so še deželne in pokrajinske turnirje, revije ipd.

Po blagajniškem poročilu Deane Žetko so bili na vrsti pozdravi. Čestitke so poslali predsednica rajonskega sveta za Vzhodni Kras Anamarija Kalc, taborniki RMV, openski župnik Viljem Žerjal, Sklad Mitja Čuk ter Majda Daneu za pevske zbor Vesela pomlad. V imenu ZSSDI je spregovoril predsednik Odo Kalan, ki je ob zaključku svojega posega nagradil društvo s plaketo. Za SKGZ je občni zbor pozdravil predsednik odbora za telesno kulturo Jože Čej, za PD Tabor predsednik Rinaldo Vremec, za krajevno sekcijo VZPI-ANPI Zvonko Malalan, za SZ Sloga Jože Peterlin, za SZ Bor Mitja Race, za združeno košarkarsko ekipo Jadran Edi Kraus, za ŠD Kontovel Nadja Rupel, za juserski odbor z Opčin Igor Dolenc ter za Hranilnico in posojilnico na Opčinah predsednik Pavel Milič.

Po razrešnici predstavnika nadzornega odbora Draga Gantarja je bila na sporedu razprava, v kateri je bil med drugim govor o problemu (ne)uporabljanja občinske telovadnice na Opčinah, uporabe drugih Poletovih objektov in še o drugem. Sledile so volitve. NOVI ODBOR: Andrej Križnič, Oskar Cossutta, Egon Kraus, Andrej Sedmak, Marino Martini, Marino Kokorovec, Karla Malalan, Deana Žetko, Marta Milič-Corvo in Adrijan Sosič. NADZORNI ODBOR: Drago Gantar, Felice Ostrouska in Adriano Gregori.

V nadvse slavnostno pripravljene dvorani Prosvetnega doma na Opčinah, saj so bili po zidovih razobešeni panoji z zgodovinskimi posnetki in časopisnimi izrezki društva, je bil nato na sporedu najbolj slavnosten del večera: nagrajevanje zaslužnih članov Poleta. Prvi je bil na vrsti priljubljeni televizijski komentator Sergij Tavčar, ki pa žal ni mogel osebno dvigniti nagrade zaradi boleznih (odbor je seveda svojemu ustanovnemu članu ter openski »košarkarski duši« zazele čimprejšnje okrevanje). Nato je bil na vrsti Božo Filipovič, ki je pri Poletu organiziral šahovsko delovanje, sledil pa je dolgoletni Poletov predsednik Egon Kraus, »neumoren in vztrajen graditelj društva«. Nagrade Sama Kokorovca, svetovnega podprvaka, ni treba posebej komentirati, prav tako niti nagrade, ki si jo je prislužil njegov trener Peter Brlec, ki deluje pri tem openskem društvu polnih 16 let. Nagradili so še Feliceja Ostrouske, enega od ustanoviteljev in dinamičnih sil Poleta, nato pa še Hranilnico in posojilnico na Opčinah, brez materialne pomoči katere »si le težko predstavljamo, da bi naše društvo lahko delovalo tako, kot deluje, gotovo pa je, da bi bili rezultati mnogo skromnejši, kot so.«

DUŠAN JELINČIČ

Šah: dvodnevni dvoboj v Beogradu Karpov ugnal Ljubojevića

BEOGRAD — V dvodnevem šahovskem dvoboju je bivši svetovni prvak Anatolij Karpov premagal jugoslovanskega vele mojstra Ljubojevića s 3,5:2,5. V šestih srečanjih je bila zabeležena samo ena zmaga.

Nogomet: Hugo Sanchez bo ostal pri Real Madridu

MADRID — Mehiški nogometaš Hugo Sanchez je izjavil, da namerava še naprej igrati za Real Madrid, čeprav ga iz Italije dnevno kličejo z zelo vabljivimi denarnimi ponudbami.

Privrženci Interja bodo verjetno nezadovoljni tudi z besedami Passarelle, ki je povedal, da bo po koncu tega prvenstva zapustil nogomet.

Viareggio: 40. »pustni turnir«

VIAREGGIO — S tekmo med Torinom in Steauo iz Bukarešte se bo danes začel tradicionalni mladinski nogometni turnir, ki spada med pustne prireditve mesta.

Hokej: Jesenice tudi v gosteh

BEOGRAD — Hokejisti Jesenice so v gosteh premagali Partizana s 4:1 in si zagotovili nastop v končnici državnega prvenstva. Za naslov se bodo pomerili z ljubljansko Olimpijo Kompas. Ljubljancani so v Zagrebu igrali brez svojih najboljših in izgubili s 3:11 proti Medveščaku.

Košarka: v italijanski reprezentanci Tudi Cantarello

RIM — Zvezni trener italijanske košarkarske reprezentance je objavil seznam »azzurrov«, ki bodo jutri v Zenevi ob 20.15 igrali kvalifikacijsko srečanje za EP proti Švici. Na spisku je tudi član tržaškega Stefanela, mladi in visoki center Davide Cantarello, kar je za igralca in tržaško društvo vsekakor izredno priznanje.

Ostali »azzurri« pa so: Fantozzi (Enichem), Gentile (Snai-dero), Pessina (San Benedetto), Dell'Agnello (Snai-dero), Brunamonti (Dietor), Vescovi (Divarese), Binelli (Dietor), Della Valle (Bancoroma) in Carera (Enichem).

CRUP spet praznih rok

V anticipiranem srečanju 6. kola ženske košarkarske A-1 lige je moštvo Sidis iz Ancone premagalo tržaški CRUP kar z 99:67. Danes pa bodo ostala srečanja tega kola.

Arexons v četrtfinalu

CANTÙ — Arexons iz Cantuja je sinoči v osmini finala italijanskega pokala premagal moštvo milanskega Tracerja s 86:85 (43:42) in se je tako uvrstil v četrtfinale, v katerem bo igral proti Divareseju. Najboljši pri domačinih je bil Riva (31 točk), pri gostih pa McAdoo (31).

Odslovili trenerja Maltintija

PISTOIA — Nicola Salerni ni več trener košarkarskega moštva Maltintija iz Pistoie, ki nastopa v A-2 ligi. Po zadnjem nepričakovanem domačem porazu proti Segafredu je vodstvo Maltintija sprejelo to odločitev in kaže, da bo Salernija zamenjal bivši igralec Ignasia iz Vareseja in državne reprezentance Eduardo »Dodo« Rusconi.

Nogomet: po tekmi Italija - Jugoslavija na Reki Tudi tokrat brez polemik ni šlo

Tekma mladih reprezentanc Jugoslavije in Italije na Reki je razočarala. Zadetka Minottiia in Škerjanca nista bila ravno mojstrovini, vodilni gol »azzurrov« je bil posledica napake jugoslovanskega »živega zidu«, enajstmetrovka za »modre« pa je bila sploh sporna. Še slabša pa je bila igra, tako da italijanski TV gledalci, ki zaradi štrajka tekme niso videli, niso ravno dosti izgubili. S tekmo na Reki naj bi reški klub z reklamami za TV prenos v Italijo zaslužil okrog pet starih milijard. To naj bi bila nekakšna odškodnina Nogometne zveze Jugoslavije Rijeki, ki je ta klub zaradi prijave lestvice z negativnimi točkami prikrajšala za nastop v pokalu UEFA. S tem, ko prenosa za Italijo ni bilo, pa je ta računica padla v vodo. Predstavniki jugoslovanske in italijanske nogometne zveze so se na licu mesta dogovorili za novo tekmo mladih reprezentanc, ki naj bi bila neko sredo v marcu. Toda Rečani na to niso pristali, tako da bo ponovljena tekma v Kopru ali pa v Ljubljani. »Azzurri« bi menda raje igrali v Ljubljani, kjer še ni gostovala nobena izmed italijanskih selekcij.

30. marec pa je termin za tekmo A reprezentanc Jugoslavije in Italije. To tekmo je zvezni kapetan Miljan Miljanić obljubil Mostarju, kjer Velež proslavlja jubilej. Odločitev seveda ni bila uradna, zato so se zdaj oglašili Rečani,

ki na vsak način hočejo tudi tekmo A reprezentanc 30. marca. Reški direktor Grabovčac je nogometni zvezi zagrozil celo s tožbo na sodišču. NZJ najbrž ne bo imela izbire in bo morala pristati, da bo tekma na reški Kantridi, kajti v nasprotnem primeru bo morala plačati Rijeki pet milijard starih dinarjev. Tega si zveza nikakor ne more privoščiti, saj je njena blagajna že dalj časa povsem prazna. Sicer pa v Jugoslaviji tako rekoč vsak teden izbruhne kaka nova afera. Najnovejša je v zvezi s sodniki, ki ta čas ravno preurejajo vrste. Med prvotligaškimi sodniki ni več Beogradčana Radovića in Denića iz Niša. Njun odhod je morala srbska zveza tudi argumentirati. Pri prvem so po eni izmed tekem, ki jih je sodil ob naključnem pregledu prtljage našli 300 starih milijonov, to pa naj bi bila podkupnina, ki jo je dobil. Za drugega so uporabili izjavo nekdanjega trenerja Prištine Džorića, ki mu je v prostorih nogometne zveze Jugoslavije pred pričami zabrusil, da mu je za podarjeno enajstmetrovko v korist Prištine izplačal 150 starih milijonov. Sodnika po tradiciji vse zanikata, sodeč po praksi pa se zanju le ne bo končalo tako slabo, kot bi lahko pričakovali poštenjaki. O tem primeru bodo sklepali še enkrat, toda ni dvoma, da dokazov - kot vselej - ne bo.

FRANCI BOŽIČ

Nogomet: na prijateljski tekmi Koper - C. zvezda Rekordno število gledalcev

Koper - Crvena zvezda 3:4 (1:4)

KOPER — Prvi nastop beograjske Crvene zvezde v Kopru je na Bonifiko privabil več kot 6.000 gledalcev, kar je bilo absolutno največje število gledalcev na nedeljskih številnih prijateljskih tekmah v Jugoslaviji. Drugi rekord nedeljske tekme, ki je pomenila nekakšen uvod v letošnjo nogometno sezono, so pripravili nogometaši Kopa in Crvene zvezde, ki so v dobrih 35 minutah igre dosegli zaporedoma kar štiri avtogole. Zadetke so dosegli Krdžević (avtogol), Finkšt in Voljč za Koper ter Cepović, Galić, Badžin (avtogoli) in Milivojević za Crveno zvezdo.

V soboto pa je mladinska vrsta beograjskega Partizana, ki odhaja na mednarodni turnir v Izoli premagala mlado ekipo Izole do 22 let z rezultatom 3:1. (Kreft)

obvestila - obvestila

JK ČUPA
iz Sesljana vabi člane in prijatelje, še posebno mladino, na predavanji Jureta Šterka o regati »Mini transat 1987 - doživljaji na Atlantiku v besedi in sliki«. Predavanja bosta v soboto, 6. februarja, ob 16.30 za tečajnike in mladino (sledi nagrajevanje) in ob 20.00 za člane in prijatelje.

ŠD MLADINA
prireja v nedeljo, 7. februarja, avtobusni smučarski izlet na Nevegal. Odhod z Opčin ob 5.45 in iz Križa ob

6. uri. Vpisovanje od ponedeljka do četrtega med 20. in o 21. uro v Domu A. Sirk v Križu.

AO SPDT
vabi svoje alpiniste na sestanek, ki bo danes, 3. februarja, ob 20.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8, 2. nad.). Govor bo o skorajšnjem alpinističnem vzponu na Triglav.

ZSSDI
obvešča, da bo danes, 3. t. m. urad ZSSDI v Trstu zaprt v popoldanskih urah.

Na občnem zboru Kolesarskega kluba iz Lonjerja Pri Adrii iščejo nove in mlade sile

Vnema, s katero se športni delavci lonjerske Adrie oprijemajo kolesarstva, je res neverjetna. Na občnem zboru v Lonjerju je nadaljevanje tega delovanja predstavljalo rdečo nit, ki je vodila vse srečanje. Ne gre pa prezeht, da se pri Adrii zavedajo, da s kolesarstvom ne bodo mogli izhajati v nedogled. V nov razširjen okvir se tako postavljajo pobude in zamisli, ki dokazujejo, da se Lonjerci ne dajo tako zlepa, čeprav jih nedvomno tare hud položaj glede zemljepisne utesnjenosti, ki so jo velike javne infrastrukture okoli vasi privedle do skrajnih meja. V taki stvarnosti in ob znatnem staranju prebivalstva je naravnost izredno, da so se v Lonjerju lotili naloge, ki bi prestrašila marsikoga. Z delom »moralne« odškodnine, ki so jo zaradi razlastitev prešli od Krajevne gorske skupnosti, so preko namensko ustanovljene zadruge odkupili zemljišče v bližini današnjega sedeža. Z ostankom mislijo na graditev objekta, ki bi vseboval ob klubskih in družbenih prostorih tudi telovadnico.

Na prej otipljivem področju športnega delovanja so se v Lonjerju lotili organizacije svoje običajne mednarodne kolesarske dirke, ki bo 6. marca. Na dveh kolesih potujejo tudi druge pobude, čeprav morda ne s tako sproščenostjo kot prej. V razpravi, ki je sledila poročilu, sicer upravičeno odsotnega predsednika Mirana Batiča (podal jo je tajnik Radi Pečar), je izšla ugotovitev, da je Adria servis, katerega se ljubitelji kolesarstva poslužujejo za svoje preveč individualistično udejstvovanje. Adria se ukvarja tudi z drugimi vaškimi dejavnostmi, kot so razvedrilna telovadba (udeležujejo se je v tesni osnovni šoli samo ženske; zakaj ni moških?), izleti v naravo, ljudski prazniki in drugo. Občni zbor Adrie je kot mnogi drugi prikazal generacijsko razliko med ljudmi, ki so v glavnem že v pokoju, vendar si skoraj ne morejo zamišljati življenja brez družbene angažiranosti, in

mlajšo generacijo. Adria občasno res priskoči na pomoč zadostno število vaščanov, nove pobude pa bi terjale dopolnitev z mladimi in bolje pripravljenimi silami.

Na volitvah je bil v glavnem potrjen prejšnji odbor, ki je sedaj naslednji: Miran Batič (predsednik), Danilo Maver in Dario Gregori (podpredsednika), Radi Pečar (tajnik), Ljubo Čok (blagajnik), Fabio Ruzzier, Celestin Glavina, Uči Glavina, Nino Maver, Giorgio Močilnik, Silvano Poropat, Gilo Maver in Enzo Foraus (svetovalci). NADZORNI ODBOR: Stojan Udovič, Mirko Čok, Ivan Nadlišek, Luciano Malalan in Giorgio Del Piero.

BRUNO KRIŽMAN

Namizni tenis: Kras Globtrade A v ženski B ligi Kljub porazu naše zadovoljile

V moški D-1 ligi proti Fincantieriju prva zmaga krasovcev

FINCANTIERI - KRAS GLOBTRADE A 5:2

Marušič - Sacco 0:2 (7:21, 18:21), Obad - Cappelletti 2:1 (22:20, 13:21, 21:17), T. Ravbar - Cergol 0:2 (2:21, 9:21), Obad - Sacco 0:2 (17:21, 19:21), Marušič - Cergol 0:2 (18:21, 11:21), T. Ravbar - Cappelletti 2:0 (21:13, 21:14), Obad - Cergol 0:2 (6:21, 10:21).

Ženska ekipa Krasa Globtrade A se je spoprijela z vodečim Fincantierijem iz Trsta. Kljub porazu je težavno nalogo zadovoljivo opravila. Za Fincantieri nastopajo namreč naslednje igralke: Chiara Cappelletti, tretjekategorica, ki je na isti ravni kot Obadova, drugokategorinci Ivanna Sacco in Marina Cergol, medtem ko sta naši Marušičeva in T. Ravbar še junijorki. Potrebno je povedati, da je Cergolova v drugi kategoriji zaradi enoletnega premora, po kvaliteti pa nedvomno spada med boljše igralke v Italiji. Točki za Kras Globtrade sta osvojili Obadova in T. Ravbarjeva proti Cappellettijevi. Najzanimivejši del tekme je bilo srečanje med Cergolovo in Marušičevo, ko bi ji Krasovka kmalu odvzela prvi set. Z izidom tekme smo vsekakor lahko zadovoljni.

KRAS GLOBTRADE B - AZZURRA 1:5

Čok - Terrazzer 0:2, Colja - Musina 0:2, M. Ravbar - Paganelli 1:2, Čok - Musina 0:2, M. Ravbar - Terrazzer 2:0, Colja - Paganelli 0:2.

Mlajša ekipa ženske B lige je na domačih tleh zgubila tekmo proti goriški Azzurri. Prva ekipa je imela z njo precej opraviti v prejšnjem kolu in jo je le po trdi borbi premagala, za mlajšo pa je bila pretrd oreh. Pri Azzurri igrajo namreč Marisa Musina, ki je 20. na nacionalni lestvici 2. kategorije in tretjekategorinci Paganelli in Terrazzer. Točko za Kras Globtrade je osvojila Martina Ravbar proti Terrazzerijevi, Paganellijevi pa je odvzela seta.

Izidi 5. kola: TT Auer - Recoaro 5:1, Lana - Karneid 5:4, Kras Globtrade B - Azzurra 1:5, Fincantieri - Kras Globtrade A 5:2.

Lestvica: Fincantieri Trst 10, TT Auer Ora 8, Azzurra Gorizia, Kras Globtrade A in Recoaro Bocen 6, Lana Tischtennis, Kras Globtrade B 2.

MOŠKA C LIGA

KRAS GLOBTRADE - LANA TISCHTENNIS 1:5

Quaranta - Šerčer 0:2 (6:21, 10:21), Vidovič - Stocca 2:0 (21:11, 21:9), Curti - Milič 2:0 (21:16, 21:10), Vidovič - Šerčer 2:0 (21:11, 21:18), Quaranta - Milič 2:0 (21:18, 21:16), Curti - Stocca 2:1 (21:12, 13:21, 21:17).

S porazom sta si ekipi zamenjali mesto na lestvici, z zmago pa je Edera potisnila Kras Globtrade še za eno mesto navzdol. Ekipa iz Bocna je močna, saj igra zanjo Jugoslovan Vitomir Vidovič, ki je v prejšnjih sezonah nastopal v A ligi. Edino točko za Kras Globtrade je osvojil Matjaž Šerčer proti mladincu Mariu Quarantu, medtem ko to ni uspelo Igorju Miliču zaradi precejšnje naprednosti.

Izidi 5. kola: Edera - Italcantieri 5:1, Kras Globtrade - Lana 1:5, Mezzolombardo - Cassa Rurale 5:4, Fincantieri - Alto Adige 5:2.

Lestvica: Fincantieri Tržič 10, Alto Adige Bocen 8, Lana Tischtennis 6,

Edera Pordenon, Kras Globtrade, Mezzolombardo 4, Casa Rurale Villazzano, Italcantieri Tržič 2.

MOŠKA D-1 LIGA

FINCANTIERI TRŽIČ - KRAS GLOBTRADE 1:5

Borlotti - Robert Milič 0:2 (7:21, 9:21), Donda - Marjan Milič 2:0 (21:12, 21:6), Gracalich - Igor Colja 0:2 (7:21, 4:21), Donda - Robert Milič 0:2 (15:21, 13:21), Bortolotti - Igor Colja 0:2 (11:21, 8:21), Gracalich - Marjan Milič 0:2 (15:21, 14:21).

Našim se je vendarle odprlo. Z gostovanja v Tržiču so prinesli domov prve točke v letošnji sezoni. Doslej se je ekipa, ki je prestopila iz D-2 lige, srečevala z močnejšimi ekipami. Z nadaljnjimi zmagami si bo lahko zagotovila obstanek v prvi jakostni skupini D lige.

Izidi 5. kola: Chiadino - Lega Nazionale 5:3, Ronco 5 - Rangers 2:5, Fincantieri - Kras Globtrade 1:5, CMM - Fincantieri 5:0.

Lestvica: CMM Trst, Rangers Videm 10, Ronco 5 Trst, Chiadino 6, Fincantieri Trst 4, Kras Globtrade, Lega Nazionale Gorica 2, Fincantieri Tržič 0. (J. J.)

Rokomet: lahka zmaga Krasa Trimac Pregazili neizkušenega gosta

KRAS TRIMAC - JOLLY CAMPOFORMIDO 42:18 (18:6)

KRAS TRIMAC: Klinc, M. Milič, Doljak, A. Milič 5, Raseni 8, Kozlovč 4, Grilanc 2, Sardoč 10, Sosič 12, Gruđen 1, Simoneta, Pegan.

Krasovci so brez večjih težav visoko premagali mlado in neizkušeno ekipo iz Campoformida. Naši so igrali sproščeno, ne da bi podcenjevali nasprotnika, ki se je zagrizeno boril, kolikor se je pač lahko, do zadnje minute.

Po pravici povedano, so naši fantje preveč popuščali v obrambi in večkrat dopustili nasprotniku, da je streljal na vrata iz ugodnih položajev. Vratar Klinc pa ni razočaral in je večino teh strellov ubranil.

Naši so tokrat igrali bolje v napadu in postregli gostom s pravo goleadom. Najbolj razigrana sta bila Sosič in Sardoč, ki sta nasprotnikovemu vratarju nasula kar 12 oziroma 10 golov.

(Pjotr)

Nogomet: v mednarodni prijateljski tekmi

Naraščajniki ZSŠDI lahek plen Slovenije

ZSŠDI - Slovenija 0:6 (0:2)

STRELCI: Seretinek 4, Serčič 1, Ribič 1.

ZSŠDI: Blason, Škabar, Ota, Praselli, Zupin, Pečar, Žagar, Mitja Štoka, Tomasetig, Trampuž, Buzzi (Giacobbe, Tence, Grilanc, Luxa, Štolfa, Gherbassi, Peter Štoka, Crissani).

SLOVENIJA: Dabanovič, Gabor, Bogojčević, Jerman, Lipovec, Binkovski, Baranja, Hudar, Mrak, Udovič, Seretinek (Vahen, Serčič, Nikič, Čotar, Ribič, Čerimovič, Potpečan).

SODNIK: Krasovec.

Na igrišču v Dolini je bila pred dnevi prijateljska tekma med mladinskima vrstama naraščajnikov ZSŠDI in Slovenije. Kljub zelo blatnemu igrišču, je bilo ozračje veselo in sproščeno. Tekma se je odvijala enosmerno, saj so tehnično in fizično boljši igralci

Slovenije stalno napadali. Bolj izenačen je bil vsekakor prvi polčas, kakor kaže tudi rezultat. Predstavniki ZSŠDI so se borili požrtvovalno ter včasih pokazali tudi kako lepo akcijo, kolikor jim je pač nasprotnik dopuščal.

V drugem polčasu je bila tekma zanimivejša, predvsem po zaslugi gostov, ki so dosegli štiri zadetke in pripravili še mnogo nevarnih akcij. V tem delu je bil tudi izključen srednji napadalec Slovenije.

Omeniti je treba tudi dobro sojenje Krasovca, ki ni dovolil, da bi tekma presegla prijateljskega značaja, čeprav je bila odigrana na težkem terenu.

Po tekmi so se igralci obeh ekip v Dolini zadržali na družabnem srečanju.

(Buzzi)

Odbojka: under 15 moški - skromna udeležba

Olympia praktično prvak

OLYMPIA - ACLI RONCHI 2:0 (15:6, 15:8)

OLYMPIA: Terpin, Dorni, Braini, Quinzi, Manja, Košič, Lutman, Čotar, Hlede, Šuligoj.

Mladi odbojkarji Olympie so brez težav odpravili edinega nasprotnika letošnjega prvenstva, saj sta letos v tej konkurenci vpisani samo dve ekipi. Naši so igrali zbrano in brez večjih napak, tako da je bila zmaga neizbežna.

Z igro, ki so jo pokazali nasprotniki, lahko rečemo, da so slovenski odbojkarji praktično že pokrajinski prvaki. Vsekakor, dokler ne bodo odigrali povratne tekme, ni še nič določenega. V slučaju uspeha pa bodo Olympijini igralci sodelovali na deželni finalu. (gs)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

OLYMPIA BERTOLINI - LUCINICO 0:3 (15:17, 11:15, 12:15)

OLYMPIA: C. in M. Bertolini, T. in L. Košič, Verbi, Antoni, Bensa, Vetrih.

Tudi tokrat so slovenske odbojkarice izgubile na domačih tleh proti nasprotnicam, ki niso bile odločno boljše, o čemer priča tudi sam rezultat posameznih setov.

V prvem nizu so domačinke vseskozi vodile, ko pa so bile že na pragu zmage, so jih nasprotnice dohitele. V drugem in tretjem setu pa je Olympia igrala pod svojimi sposobnostmi, tako da so odbojkarice Lucinica brez težav osvojile oba niza in končno zmago. (gs)

UNDER 16 ŽENSKO

SOKOL - PREVENIRE 3:0 (15:3, 15:4, 15:3)

Nabrežinke so v skupih 44 minutah odpravile z nedoraslim Prevenirejem. Točke so domačinke nabirale predvsem s servisi in tako izkoriščale slab sprejem nasprotnic. Igre ob mreži skorajda ni bilo, tako da je bila tekma že nekoliko dolgočasna. Prevenire je osvojil 10 točk zbral le po zaslugi skope koncentracije in demotiviranosti belo-rdečih. (Igor)

Košarka: v državnem kadetskem prvenstvu

Velik podvig Borovih kadetov

V mladinskih košarkarskih prvenstvih so za največje presenečenje poskrbeli Borovi državni kadeti, ki so po odlični igri, predvsem v napadu, premagali še nepremagano ekipo prvoličnega Fantonija. »Plavi« so osvojili dragocen par točk in se tako približali vrhu lestvice. Zdaj imajo vse možnosti, da osvojijo tretje mesto, ki zagotavlja nastop na meddeželni fazi. Toda že v naslednjem kolu se bodo naši srečali z drugouvrščenim Don Boscom, ki jim je v prvem delu prvenstva zadal najhujši poraz. V istem prvenstvu pa je Jadran na tokem zgubil prav z Don Boscom.

Praznih rok so ostali Kontovelovi varovanci trenerja Medna, ki so v prvenstvu naraščajnikov izgubili proti močni ekipi Stefanela. Z malo več športne sreče bi Kontovelcem lahko uspelo osvojiti nov par točk. Po tej zmagi je Stefanel verjetno že zmagovalec prvenstva. O drugem mestu pa bo odločil slovenski derbi med Kontovelci in borovci, ki so v soboto s težavo, vendar zasluženoma premagali SGT. V istem prvenstvu so vsi naši trije predstavniki, to so Breg, Sokol in Polet, izgubili, tako da sedaj tičijo na dnu lestvice.

Pri dečkih je stopil na igrišče samo Bor, ki je osvojil pomembno zmago na tujem proti Libertasu, v prvenstvu propagande pa so si borovci kljub porazu zagotovili nastop v finalnem delu.

Na koncu naj omenimo še ponovno zmago mladincev Kontovela, ki ostaja nesporni favorit za osvojitev prvenstva. (Luka Furlan)

MLADINCI

IZIDI 5. KOLA: Ardita - Barcolana 75:88, Arte - Inter 71:85, Scoglietto - Kontovel Electronic Shop 88:89, Basket - Motonavale 57:36.

LESTVICA: Kontovel Electronic Shop 8, Ardita, Barcolana in Inter 6, Arte in Scoglietto 4, Basket 2, Motonavale 0.

DRŽAVNI KADETI

IZIDI 12. KOLA: Bor Adriampex - Fantoni 102:92, Stefanel - Tecnoluce 63:71, Airone - Saba 76:75, Castor - Soteco 87:80.

LESTVICA: Fantoni 20, Castor in Don Bosco 18, Bor Adriampex in Stefanel 14, Airone in Segafredo 8,

naši nogometaši v mladinskih ligah

Brežanom derbi najmlajših

Čeravno so bile vremenske razmere nenaklonjene, so se vsa mladinska nogometna prvenstva odvijala skoraj brez zastojev. Mlajši cicibani, cicibani in začetniki zaradi zimske prekinitve še mirujejo.

V kategoriji under 18 še naprej prednjačita moštvi Vivai Busà in Edile Adriatica, ki praktično nimata nasprotnikov. Breg, ki je v tem kolu moral kloniti s 3:2 pred moštvom S. Andrea, je trdno zasidran na sredini lestvice. Vesna je tokrat izenačila s solidnim Supercaffejem in je zdaj z desetimi točkami na predzadnjem mestu.

V prvenstvu naraščajnikov ni prišlo do sprememb. Portuale in Zaule Rabuiese ostajata še naprej na vrhu lestvice. Niti Breg niti Vesna nista bila kos sijajni igri teh moštev, ki se upravičeno potegujeta za naslov prvaka te kategorije. Primorje je v tem kolu počivalo.

V prvenstvu najmlajših je bila najprivlačnejša točka derbi med Bregom in Primorjem. Tekma je bila zelo živahna, čeprav zmedena, nazadnje so slavili Brežani, pri katerih se je posebno izkazal Vrše, ki je bil strelec vseh treh golov. Edini gol za Primorje je dal Sardoč. (M. Ž.)

UNDER 18

OPICINA SUPERCÀFFÈ - VESNA 1:1 (1:0)

STRELEC ZA VESNO: v 67 min. Di-ego Sedmak

VESNA: Saverino, Grgič, Babič, Zartotti, S. Sedmak, Kuzma, M. Sedmak, Tavčer, D. Sedmak, Kavalič, Škabar (75 min. Sterni)

Šlo je za tekmo zamujenih priložnosti, kajti Vesna bi lahko z bolj pri-sebno igro mirno dosegla celotni izkupiček. Križani so končno navdušili svoje zveste navijače, kajti igra je bila zelo napeta in borbena. Prvi so prišli v vodstvo Openci po uspešno izvedenem prostem strelu. Toda minute so jim bile štete, kajti razigrana kriška enajsterica je bila z lepimi potezami vse bližja izenačenju. Najbolj se je za-detku približal nadobudni Škabar. Njegov strel se je kar dvakrat odbil od vratnice. V drugem polčasu so plavi še ostreje pritisnili in imeli nekaj lepih priložnosti, tako, da je nasprot-nega vratarja pred strelom D. Sedma-ka obvarovala vratnica. Križani so po-skušali tudi s strelji zunaj kazenskega prostora, toda žoga ni hotela v vrata. Končno pa so izenačili po lepem dvoj-nem pasu med Kuzmo in D. Sedmak-om, ki je bil zanesljivi strelec gola. Križani so še napadali, toda ni jim us-pelo doseči zaslužene zmage, v za-dnjih desetih minutah pa jim je pona-gajalo še vreme. Malo je, manjkalo, da bi sodnik zaradi skoro nevtridnih vre-menskih razmer tekmo prekinil. (A. Kostnapfel)

S. ANDREA - BREG 3:2 (1:1)

BREG: Giorio, Ota, Pitacco, Sancin, Diminich (Kovacevich), P. Tamaro, M. Tamaro, Kerstich, Turco, Giuressi, Bandi (Zupin)

Saba 6, Tecnoluce in Soteco 4, Jad-ran Farco 2.

DEŽELNI KADETI

IZIDI 7. KOLA: Ferroviario - Bor Indules 157:72, CGI - Don Bosco 56:108, Ricreatori - Autosandra 84:78, Casa Amica - Libertas B 142:59, Motonavale - Latte Carso 51:99.

LESTVICA: Autosandra 12, Ricrea-tori, Don Bosco in Libertas A 10, Ferroviario in Casa Amica 8, Latte Carso in Motonavale 6, Inter 4, Radi-ograi in Bor Indules 2, Libertas B 0.

NARAŠČAJNIKI

IZIDI 14. KOLA: Bor Indules - Tec-noluce 102:94, Breg - Saba 88:116, Polet - Don Bosco 46:123, Stefanel - Kontovel Kronos 105:98, Ricreatori - Ferroviario 68:81, Sokol - Latte Car-so 68:98, Libertas - Santos 98:83.

LESTVICA: Stefanel 28, Bor Indu-les in Kontovel Kronos 24, Libertas 22, Tecnoluce 18, Latte Carso 16, Saba, Ferroviario in Don Bosco 12, Autosandra 10, Ricreatori 8, Breg Adriatherm 6, Sokol 2, Polet 0.

DEČKI

LESTVICA: Latte Carso in Don Bosco 18, Ricreatori 14, Tecnoluce in Bor Indules 12, San Marco 19/0, Kon-tovel Kronos 6, Libertas, Poggi in In-ter 4, Latte Carso B 2.

Dijaško prvenstvo

Naše odbojkarice danes v polfinalu

Predstavnice slovenskih tržaš-kih višjih srednjih šol Zois, Slom-šek in Prešeren so se tudi letos uvrstile v polfinale pokrajinskega dela odbojcarskega turnirja v okviru Dijaškega prvenstva, a četrti polfinalist je spet šola Galilei. Dijkinke naših zavodov so namreč zmagale v svojih kvalifika-cijskih skupinah.

Polfinalni spopadi bodo že da-nes. »Trgovke« Zois se bodo sre-čale z licejkami Prešerna, učite-ljišnice Slomska, lanske pokra-jinske in deželne prvakinje, pa bodo igrale proti šoli Galilei.

z vseh strani in z lahkoto zadevali. Verjetno so Brežanom posle moči.

(Buzzi)

OSTALI IZIDI: Montebello - CGS 1:0, Olimpia - Fortitudo 2:0, S. Sergio - Campi Elisi 3:2, Domio - Campa-nelle 3:1, Zaule Rabuiese - Vesna 12:0, Muggesana - Giarizzole 1:0, Opicina - S. Vito 6:0.

LESTVICA: Portuale in Zaule Ra-buiese 27, Montebello 24, Muggesa-na 23, S. Sergio in Olimpia 22, Gia-rizzole 21, CGS 20, Fortitudo, Domio in Primorje 18, Vesna 11, Opicina 10, Campi Elisi 9, Breg Best 6, S. Vito 4, Campanelle 0.

ZAULE - VESNA 11:0 (1:0)

VESNA: Delise, Saba, Mahorčič, Madotto, Esposito, P.Sedmak, E. Sed-mak, Košuta.

Vesna je zapustila zelo slab vtis, saj se je predstavila samo z osmimi na-mesto šestnajstimi igralci. To je prav gotovo dokaz o zelo nezrelem odnosu, ki ga imajo določeni mladi do svoje dolžnosti. Zaule, ki je zelo solidna eka-pa, je odigral dobro trening tekmo in zdesetkani Vesni nasul skoraj ducat golov, kar je naravnost sramotno. Tr-žačani so brez vsakršnih težav polnili nasprotnikovo mrežo, saj so igrali z isto zagrizenostjo in koncentracijo, kot če bi jim stal nasproti odličen nasprot-nik. Križanom je v prvem polčasu po-magala sreča, a v drugem polčasu so popolnoma popustili. Mladi Križani morajo razumeti, da se je treba v ži-vljenju držati obljub in dolžnosti. (A. Kostnapfel)

NAJMLAJŠI

BREG BEST - PRIMORJE 3:1 (1:0)

STRELEC: Vrše 3 in Sardoč.

Po igri v nekoliko zmedenem derbi-ju med edinima slovenskima ekipama v tej kategoriji je Breg kljub temu da je nastopil le z devetimi igralci, bolje igral in zasluženoma zmagal, saj je poka-zal več volje do igre. V prvem polčasu so Brežani kmalu povedli in se nato umaknili v obrambo. Medtem ko so igralci Primorja napadali nepovezano, so Brežani še dvakrat zadeli. Proti koncu so si rdeče-rumeni priigrali 11-metrovko, ki so jo lepo realizirali. Pohvalo si zasluži strelec treh golov Vrše. (Luka Svab)

OSTALI IZIDI: Giarizzole - Portu-ale 1:3, Triestina - Montebello 6:0, Campanelle - Zaule Rabuiese neo-digrana, S. Giovanni - S. Andrea 1:0, Esperia - Don Bosco neodigrana, Fortitudo - Olimpia 0:7.

LESTVICA: Olimpia in Triestina 28, Portuale 25, S. Giovanni 22, CGS 20, Don Bosco 16, Breg Best 15, Cam-panelle 14, Montebello, S. Andrea in Primorje 12, Giarizzole in Fortitudo 8, Zaule Rabuiese 5, Esperia 0.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokoenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Zažništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

3. februarja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

CEADAD - Stretta De Rubeis 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

AFEG

Clan italijanske

zveze časopisnih

založnikov FIEG

Scalzone zagovarja premostitev »svinčenih let«

Polemike o amnestiji za teroriste se iz dneva v dan zaostrujejo

RIM — Polemika med tistimi, ki zagovarjajo amnestijo za zaprte teroriste in tistimi, ki temu nasprotujejo, se iz dneva v dan zaostruje. V razpravo, če jo lahko tako imenujemo, se je včeraj vključil tudi nekdanji voditelj »delavske avtonomije« Oreste Scalzone, ki se je svojčas izognil procesu ter zbežal v Francijo, kjer danes živi. Scalzone je v intervjuju za socialistični dnevnik Avanti poudaril, da je po njegovem mnenju amnestija edini korak za dokončno premostitev »svinčenih let«. Demokratična Italija mora na neki način skleniti poglavje prevratniške dejavnosti, čeprav je treba vprašanje odpuščanja ločiti od problematike amnestije.

Odpuščanje je osebno in moralno čustvo, amnestija pa je pravni in politični sklep, za katerega so pristojne edino država in njene institucije. Scalzone je častnikarju socialističnega glasila poudaril tudi, da ni nikoli podpiral teroristične dejavnosti in poskusov oborožene vstaje, ta način boja pa je sodil v prizadevanja za vsesplošno »družbeno osvoboditev«. Tudi Scalzone, podobno kot njegov bivši somišljenik Franco Piperno, kot vidimo zelo dvoumno ocenjuje teroristični pojav ter se noče (ali ne more) povsem ogradi od oboroženega boja.

Rimski preiskovalci pa medtem vneto raziskujejo vse podrobnosti, ki

so konec prejšnjega tedna privedle k aretaciji enega od voditeljev rimske celice rdečih brigad Antonina Fossa. Slednji se je kot znano proglasil za političnega zapornika in zato noče sodelovati s sodniki. Med sodno obravnavo proti rdečim brigadam, ki je v polnem teku v teh dneh v Rimu (proces »Moro ter«), se je Fosso takoj pridružil pripadnikom tako imenovane »trde linije« teroristične skupine. Sodniki skušajo ugotoviti, ali je Fosso res pripravljala atentat proti sekretarju Krščanske demokracije De Miti, ali pa so imeli brigadisti v načrtu kaj drugega.

Preiskovalci so vsekakor prepričani, da so rdeče brigade v zadnjih mesecih v Rimu postavile na noge novo in zelo nevarno logistično strukturo.

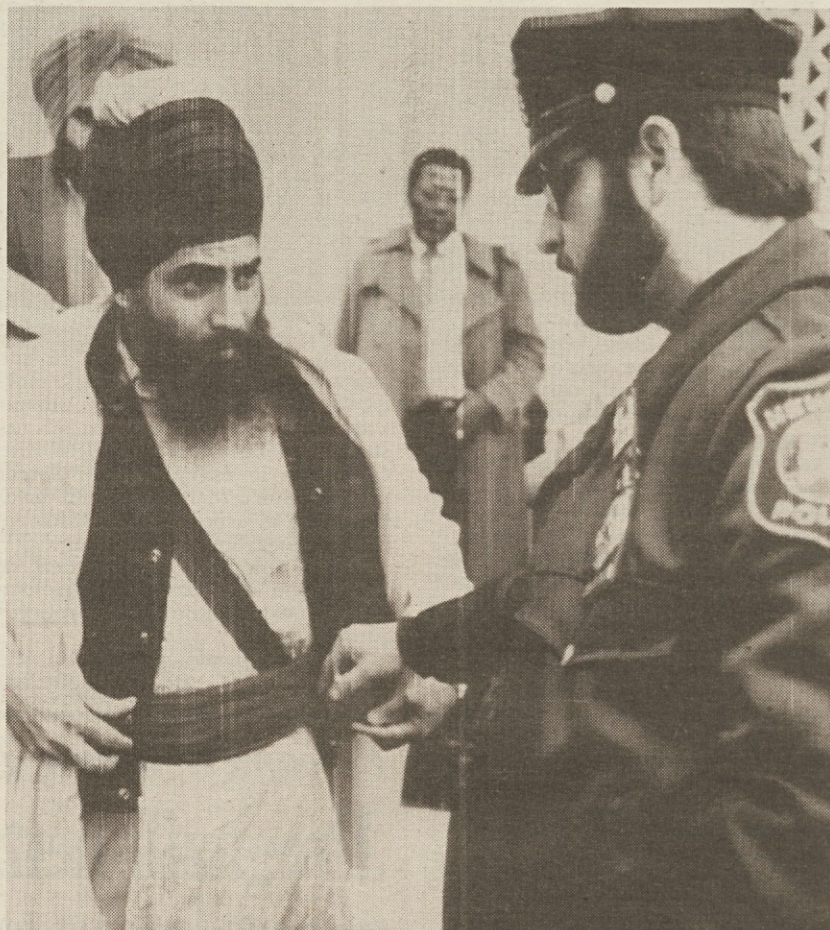
V kraju Termini Imerese, v bližini Palermo, se je medtem včeraj predala policiji domnevna teroristka Patrizia Fedele. Sodniki jo obtožujejo, da je aktivno sodelovala pri poskusu oborožene vstaje in tudi pri nekaterih ropih, ki so jih izvedle rdeče brigade. Fedelejeva, ki je stara 29 let, se je izognila pravici še preden je leta 1983 palermški preiskovalni sodnik izdal proti njej zaporni nalog.

Azzolinovo umetno srce

FIRENCE — Italijanski kardiokirurg Gaetano Azzolina, ki je zaslovel predvsem zaradi uspešnih presaditev srca, je izumil in izdelal umetno srce, ki je menda »najboljše na svetu«. Tako vsaj zatrjuje prof. Azzolina, ki se hujuje nad predstavniki posebne komisije ministrstva za zdravstvo, ker ga še niso obiskali in niso ocenili njegovega »srca«.

Dvajset let načrtovanja in poizkusov je omogočilo prof. Azzolini, da je izdelal umetno nadomestilo srčne mišice. To srce črpa električno energijo, brez katere ne bi moglo biti, iz sorazmerno lahke »centrale«, ki ni težja od kake manjše torbe. Ta omogoča bolniku, da se svobodno premika, saj ima kar tri ure avtonomije. S srcem, ki je nekoliko manjše od naravnega, jo veže drobna cev (ima le 7 milimetrov premera). Prof. Azzolina trdi, da je to umetno srce uporabno tudi kot pomožna tlačilka, ki utrjeni ali šibki mišici pomaga pri črpanju krvi, lahko pa ga le delno vključijo. Tehnološki biser je izjemen tudi v ceni, saj bi lahko stal manj kot 50 milijonov lir, medtem ko stanejo ameriške umetne srčne mišice 400 milijonov lir.

Sikhi aktivni tudi v ZDA

Nož, ki ga je sikh skušal skriti pod vetrnim jopičem najbrž ne spada k noši, zato mu je policijski oficir iz Newarka prepovedal vstop na sodišče, kjer so odločali o usodi dveh sikhov. Oba sta v Indiji obtožena umora (AP)

Tudi to je Avstralija

Člani družine Heywood iz Sand Pointa pri Melbourneu že 40 let orjejo zemljo s traktorji, ki niso nič drugega kot bivši vojaški tanki (Telefoto AP)

Samozažig pogost način samomora v Uzbekistanu

MOSKVA — V zadnjih dveh letih je kar 270 uzbekistanskih deklet in žena storilo samomor tako, da so se polile z bencinom in nato zažgale. Za ta skrajni korak naj bi se odločile v znak protesta proti stalnemu žaljenju njihove časti in človeškega dostojanstva. Te podatke je navedel prvi sekretar KP te sovjetske republike Nišanov in pri tem tudi poudaril, da so bile mnoge med njimi še mladoletne.

Temu problemu so dali na zasedanju centralnega komiteja uzbekistanske KP velik poudarek, saj statistični podatki govorijo, da je ta pojav v porastu in da se vse več uzbekistanskih žena odloča za samomor. Po mnenju vodstva uzbekistanske KP je še posebej zaskrbljujoče dejstvo, da so bile mnoge med njimi tudi članice komsomola, mladinske komunistične organizacije. Pri tem je Nišanov tudi ostro kritiziral vodstvo komsomola, ki naj bi zatiskalo oči pred dejstvom, da gre tudi za socialno-politični problem.

O razširjenosti te vrste samomorov je pisalo tudi uradno glasilo uzbekistanske KP Pravda vostoka, kjer pa so zapisali, da samozažig ni značilen le za Ubekistan, temveč je precej pogost tudi v Turkmeniji in Tadžikistanu.

V okolici Sao Paola umorili sedem mladih

SAO PAOLO — Včeraj so v Embūju, mestecu v okolici Sao Paola pokopali sedem mladih, ki so bili ubiti v noči s sobote na nedeljo med zabavo pred nekim barom. Storiteli krvavega zločina so bili štirje moški, ki so se nenadoma približali z avtomobilom in začeli streljati vseprek. Pri tem so ubili sedem mladih fantov, dva pa ranili.

Embū je majhno mesto, ki slovi po tem, da naj bi na mestnem pokopališču pokopani nacistični zločinci Josef Mengele, zaradi svojih številnih zgradb v kolonialnem slogu in razvite obrti ter številnih umetnikov, ki tam živijo, pa je tudi znan turističen kraj.

Sobotni uboj je najbolj krvav v zgodovini Sao Paola, kjer so lani v enem od predmestij na podoben način ubili šest mladih fantov. V obeh primerih naj bi bili po splošnem mnenju storiteli tako imenovani »likvidatorji«, ki delujejo v sodelovanju s krajevnimi trgovci in večkrat tudi s podporo policije. S takimi krvavimi akcijami naj bi ustirali tatove in roparje, večkrat pa se je že zgodilo, da so »likvidatorji« ubijali za zabavo. Tudi v Embūju sta imela le dva ubita doslej opravka s policijo zaradi kraje.

Komisija išče original dokumenta ki govori o Waldheimovi odgovornosti

ZAGREB — »Četudi v Zagrebu nisem našel tega tako pomembnega dokumenta, objavljenega v Spieglu, sem zelo zadovoljen z obiskom v arhivu Hrvaške. Pravkar sem vzpostavil telefonski stik z Beogradom, kjer je izvirnik tega pomembnega papirja in če bom dobil pozitivni odgovor, bom takoj odpotoval tja in dokument preslikal.« To je izjavil član mednarodne komisije zgodovinarjev za preučitev vojne preteklosti Kurta Waldheima, zahodnonemški zgodovinar Manfred Messerschmidt v razgovoru z urednikom Tanjuga v Zagrebu, potem ko je skoraj tri ure prebil v arhivu Hrvaške, kjer je pregledal več kot sto dokumentov.

»V zadnjih nekaj mesecih sem zdaj že drugič v Zagrebu, danes sem dal preslikati približno 30 novih dokumentov, ki so v najtesnejši zvezi z glavnim dokumentom. Še zlasti so me zanimala pričevanja o podelitvi Paveličevega odlikovanja gospodu Waldheimu, posamezne brzojavke itd. Vse to mi je bilo potrebno, da bi zaokrožil svojo predstavo o delovanju Waldheima, četudi smo si veliko tega ogledali že ob našem zadnjem obisku v arhivu Hrvaške,« je dejal Messerschmidt.

Poudaril je, da je »v vsakem primeru optimist« in da upa, da bo ključni dokument o resnični vlogi sedanjega avstrijskega predsednika v vojnem času na Balkanu dobil v Beogradu.

Jugoslovanski zgodovinar Dušan Plenča, ki je prepričan o Waldheimovi nacistični preteklosti

Zanimivo vprašanje nasilja v Stalinovem obdobju v SZ

MOSKVA — Pred nekaj dnevi je beloruski dnevnik »Sovjetskaja Belorusija«, ki izhaja v Minsku, objavil zanimiv intervju z Afanazijem Fjodorovičem Kovaljovom. Starejši gospod, ki je že več let v zasluženem pokoju, je bil leta 1938 imenovan za predsednika vlade sovjetske beloruske republike, kmalu zatem pa so ga odvedli v zapor, kjer je pretrpel nemalo hudih trenutkov vse do 7. aprila 1942, ko so ga dokončno osvobodili.

Kovaljovov intervju se prične prav z opisom noči, ko so ga Stalinovi vojaki aretirali ter pospremili v minske zapore. Tu so pričeli z grobimi zasliševanji, pri tem pa so se posluževali različnih mučilnih naprav. Krvoločni preiskovalci so na vsak način hoteli, da bi Kovaljov priznal svojo sodelovanje pri organizaciji nekega protirežimskega atentata v Belorusiji. Nato so mu hoteli podtakniti še vrsto drugih krivd kot npr. to, da je bil pobudnik nekaterih sabotažnih akcij proti nekaterim vidnejšim voditeljem sovjetske države, da se je boril proti ekonomskemu razvoju svoje dežele ter da je bil tesno povezan z neko tujo vohunsko organizacijo.

Kovaljov pripoveduje, da so mu kasneje pripravili napisano izpoved, ki bi jo moral podpisati. Ker se ni strinjal z vsebino »izpovedi«, so ga stražarji dobobra premikastili. Po devetih mesecih sličnega »aktivnega zasliševanja« je bilo njegovo zdravstveno stanje zelo šibko, saj so mu močno zatekle roke in noge, glava ga je močno bolela itd.

Kasneje so Kovaljova prepeljali v moskovske zapore, kjer se je srečal z mnogimi drugimi političnimi ujetniki. Vsi so bili — po njegovih besedah — močno zdelani. Končno je moskovsko sodišče Kovaljova opustilo vseh obtožb in ga odposlalo nazaj v Minsk. Tu pa je moral predsediti

še nekaj let v zaporu, ker se tamkajšne oblasti niso strinjale z moskovsko sodbjo. Sedmega aprila 1942, po 1170 dneh zapore je Kovaljov bil ponovno prost. Do dneva upokojitve je nato delal kot podpredsednik združenja beloruskih zadrug.

Na koncu intervjuja se Kovaljov sprašuje, ali je treba pripisati vsa ta nečloveška ravnanja le Stalinu. Ali niso bili pri vsem tem soudeleženi tudi nekateri drugi slavni možje kot npr. Ezhov, Berija, Višinski, Kaganovič, Malenkov itd.? Pripovedovanje Kovaljova pa bo po vsej verjetnosti sprožilo val polemik v zvezi z vpletenostjo sovjetske komunistične partije v vse tiste krvave dogodke, ki so jih pripisovali le Stalinu.

Moskovčani brez strehe

MOSKVA — Glavno mesto Sovjetske zveze tare težko premostljiv problem, in sicer pomanjkanje stanovanj. Kot je dejala sovjetska novinarka Olga Vasilenko, ki je pripravila radijsko oddajo o tem, je v Moskvi kar milijon in 800 tisoč oseb, ki nujno potrebujejo koteček pod streho. Med drugim je dejala, da ima vsak Moskovčan po uradnih podatkih na razpolago deset stanovanjskih kvadratnih metrov, v resnici pa ne doseže niti pet kvadratnih metrov. Premožnejši prebivalci zato podpirajo t. i. črno stanovanjsko borzo, kjer je treba za trisobno stanovanje odšteti okroglih 100 milijonov lir.